ORDINUL ARHITECȚILOR DIN ROMÂNIA

GHID DE ARHITECTURĂ

pentru încadrarea în specificul local din mediul rural

ZONA ARGEŞ

Ghidul de arhitectură se adresează:

•locuitorilor satelor
•administrației locale și regional
•investitorilor publici și privați
•consultanților de accesare a fondurilor europene
•proiectanților

în vederea întocmirii proiectelor pentru

•investiții din Programul Național de Dezvoltare Rurală
•investiții private
•investiții publice

și fundamentarii documentațiilor de urbanism.

Colectiv de elaborare:

Echipă:
Arh. Mihaela Arsene
Arh. Andrei Bălteanu
Arh. Dana Raicu
Grupul Rural al O.A.R.

Consultanți:
Arh. Adrian Crăciunescu
Dr. Ana Bârcă

Tehnoredactare:
Arh. Mihaela Arsene
Arh. Andrei Bălteanu
Arh. Dana Raicu

Ghidul a apărut cu sprijinul Ordinului Arhitecților din România și a fost finanțat din timbrul de arhitectură.

- decembrie 2016 -

ROSTUL GHIDULUI

Rostul acestui material este de a furniza un instrument de lucru locuitorilor mediului rural, autorităților locale, investitorilor, proiectanților și consultanților implicați în procesul de construire în mediul rural.

Ghidul își propune să reprezinte un set de reguli ușor de aplicat, cu exemple clare (inclusiv de tipul "AȘA DA" sau " AȘA NU"), care să faciliteze alegerea configurațiilor adecvate de către cei care vor să construiască în mediul rural.

In același timp, acest instrument are rolul de a ușura activitatea echipelor de proiectare și consultanță în: alegera configurațiilor, a materialelor și a tehnologiilor necesare construirii în mediul rural (fie că vorbim de proiecte finanțate prin PNDR, de elaborarea documentațiilor de urbanism sau despre lucrări sau intervenții cu finanțare exclusiv privată).

Obiectivul esențial al acestui ghid este păstrarea nealterată a spiritului așezărilor în care sunt propuse proiectele, și conservarea calității vieții în mediul rural, și a peisajului cultural existent.

Acestea reprezintă principalele resurse pentru dezvoltarea durabilă a mediului rural. In acest sens, există deschidere pentru abordări specifice secolului al XXI-lea, abordări care țin cont de resursele locale, de posibilitatea de folosire a energiilor regenerabile, de cunoștințele locale privind construcțiile, materialele, meșteșugurile și tehnica populară (cele 'împământenite" și care și-au dovedit viabilitatea în timp, aplicat în contextul specific al fiecărei zone).

In zonele rurale, există o legătură foarte strânsă între calitatea vieții, calitatea mediului construit și modul în care acestea reușesc să conserve peisajul natural și antropic în care se inserează. Viitorul și dezvoltarea fiecărei comunități depind de modul în care își conștientizează și își administrează resursele.

Mediul construit (construcțiile de orice fel) poate fi o resursă extrem de valoroasă sau poate deveni, printr-o neadecvată administrare și utilizare, un consumator major de resurse. In acest sens, prezentul material propune soluții care pun în valoare înțelepciunea tradiției constructive locale, a utilizării responsabile a resurselor locale, aducând în același timp și soluții noi, ce țin de materiale și de tehnici moderne de construcție, dar și modalități de utilizare a surselor de energie regenerabilă.

ROSTUL ARHITECTULUI ȘI AL ARHITECTURII

Arhitectul are rostul de a îmbina oportunitățile cu resursele și nevoile beneficiarilor, indiferent dacă aceștia sunt o familie, o companie, o organizație non-guvernamentală (ONG) sau autorități locale, și de a oferi soluții realiste în timp util.

Reușita demersului său este direct proporțională cu adecvarea proiectului la resursele și mediul în care se inserează. Aceste lucruri nu trebuie rupte din contextul mediului rural românesc de început de secol XXI, în care confuzia dintre valoare și non-valoare este mult prea des întâlnită.

În acest sens, arhitectul are rolul de a-și consilia beneficiarul pentru a crea un obiect final inserat într-un context existent, având ca rezultat sporirea calității vieții și conservarea și dezvoltarea acelor elemente valoroase ale mediului natural și antropic în care se integrează și la care participă în mod direct.

Arhitectura poate transmite valori memoriale locului, dar poate transmite, de asemenea, valori și sentimente de apartenență la acesta. Mediul construit este un răspuns al nevoilor umane. Arhitectura este o expresie a valorilor - modul în care construim reflectă modul în care trăim. De aceea, tradițiile vernaculare și straturile istorice ale unui localități sunt atât de fascinante, pentru ca fiecare perioadă își produce propriul vocabular. Uneori trebuie să explorăm trecutul pentru a găsi inspirație pentru viitor.[1]

1 Conversation by Max Tholl with Norman Foster 16.10.2014, http://www.theeuropean-magazine.com/norman-foster/9114-the-role-of-architecture-in-todays-society

PRINCIPII LEGATE DE PROCESUL PROIECTĂRII ȘI CONSTRUIRII

Grija cu care întreținem, reparăm sau construim - fie că este vorba de construcțiile tradiționale sau de clădiri noi, reprezintă un proces ce presupune asumarea unei responsabilități față de întreaga comunitate. **Orice clădire trebuie percepută în primul rând ca o componentă a ansamblului așezării sătești.**

O clădire care își îndeplinește bine scopul pentru care a fost construită, care dialoghează cu mediul construit și natural în care se integrează, și care valorifică întregul context din care face parte ar trebui să fie un motiv de mândrie pentru comunitate. Acest lucru devine și mai evident (și implicit relevant) în cazul clădirilor cu funcțiuni publice, comunitare: primăria, școala, „Căminul Cultural", dispensarul, clădiri de cult etc. Acestea reprezintă elemente nodale ale mediului construit, iar prin formă și alcătuire constructivă ar trebui să capete valoare de reper.

Principiile care trebuie să stea la baza oricărei intervenții asupra mediului construit din zonele rurale (fie că este vorba de conservare, treținere, modernizare sau construire) sunt urmatoarele:

- **respectul pentru moștenirea culturală** - se va urmări cu precădere integrarea în context prin păstrarea nealterată a identității așezării, a peisajului construit și a celui natural;
- **responsabilitatea față de generațiile viitoare -** îmbunătățirea condițiilor de viață în prezent prin exploatarea rațională și valorificarea resurselor locale pe termen lung, pentru a asigura continuitatea în timp a comunității;
- **identificarea și utilizarea surselor de energie regenerabile adecvate locului;**
- **utilizarea optimă a amplasamentului astfel încât volumetria și înfățișarea clădirii să fie în concordanță cu climatul local**: orientare și însorire, umiditate și vânturi dominante, oscilații de temperatură etc. (ceea ce pe termen lung va asigura o prelungire a duratei de viață a construcției);
- **utilizarea materialelor și a tehnicilor tradiționale** care, testate de-a lungul timpului, reflectă cele mai bune soluții pentru condițiile de mediu locale;
- **utilizarea materialelor reciclabile și refolosirea apelor uzate și pluviale.**

Pentru noile programe sau funcțiuni propuse în mediul rural, întotdeauna se vor analiza următoarele aspecte:

- **Relevanța:** „Cât de necesară este această nouă clădire sau acest ansamblu pentru comunitate? Cum se va asigura întreținerea și funcționarea noilor clădiri?"
- **Incluziunea socială:** „Cât de echitabilă este repartizarea serviciilor, a utilităților, a facilităților de producție în teritoriu?". Se va urmări favorizarea accesului tuturor membrilor comunității în aceeași măsură la noile funcțiuni.

DEZVOLTARE COMUNITARĂ PRIN CALIFICARE PROFESIONALĂ ȘI ÎNCURAJAREA ECONOMIEI LOCALE

În anumite comunități, deși există resurse de materie primă valoroase, acestea sunt neglijate de localnici, iar cunoașterea utilizarii acestora și meșteșugul prelucrării lor s-a pierdut. În această situație, este necesară (re)calificarea localnicilor , astfel încât să poată utiliza rațional respectivele resurse, în vederea susținerii unor activități economice capabile să aducă venituri constante pe termen lung în comunitate.

Folosirea forței de muncă locale în timp conduce la dezvoltarea eficientă a comunității, în teritoriu rămânând nu numai funcțiunile capabile să deservească locuirea, ci și funcțiuni conexe care să asigure evoluția permanentă a așezării rurale.

Acest deziderat se poate atinge doar printr-o politică investițională coerentă, care trebuie să urmeze o serie de pași necesari, cum sunt:

- **cooptarea localnicilor adulți și lipsiți de ocupație ca mână de lucru (pentru început necalificată);**
- **aducerea în teritoriu a inginerilor, maiștrilor, tehnicienilor și muncitorilor capabili să instruiască și să asigure calificarea lucrătorilor necalificați;**
- **organizarea de cursuri practice și cursuri de fomare și calificare pentru localnici;**
- **dezvoltarea unor centre de valorificare a materialelor de construcție ecologice, cu mare răspândire in mediul rural;**

Pe măsura derulării programului, gradul de calificare a personalului crește. In consecință, crește remunerația și capacitatea de a întreține locuințele nou create.

Obiectivul avut în vedere la terminarea programului este ca aceste funcțiuni productive să rămână în teritoriu, urmând să deservească întreaga așezare.

In plus, la terminarea programului, zona va fi locuită de un segment de populație productiv. Acesta va fi capabil să presteze munci calificate în cadrul așezării, dar și în vecinătate, oamenii fiind astfel capabili să-și întrețină casele și gospodăriile.

CUPRINS

1. ZONA 4
1.1. Delimitarea geografică a zonelor după U.A.T. Zone naturale de interes..... 4
1.2. Precizarea caracteristicilor specifice ale zonei 5

2. SPECIFICUL LOCAL 6
2.1. Peisajul cultural 6
2.2. Tipologia satelor 7
2.3. Tipuri de gospodării. Amplasarea construcțiilor pe lot 8
2.4. Proporții și volumetrii caracteristice 10
2.5. Acoperișul : pante, materiale pentru învelitori, șarpantă, culori, goluri de iluminare și ventilare 15
2.6. Pereți 16
2.7. Soclul 16
2.8. Elemente de fațadă 17
2.8.1. Foișorul 17
2.8.2. Prispa 18
2.8.3. Arcade, arcaturi și deschideri travei 19
2.8.4. Ferestrele 20
2.8.5. Decorațiile 21
2.9. Imprejmuiri și porți 22
2.10. Amenajări exterioare:pavaje, scări 22
2.11. Plantații și spații verzi 23
2.12. Spațiul public 23

3. AMPLASAREA CONSTRUCȚIILOR 24
3.1. Prevederi generale privind construcțiile, amenajările și lucrările tehnico-edilitare aferente acestora 24
3.2. Reglementări urbanistice : P.O.T., C.U.T., regim de înălțime 26
3.3. Amplasarea construcțiilor pe lot. Relația cu vecinătățile 28

4.INTERVENȚII ASUPRA CONSTRUCȚIILOR EXISTENTE 34
4.1. Amenajarea locuințelor 35
4.2. Refuncționalizarea construcțiilor existente 36
4.3. Extinderea construcțiilor existente 37
4.4. Acoperișul 42
4.5. Pereții 44

5.ELEMENTE DE CONSTRUCȚIE 46
5.1. Acoperișul 47
5.1.1. Formă și volumetrie 47
5.1.2. Șarpantă 49
5.1.3. Invelitoare 50
5.1.4. Elemente de luminare, ventilare, instalații 51
5.2. Pereții 52
5.3. Soclul 54
5.4. Tâmplăria și golurile 55
5.4.1. Conformația ferestrelor 55
5.4.2. Materiale și culori 56
5.4.3. Soluții de umbrire 57
5.5. Marcarea registrelor orizontale și verticale Elemente de décor și finisaj exterior..... 58
5.6. Amenajările exterioare 60
5.7. Porțile și împrejmuirile 61
5.8. Spațiul exterior curții 63

6.PERFORMANȚA ENERGETICĂ 65

ANEXA 1
STUDIU DE AMPLASARE ȘI INCADRARE IN IMAGINEA AȘEZĂRII 68

ANEXA 2
GLOSAR DE TERMENI 68

ANEXA 3
LEGISLAȚIE 70

CREDIT IMAGINI 72

1. ZONA

1.1.Delimitarea geografică a zonelor după unități administrativ-teritoriale. Zone naturale de interes.

Zona de munte și de deal studiată se întinde de la Munții Făgăraș la N, învecinându-se cu județele Sibiu și Brașov. La V se învecinează cu județele Vâlcea și Olt. Zona subcarpatică, depresionară, cuprinde dealuri înalte și văi adânci create de rețeaua hidrografică: văile Topologului, Vâlsanului și Argeșului, Doamnei, Târgului, Dâmboviței etc.

Teritoriul este puternic marcat de existența de-a lungul timpului a unei căi de comunicare principală dintre Transilvania și Țara Românească: culoarul Rucăr – Bran.

Ghidul se aplică în toate satele de pe teritoriul administrativ al următoarelor comune din județul Argeș:

Albeștii de Argeș, Albeștii de Muscel, Albota, Aninoasa, Arefu, Bascov, Băbana, Băiculești, Bălilești, Beleți – Negrești, Berevoiești, Bogați, Boteni, Boțești, Brăduleț, Budeasa, Bughea de Jos, Bughea de Sus, Călinești, Cepari, Cetățeni, Cicănești, Ciofrângeni, Cocu, Corbeni, Corbi, Coșești, Cotmeana, Cuca, Davidești, Dâmbovicioara, Dârmănești, Dobrești, Domnești, Dragoslavele, Drăganu, Godeni, Hârsești, Hârtiești, Leordeni, Lerești, Lunca Corbului, Mălureni, Mărăcineni, Merișani, Micești, Mihăești, Mioarele, Morărești, Moșoaia, Mușătești, Nucșoara, Pietroșani, Poiana Lacului, Poienarii de Argeș, Poienarii de Muscel, Priboieni, Rucăr, Sălătrucu, Săpata, Schitu Golești, Stălpeni, Stoenești, Șuici, Tigveni, Țițești, Uda, Valea Danului, Valea Iașului, Valea–Mare Pravăț,

ARII NATURALE PROTEJATE

Habitate speologice : A venul din Grind, Peștera Dâmbovicioara, Peștera Dobreștilor, Peștera Stanciului, Peștera Uluce, Peștera nr. 15(Dâmbovicioara), Peștera de la Piscu Negru (Arefu)

Habitate mixte, geologice și peisagistice, floristice, botanice, avifaunistice : Zona carstică Măgura-Nucșoara (Nucșoara), Zona Carstică Dâmbovicioara-Brusturet (Munții Piatra Craiului, Dâmbovicioara), Valea Vâlsanului (Mușătești, Brăduleț, Arefu, Nucșoara), Poiana cu narcise (Negrași), Microrelieful carstic de la Cetățeni (Cetățeni), Lacul lui Bârcă (Davidești), Lacul Bascov (Bascov), Golul alpin Valea Rea - Zârna (munții Făgăraș), Golul alpin Moldoveanu-Capra (Arefu, Nucșoara).

Monumente ale naturii : Calcarul numulitic de la Albești (Albeștii de Muscel); Granitul de la Albești (Albeștii de Muscel), Lacul Galbena IV, lacurile Hârtop I, II, V, lacul Jgheburoasa, Lacul Mănăstirii, Lacul Scărișoara Galbenă, Lacul Valea Rea, Lacul Zârna (Rucăr), Lacul Buda, Lacul Iezer – Munții Făgăraș, Lacul Izvorul-Mușeteică (Nucșoara), Lacul fosilifer Suslănești (Suslănești).

Situri Natura 2000 : masivul Leaota, Valea Vâlssanului, Văile Brătia și Brătioara, Poiana cu Narcise Negrași, Munții Făgăraș, Munții Piatra Craiului, Râul Vedea, Râul Târgului-Argeșel-Râușor, Platforma Cotmeana, Pădurea și lacul Stolnici, Muscelele Argeșului, Lunca Râului Doamnei, Lacurile de acumulare de pe Argeș, Piemontul Făgăraș.

1.2. Precizarea caracteristicilor specifice ale zonei

De-a lungul vremii, zona de deal și de munte a Argeșului s-a caracterizat prin diversitate culturală și printr-o istorie care, după cum o probează săpăturile arheologice, coboară până în perioada paleoliticului mijlociu și a neoliticului.

Numărul mare de așezări cu preponderență aflate în zona de deal se datorează existenței unui sol prielnic și vegetației propice pentru practicarea agriculturii, sub toate formele ei, la care se adaugă abundența cursurilor de apă, usurința procurării materialelor pentru realizarea construcțiilor, apropierea de principalele drumuri de circulație etc.

Caracteristici geografice și climatice

„Județul Argeș prezintă un relief variat și în trepte, cuprinzând munți, dealuri, podișuri, câmpii, defileuri și chei. Regiunea montană, din nord, reprezentând 25,0% din suprafața județului, aparține celor mai înalte culmi ale Carpaților Meridionali, respectiv: masivul Făgăraș cu munții Moldoveanu (2544 m) și Negoiu (2535 m); partea vestică a masivului Bucegi cu munții Leaota (2133m) și Piatra Craiului (2238 m în Piscul Baciului), cele două masive fiind despărțite de culoarul tectonic Rucăr – Bran. Forma de relief predominantă, reprezentând 55,0% din suprafața județului, aparține dealurilor Subcarpaților Getici și Podișului Getic, care încep de la poalele munților și scad în înălțime până la joncțiunea cu Câmpia Română. La contactul dintre munți și dealuri, de-a lungul râurilor, apar depresiunile subcarpatice (Câmpulung, Nucșoara, Brădet, Arefu și Sălătruc) și depresiunile intracolinare (Curtea de Argeș, Tigveni, Mușetești, Domnești, Slănic, Godeni, Schitu Golești, Boteni etc).”[1]

Regimul climatic este unul temperat-continental cu ierni blânde, având un regim termic moderat pe tot parcursul anului. În zona de nord a județului, temperaturile sunt mai scăzute decât media națională, cu veri răcoroase și ierni reci. *„Datorită poziției sale geografice și diversității reliefului, județul Argeș beneficiază de un climat temperat continental cu influențe oceanice și submediteraneene. Diversitatea formelor de relief, dispunerea acestora în trepte și orientarea lor spre sud determină o varietate climatică corespunzătoare, respectiv climatul montan, climatul de deal și climatul de câmpie. Ca urmare, temperaturile variază de la cele mai scăzute medii anuale de până la -20 C, însoțite de vânturi puternice, în zona alpină, până la medii anuale mai ridicate, de 10 C în zona de câmpie. Precipitațiile medii anuale oscilează, de asemenea, între 1.200-1.400 mm/m2 în zona montană, scăzând în trepte până aproape de 700 mm/m2 în zonele de câmpie”* [2].Vânturile dominante, prezente aproape pe tot parcursul anului, vin dinspre N și NE. Primăvara, vânturile preponderente sunt cele dinspre SV.

Caracteristici demografice

Teritoriul analizat are o structură demografică specifică zonelor de munte și de deal, cu populația în ușoară scădere și îmbătrânită. Se remarcă un declin demografic datorat migrației interne. Populația de etnie rromă reprezintă aprox. 5% din totalul populației, restul etniilor reprezentând însumat sub 1%.

Evoluția structurii pe grupe de vârstă a populației relevă apariția unui proces lent -dar constant- de îmbătrânire demografică, cu implicații negative pentru economie și societate. Sporul natural, prin tendința negativă din ultimii ani, joacă un rol important în diminuarea populației. Structura pe vârste a populației rurale este caracterizată printr-un relativ dezechilibru, procesul accentuat de îmbătrânire demografică fiind evident.

Ramuri economice și meșteșugărești

Potențialul economic este reprezentat de: agricultură, silvicultură, industrie (industria chimică, industria lemnului, industria alimentară, industria producătoare de mașini, industria energetică etc), turism, turism balnear și piscicultură. Economia locală se bazează pe resurse naturale, reprezentate în principal de turism, folosințe agricole și silvice, factorii balneoclimaterici și factorii de producție care valorifică resursele culturale, naturale și umane. Teritoriul este definit de un grad al sărăciei mediu.

Ocupații principale și secundare

- **agricultura**, practicată în toate localitățile din zonă la nivel de subzistență, sau la scară mare - cu precădere în zona de deal;
- **pomicultura** are o veche tradiție în zonă, în special în partea de nord, unde pomii au găsit condiții bune de dezvoltare. Fructele și produsele derivate au constituit o sursă suplimentară de venituri și au avut un rol important în alimentația tradițională;
- **viticultura** este specifică așezărilor stabile și cu o îndelungată practică agricolă, fiind practicată la nivel de subzistență, dar și pe suprafețe întinse (Ștefănești);
- **silvicultura** se practică în zonele forestiere, cu precădere în partea de nord a zonei studiate;
- **creșterea animalelor** și prelucrarea produselor derivate din această activitate se practică de asemenea cu preponderență în partea de nord a județului, în general din ce în ce mai puțin la nivel de subzistență pentru gospodăria proprie;
- **apicultura** se practică cu precădere în zona de nord și de centru a județului, și s-a dezvoltat datorită bogăției florei melifere; mierea a fost folosită cu diverse întrebuințări: ale sale și ale produselor derivate și asociate în gospodăria proprie.

Industrie:

În județul Arges, economia se bazează preponderent pe industrie, fapt datorat în principal si numeroaselor resurse minerale: resurse de marmură la Nucșoara, cărbune (Vulturești, Mușătești, în cantitate mică), Runcu (zăcăminte de sare în straturi subțiri), izvoare minerale sulfuroase (Corbi, Nucșoara, Brăduleț, Runcu, Bughea de Sus, Bârlea), petrol și gaze naturale, zăcăminte de țiței, cărbune, zăcăminte de hidrocarburi (Poiana Lacului, Merișani, Vâlcele, Strâmbeni și Bădești).

Meșteșuguri țărănești:

-**brodatul și cusutul:** Stâlpeni, zona etnografică Muscel;

-**țesut:** Boțești, Moșteni Greci, Stâlpeni, Țigănești, zona etnografică Muscel;

-**țesături și împletituri din lână:** Tigveni, Runcu, Nucșoara, Corbi, Cicănești;

-**împletituri din nuiele**: Vulturești, Zgripcești, Tigveni, Momaia, Sboghițești, Slatina, Oești, Rotunda;

-**prelucrare lut – cărămidă și teracotă**: Mușătești, Domnești, Corbi;

-**dogărie:** Rădești;

-**fierărie:** Zgripcești, Albeștii Pământeni;

-**tâmplărie**: Hârtiești, Bârzești, Momaia, Sboghițești, Nucșoara, Slatina, Mușătești, Domnești, Corbi, Bărăști, Albeștii Ungureni, Albeștii Pământeni, Dumirești, Brătești, Doblea, Dobroțu;

-șițari: Nucșoara, Slatina;

-sculptură și cioplitorie în piatră: Albeștii de Muscel;

---

1 *Monografia județului Argeș, BNR, pag. 3-4*
2 *Idem*

2. SPECIFICUL LOCAL

2.1. Peisajul cultural

Peisajul cultural este o expresie a interacțiunii dintre mediul natural și om. Acest patrimoniu aparține societății[1].

„Peisajele culturale se află la interfața dintre cultură și natură, patrimoniu material și imaterial, diversitate culturală și biologică – acestea reprezentând o "țesătură" de relații ce constituie esența culturii și identității umane și sunt simbolul unei recunoașteri crescânde a legăturilor fundamentale între comunitățile locale și moștenirea lor culturală, între omenire și mediul natural".[2]

Specificul peisajului cultural reprezintă identitatea locului, o 'marcă' proprie ușor recognoscibilă, care se poate transforma într-o resursă culturală și turistică. In timp, această resursă se devalorizează dacă există o serie de intervenții nefericite, de obicei distructive, asupra fondului construit și a mediului natural în care se încadrează.

1 *Farina, 2006; Convenția FARO, 2005)*

2 *Rössler, M. (2006), 'World Heritage Cultural Landscapes' Landscape Research, 31:4; 333-353* in *Landscape and Memory: cultural landscapes, intangible values and some thoughts on Asia, abstract, p.6*

Peisaj forestier

Pădurile ocupă încă o suprafață destul de mare a județului Argeș. Extensiunea solurilor caracteristice biotopului forestier atestă, alături de toponimia specifică zonelor defrișate (poiană, runc, oaș, curătură, jariște etc.) ocupate astăzi cu fânețe, pășuni, culturi, livezi, vii, și de documentele istorice și etnografice, că acum două milenii teritoriul actual al României era aproape în întregime acoperit cu păduri. [1]

Peisajul natural este constituit din numeroase arii protejate: parcuri naturale naționale, peisaje carstice, peșteri, lacuri naturale, însumând peste 40 000 de hectare. In acest peisaj se regăsesc pe diverse puncte de interes antropice: monumente istorice în stadiu de ruină sau funcționale, biserici, mânăstiri, mori, dârste etc, care constituie o veritabilă resursă culturală pentru zona studiată și fac parte din peisajul local, specific.

1 David, Aurelian-Lucian – Peisajele etnografice din România, Teză de doctorat, Universitatea București, 2009

Peisaj caracteristic pentru zona de deal a teritoriului studiat, cu elemente antropice:biserică.

Peisaj cultural natural / antropic: Cetatea Poienari, monument istoric.

Peisaj agro-pastoral și pomi-viticol: Păstorii au trasat diverse drumuri devenite, ulterior, importante artere de circulație pe parcursulcărora se regăsesc numeroase așezări. Creșterea animalelor se reflectă direct în toponimie, în organizarea gospodăriei și locuinței, în alimentație, obiceiuri, vorbă și folclor. Personalitatea peisajului pomi-viticol este dată atât de extensiunea plantațiilor agricole și a plantațiilor de vii și livezi, cât și de elementele antropice: construcții anexe în componența gospodăriei; unelte și mijloace de transport adaptate nevoilor etc.

Peisaj caracteristic pentru zonele mai joase ale teritoriului studiat. Se remarcă abundența spațiului verde / plantațiilor de arbori fructiferi și copaci, cu elemente de mobilier ce țin de specificul mediului rural (fântână, bancă, troițe, gard etc.).

Peisaj caracteristic pentru zona de deal a teritoriului studiat (muscel=deal, culme deluroasă). Se observă "înșirarea" satului de-a lungul văii / drumului principal de acces.

Peisaj caracteristic pentru zona montană a teritoriului

2.2. Tipologia satelor.

În Argeș, așezările se caracterizează prin vechime și printr-un grad sporit de stabilitate. Satele sunt așezate de-a lungul drumurilor principale, pe cursul văilor preponderent orientate N-S, dar și pe panta dealului, rezultând o tipologie de țesut dependentă de terenul pe care sunt amplasate.

SATELE RISIPITE ȘI CELE RĂSFIRATE REPREZINTĂ TIPOLOGII DE AȘEZARE ARHAICĂ, care din varii motive nu au putut fi "trase la linie" - cu preponderență „satele de munte, cele aflate pe văile înguste și foarte multe dintre așezările de moșneni"[1].

TIPOLOGIA DE SAT INȘIRAT, "tras la linie", este rezultatul strămutărilor petrecute de-a lungul timpului: "una din îmbunătățirile ce izvorăsc din obștească regularisire a caselor țărănești este și îmbunătățirea sănătății locuitorilor"[2] (ca scop declarat) - având ca urmare statornicirea clăcașilor pe moșie, dar și pentru ușurarea administrației (ca scop real) - rezultând unele modificări în structura morfologică și funcțională a gospodăriilor.

Caracteristic pentru toate satele este existența unei trame stradale sinuoase (excepții pot apărea la satele înșirate de-a lungul drumurilor, unde trama este generată de linearitatea acestuia).

1. Pănoiu, Andrei; Arhitectura și sistematizarea așezărilor din Argeș și Muscel, sec. XVIII-XIX, Direcția județeană pentru cultură, culte și patrimoniu cultural national Argeș,2004, p. 47
2 Idem, p. 48

1. SATE RISIPITE: sunt de obicei sate mici, care formează tipul predominant de așezare (în zona montană și pe vârfurile de dealuri);

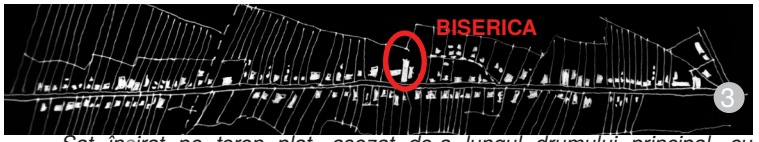

Se observă o tramă a satului tentaculară, în funcție de principalele căi de acces, cu construcțiile amplasate în zonele cu planeitate mai mare și implicit cu probleme de așezare pe teren mai mici. În zona centrală se află biserica, marcând vatra satului, zona cu cea mai mare vechime.

2. SATE RĂSFIRATE: sunt sate așezate de regulă pe versanții văilor, sau retrase pe văile secundare, așezate în zonele de deal și munte.

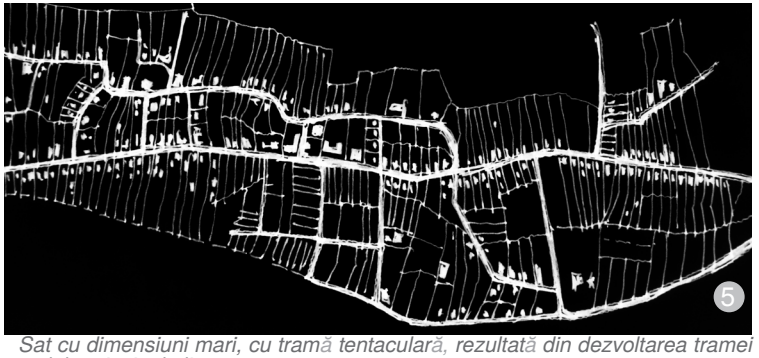
3. SATE ÎNȘIRATE: sunt sate așezate de-a lungul văilor înguste, drumurilor principale de circulație, cu grad mai mare de adunare impus de cadrul natural care influențează delimitarea vetrei satului, cu sau fără dezvoltări tentaculare în zonele de dezvoltare principale adiacente

Sat înșirat pe teren plat, așezat de-a lungul drumului principal, cu dimensiuni reduse.

Sat înșirat pe teren denivelat, așezat de-a lungul drumului.

Sat cu dimensiuni mari, cu tramă tentaculară, rezultată din dezvoltarea tramei stradale principale lineare.

2.3.Tipuri de gospodării.
Amplasarea construcțiilor pe lot.

Argeșul se divide, din punctul de vedere al structurii și funcțiilor gospodăriei, în două zone:

- **subzona montană**, în nord, cu preponderența gospodăriei axate pe creșterea animalelor, lucrul la pădure și pomicultură (economie mixtă)
- **subzona de câmpie**, în sud, caracterizată de gospodăriile axate pe agricultură și creșterea animalelor.

Între ele se află zona de deal unde, în funcție de geografia terenului și de funcțiunea dominantă, se întâlnește un mix de gospodării care aparțin ambelor subzone principale.

În toate aceste zone se întâlnesc gospodării și construcții viticole.

Atât în subzona montană, cât și în cea de câmpie, numărul și mărimea anexelor se aflau în interdependență cu situația social-materială a gospodarului respectiv[1].

În general se remarcă existența unor loturi mai mici în zonele centrale ale satelor. Loturi mai mari (și uneori cu forme mai neregulate) sunt preponderente adiacent zonei centrale și către periferia așezării. Construcțiile sunt de regulă retrase de la stradă, în fața acestora existând o grădiniță cu flori și pomi și arbuști fructiferi.

Caractere comune ale tipurilor de gospodării:

- locuința este amplasată în fața lotului, la o depărtare variabilă față de gardul de la stradă (se intâlnesc și locuințe retrase către centrul lotului, în special în satele răsfirate și risipite) în fața acestora existând grădina de flori, arbuști fructiferi și pomi;
- locuințele sunt cu prioritate orientate către S și E, fără a urmări alinierea cu strada; accesul se face în general pe latura lungă;
- locuințele și-au păstrat acoperișul în 4 ape (și uneori în 3 ape);
- anexele pot fi amplasate în continuarea locuinței sau independent de aceasta. Pot fi unifuncționale sau plurifuncționale, dezvoltate pe un nivel sau două.
- de obicei, adăposturile pentru animale sunt amplasate înspre partea din spate a lotului.
- anexele au acoperișul in general in două ape, însă poate fi și în patru ape;

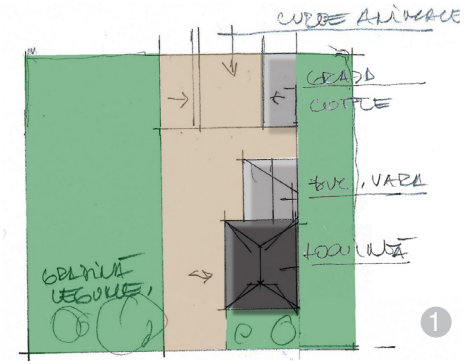
Se întâlnesc astfel[2]:

- ***GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE O LATURĂ, ÎN PRELUNGIREA CASEI DE LOCUIT***
  - tip de gospodărie cu frecvență crescută, întâlnit mai ales la așezările cu tramă lineară;
- ***GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE DOUĂ LATURI, ÎN PRELUNGIREA CASEI ȘI PARALEL CU CASA DE LOCUIT***
  - tip de gospodărie cu frecvență medie;
- ***GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE DOUĂ LATURI, ÎN PRELUNGIREA CASEI ȘI PERPENDICULAR PE CASA DE LOCUIT***
  - tip de gospodărie cu frecvență medie;
- ***GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE TREI LATURI***
  - tip de gospodărie cu frecvență redusă;
- ***GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE PATRU LATURI***
  - tip de gospodărie cu frecvență foarte redusă, întâlnită în zona de munte, la întretăierea cu zona Transilvaniei; se regăsește cu precădere în afara vetrei satului;

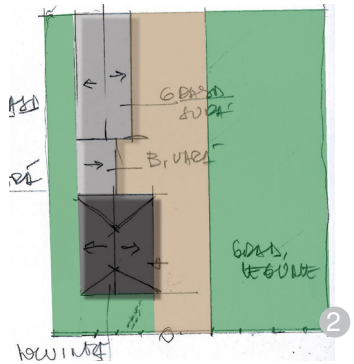
Toate aceste tipuri de gospodării se încadrau de regulă într-o singură curte, întâlnindu-se rar și foarte rar curți duble și triple, de obicei la gospodăriile mai înstărite.

GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE O LATURĂ, ÎN PRELUNGIREA LOCUINȚEI;

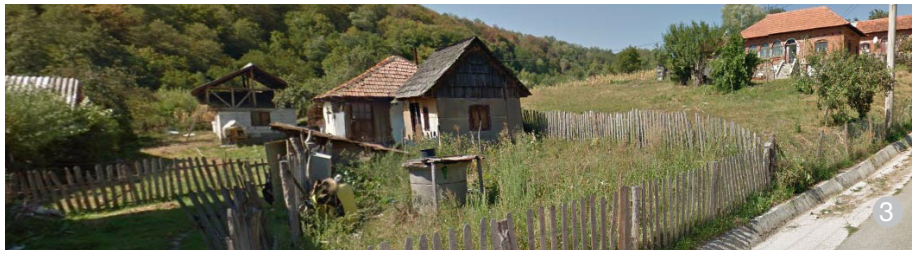
- tip de gospodărie cu frecvență crescută, întâlnit mai ales la satele înșirate;
- bucătăria de vară este amplasată în continuarea locuinței, sau ca extindere în polată - pe peretele orb al acesteia;
- tot pe aceeași latură, însă în partea din spate a lotului, sunt amplasate adăposturile pentru animale sau alte construcții anexe, corelat cu funcțiunea dominantă a gospodăriei;
- acoperișul este în trei sau patru ape, în funcție de relaționarea cu limita de proprietate (pe limita laterală sau retras față de aceasta)

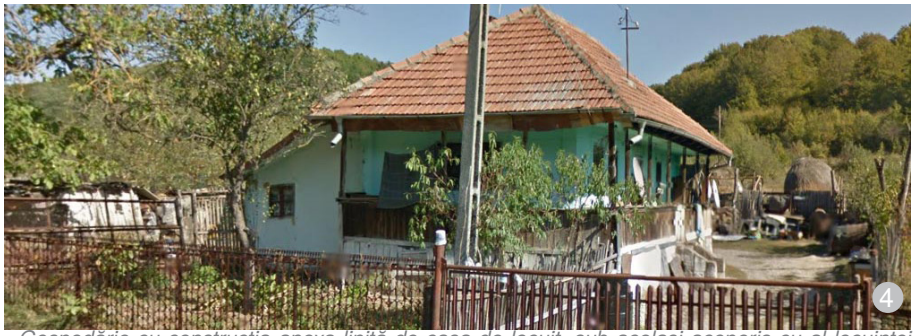

1

2

3

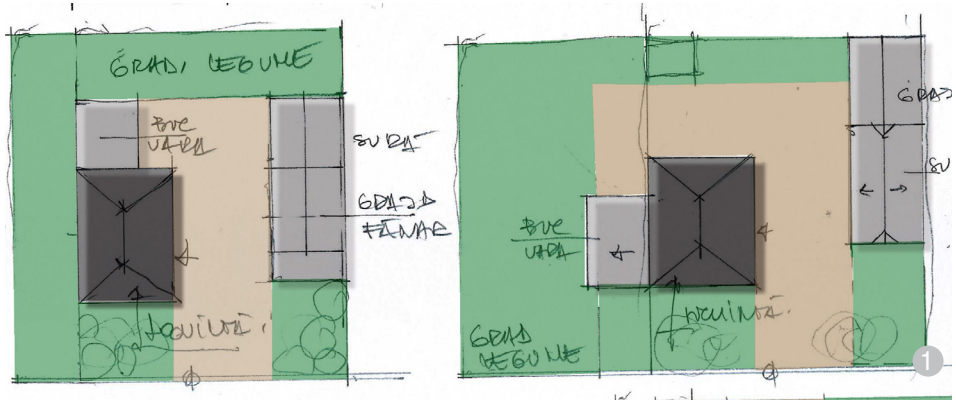

4

Gospodărie cu construcția anexa lipită de casa de locuit, sub același acoperiș cu al locuinței (extinderea apei uneia dintre pantele acoperișului)

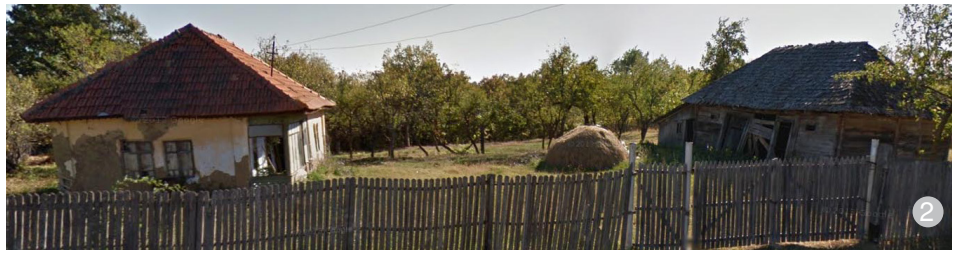
1,2 Budiș, Monica – Gospodăria rurală din România, Volumul I-Muntenia, Oltenia, Dobrogea, Editura Etnologică, București, 2004, p.104

GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE DOUĂ LATURI, ÎN PRELUNGIREA ȘI PARALEL CU LOCUINȚA;

- tip de gospodărie cu frecvență medie;
- acoperișul este în trei sau patru ape, în funcție de relaționarea cu limita de proprietate (pe limita laterală sau retras față de aceasta);
- bucătăria de vară este amplasată în continuarea locuinței sau ca extindere în polată, pe peretele orb al acesteia;
- pe latura opusă locuinței este de obicei amplasată șura, care poate avea sub același acoperiș și adăposturi pentru animale;
- grădina de legume poate fi în spatele sau pe una dintre lateralele lotului;

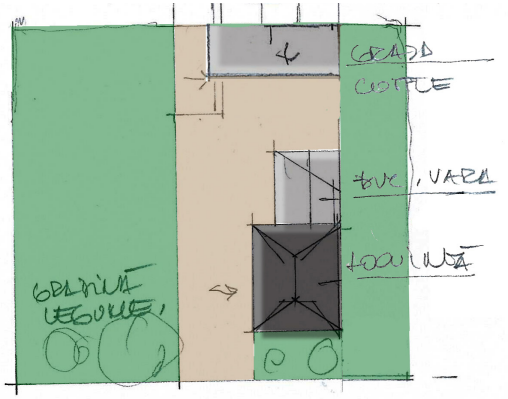
1

2

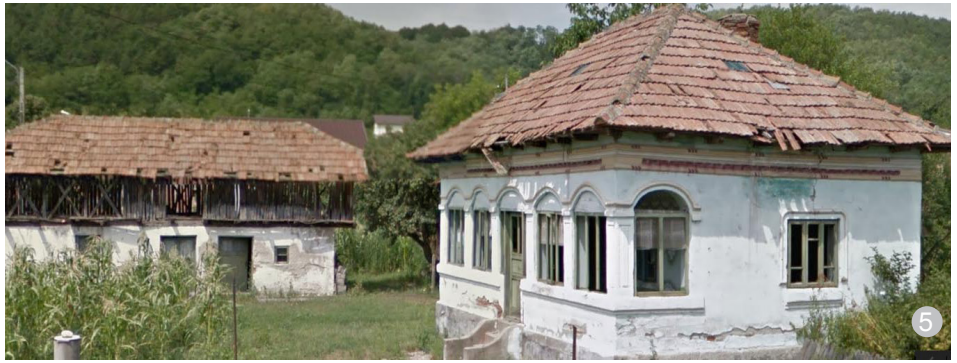

3

GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE DOUĂ LATURI, ÎN PRELUNGIREA CASEI ȘI PERPENDICULAR PE LOCUINȚĂ;

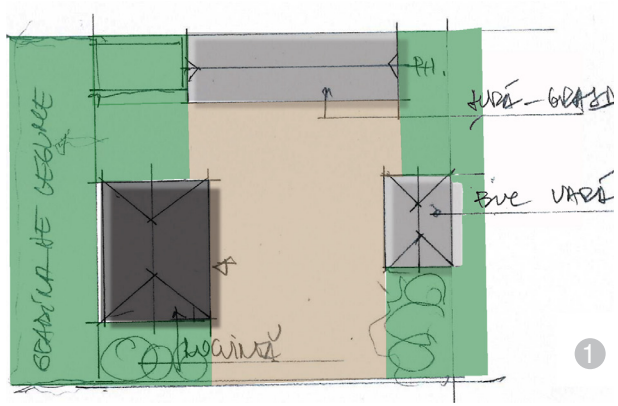
- tip de gospodărie cu frecvență medie;
- acoperișul este în trei sau patru ape, în funcție de relaționarea cu limita de proprietate (pe limita laterală sau retras față de aceasta);
- construcțiile anexe sunt amplasate în continuarea locuinței sau ca extindere în polată, pe peretele orb al acesteia;
- grădina de legume poate fi în spatele sau pe una dintre lateralele lotului;

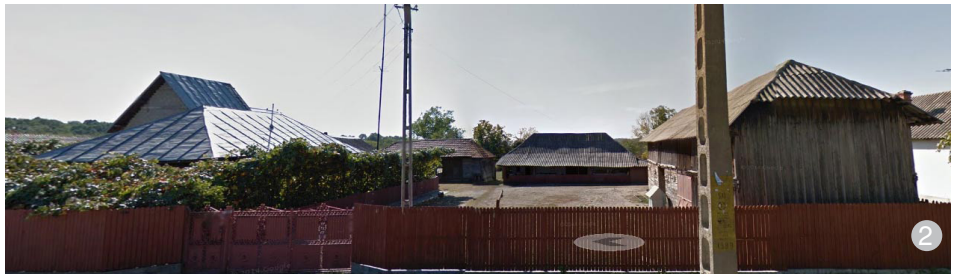

4

5

- **GOSPODĂRII CU CONSTRUCȚII DISPUSE PE TREI LATURI**
  - tip de gospodărie cu frecvență redusă;
  - acoperișul este în 3 sau 4 ape, în funcție de relaționarea cu limita de proprietate (pe limita laterală sau retras față de aceasta);
  - construcțiile anexe sunt amplasate în continuarea locuinței sau ca extindere în polată, pe peretele orb al acesteia;
  - grădina de legume poate fi în spatele sau pe una dintre lateralele lotului;

1

2

Din punct de vedere volumetric, casa tradițională se încadrează în tipul cu un singur nucleu compozițional, în care armonia și echilibrul sunt date de proporțiile dintre înălțimea peretelui și a acoperișului, și de întrepătrunderea dintre spațiile închise ale locuirii și spațiile semideschise care fac legătura cu lumea înconjurătoare.

Construcțiile tradiționale prezintă o dezvoltare în registre orizontale, marcate de soclu, prispă, linia de streașină și linia de coamă.

În Argeș se remarcă existența construcțiilor tradiționale joase, cu un singur nivel, ridicat sau nu pe soclu pentru zona de câmpie și la unele construcții din zona colinară.

In zonele subcarpaților, acolo unde terenul este denivelat, soclul preia aceste diferențe de nivel, și construcțiile se înalță. Construcțiile cu etaj sunt prezente în zona muntoasă și în programele de arhitectură de mai mare amploare: conace, cule, mânăstiri etc. (mai rar în zonele de deal și de luncă).

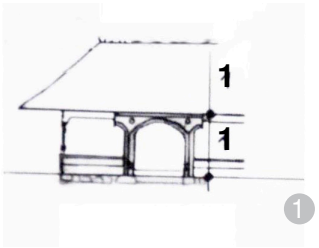
In funcție de tipul de construcție, se întâlnesc următoarele proportii:

- *înălțimea pereților mai mică decât înălțimea acoperișului;*
- *înălțimea pereților este egală cu cea a acoperișului;*
- *înălțimea pereților mai maredecât înălțimea acoperișului;*

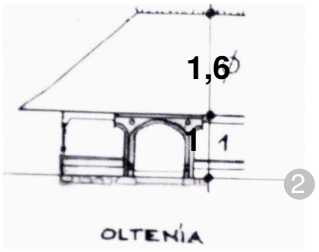
CASA JOASĂ (PARTER)

În zona de deal, pentru construcțiile joase așezate pe teren plan, pereții și acoperișul au aceeași înălțime. După 1900 s-a început o diminuare a înălțimii acoperișului, datorată adoptării țiglei ca material pentru învelitoare, ceea ce a dus la modificarea pantelor.

Variațiuni ale acestei formule se obțin în zonele mai joase (spre câmpie) unde pantele acoperișului - și prin aceasta înălțimea lui - sunt mai joase (însă este o situație mai rar întâlnită în zona Argeșului), și în zonele de munte unde, din cauza pantei mari generată de climat, acoperișul este mai înalt.

1

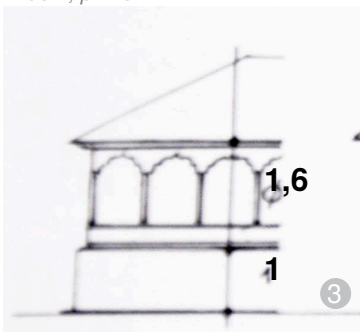
2

CASA ÎNALTĂ

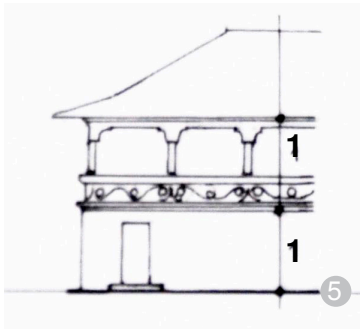
În cazul construcțiilor așezate pe terenurile în pantă, apare soclul, care preia această denivelare. În funcție de topografia terenului, soclul poate fi mai înalt, registrul soclului căpătând o mai mare amploare. <<Linia superioară a soclului, marcată de un profil retras al etajului sau printr-un fel de centură, „brâu”, și linia superioară a balustradei prispei etajului, adică a „pălimarului”, devin foarte caracteristice.[1]>>

La casele cu parapetul prispei din lemn, profilul retras al nivelului superior – în general – împarte pereții casei în două registre orizontale, în general egale.[2]

1 Păun, Silvia – Valoarea arhitecturii autohtone, ed. Per Omnes Artes, București, 2003, p.108
2 Idem, p.110

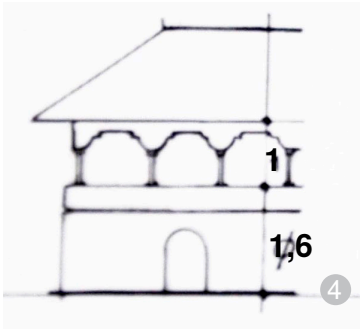
3

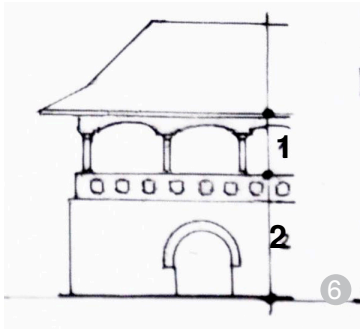
5

La casele la care parapetul prispei nu este din lemn aparent (cărămidă, lemn tencuit), proporția pe verticală se schimbă, parapetul prispei fiind inclus volumetric în registrul orizontal al primului nivel. O dată cu influența venită de la oraș, parapetul prispei se transformă într-un registru puternic decorat al nivelului inferior. Casele au proporții mai așezate, dezvoltate pe orizontală[1].

1 *Idem, p.110*

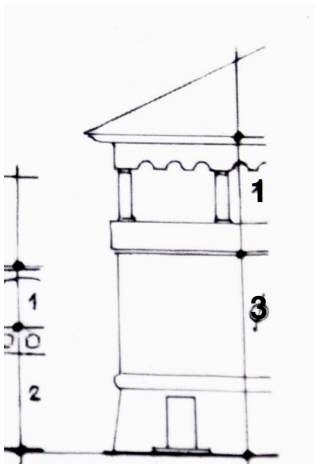
4

6

CULE, CONACE, VILE

La cule, conace, vile, se remarcă existența registrului inferior puternic marcat, mai înalt decât registrul superior.

7

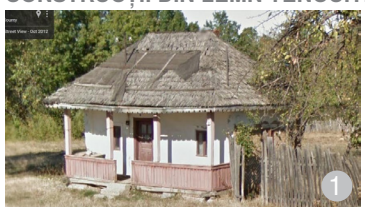
CONCLUZII

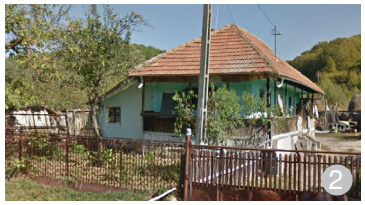
Construcțiile din zona Argeșului sunt construcții preponderent dezvoltate pe orizontală, cu registre orizontale bine definite la nivelul volumului principal (cel puțin). Construcțiile anexe sunt construcții utilitare, la care intenția de decorare în registre orizontale și definire a unor volumetrii care să „așeze” construcția pe pământ, corelată totodată cu funcționalitatea construcției, a reprezentat totuși o preocupare.

Așdar, în funcție de poziționarea geografică, așezarea pe teren, destinația de folosință a construcției și materialele locale, se disting mai multe proporții între registrele orizontale de pe fațadă, comune pe diverse areale.

LOCUINȚA JOASĂ

CONSTRUCȚII DIN LEMN TENCUITE

1

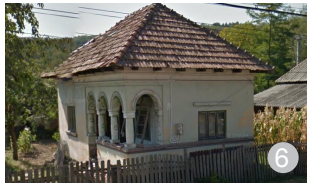

2

3

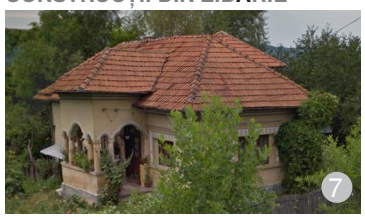

4

CONSTRUCȚII CU ELEMENTE (PRISPA) DE ZIDĂRIE

5

6

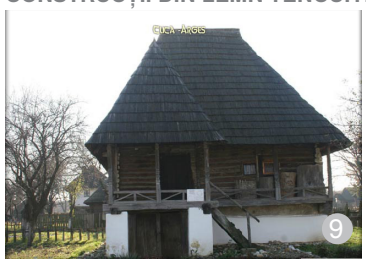
CONSTRUCȚII DIN ZIDĂRIE

7

8

LOCUINȚA INALTĂ

CONSTRUCȚII DIN LEMN TENCUITE PARȚIAL SAU INTEGRAL

9

10

11

12

13

14

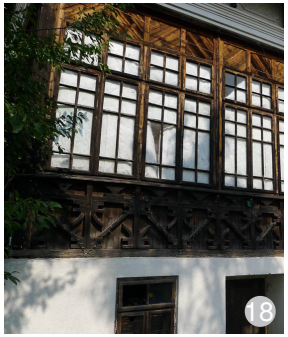
CONSTRUCȚII DIN LEMN ELEMENTE PRELUATE DIN ARHITECTURA DE ZID

15

16

CONSTRUCȚII DIN LEMN CU PLAN AMPLIFICAT ȘI ELEMENTE DECORATIVE PRELUATE DIN ARHITECTURA ORĂȘENEASCĂ

17

18

19

B. VILE, CULE ȘI CONACE

Acestea sunt construcții cu gabarit mediu și mare, inspirate din volumetria și aspectul exterior al arhitecturii populare, care adoptă soluții constructive și de finisaj adaptate locului în care se incadrează. Ele reprezintă de regulă construcții cu sisteme constructive mixte: cărămidă, lemn, beton - în proporții variabile. Unele dintre aceste construcții în prezent sunt preluate în circuitul public, adăpostind funcțiuni utilitare la nivelul teritoriului pe care îl deservesc. La aceste construcții se întâlnesc caractere provenite din elemente de arhitectură urbană locală reinterpretate.

VILA ION MIHALACHE 1

VILA BRĂTIANU 2

CONACUL LUCIENI 3

CONACUL LUCIENI 4

CULA RACOVIȚĂ 5

CULA DRUGĂNESCU (1965)

6

CULA SULTĂNICA (foto 1965)

7

CULA BUDIȘTEANU 8

CONSTRUCȚII CARE NU SE INCADREAZĂ ȘI NU SUNT COMPATIBILE CU SPECIFICUL LOCULUI, DAR CARE SE REGĂSESC IN CADRUL AȘEZĂRILOR

NU! 9

NU! 10

NU! 11

NU! 12

NU! 13

NU! 14

NU! 15

NU! 16

NU! 17

NU! 18

C. CONSTRUCȚII ANEXE

Sunt construcții cu gabarit redus, dispuse de regulă în sistem pavilionar și legate între ele de diverse spații acoperite, realizate din materiale naturale și materiale cu mai mică durabilitate în timp. La acest tip de construcții prevalează funcționalitatea și adaptabilitatea la condițiile de mediu, raportat la funcțiunea dominantă: grajduri de animale, poverne, polate etc.

PIVNIȚĂ

POVERNĂ

ȘURĂ

GRAJD

GRAJD CU PĂTUL

GRAJD CU PĂTUL

GRAJD CU PĂTUL

D. CONSTRUCȚII MONOVOLUM CU GABARITE MARI

Sunt construcții cu gabarite mai mari, pentru care nu se remarcă o anumită regulă în alcătuirea proporțiilor, și nu a existat un interes în acest sens. De regulă, acest tip de construcții nu se identifică cu vatra satului, și se adresează preponderent unor funcțiuni agricole, industriale etc. fiind considerate de obicei construcții anexă. Astfel de clădiri nu au neapărat legătură cu specificul local. În prezent, în majoritatea cazurilor, acestea sunt în stadiu de ruină. De obicei sunt constructii mai noi, care nu au legătură cu arhitectura tradițională.

CLĂDIRI FOSTE CAP - URI

ȘCOLI

DEPOZITE DE CEREALE. TURNURI DE APĂ

2.5. Acoperișul: pante, materiale pentru învelitori, șarpantă, culori, goluri de iluminare și ventilare.

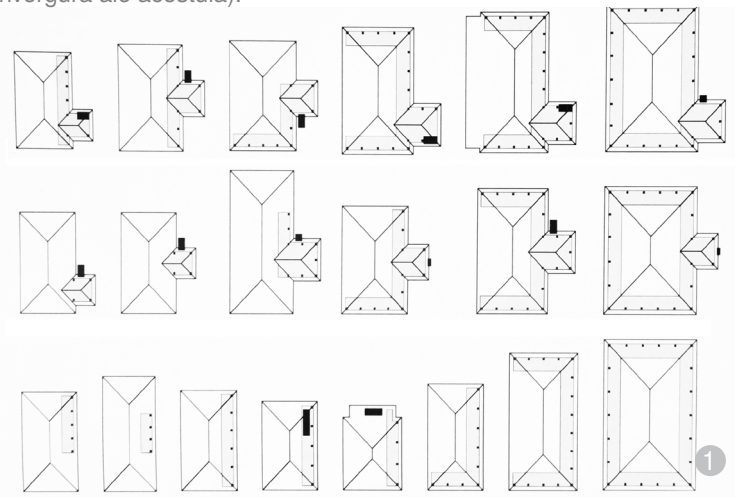
Construcții tradiționale

Acoperișul tradițional este în patru ape, cu pantă corespunzătoare reliefului și materialului de alcătuire al învelitorii (pantă înaltă sau pantă medie). Acoperișul în patru ape, o dată cu amplificarea planului de la planul simplu, pătrat, la planul mai complex și dreptunghiular, s-a modificat, rezultând două ape mari și două ape mici. Coama acoperișului este paralelă cu fațada lungă. Ulterior, în volumul acoperișului începe să apară și volumul acoperirii foișorului. Se pot întâlni și acoperiri în două ape, dar mai rar, și cu precădere pentru construcțiile anexe. Timpanul la nivelul acoperișului este prezent doar la construcțiile anexe, pentru ventilarea spațiului interior.

Șarpanta este realizată din lemn, cu îmbinări, crestături și cuie din lemn (la construcțiile mai vechi) și din metal (la construcțiile mai recente).

Materialele utilizate la învelitoare sunt în mod preponderent șița, șindrila, și țigla (mai nou, din considerente economice, acestea au fost înlocuite cu tablă sau materiale de slabă calitate, care însă nu se încadrează în specificul local). Alte materiale folosite în mod tradițional pentru alcătuirea învelitorii, în funcție de specificul așezării rurale, mai sunt: olane, scânduri, stuf sau trestie, paie sau coceni. Culorile acoperișurilor tradiționale sunt naturale: nuanțe natur de lemn, cărămiziul țiglei. Toate acestea creează o anumită unitate și o bună încadrare în peisajul natural din jur.

În general, acoperișul tradițional nefiind folosit ca spațiu locuibil, nu beneficiază de lucarne sau alte goluri funcționale, cu excepția celor pentru trecerea coșului de fum (sau eventual aerisiri punctuale de mică anvergură ale acestuia).

Acoperișuri în 4 ape cu/ fără foișor– construcție locuință tradițională
RELAȚIA ACOPERIȘ / FOIȘOR / PRISPĂ / SCARĂ

***AȘA DA:* Foișorul reprezintă un volum distinct, cu acoperire distinctă în ansamblu, însă subordonată acoperișului principal, indiferent de poziția acestuia în ansamblul construcției.**

AȘA DA: Exemple de acoperișuri prezente în arhitectura locală tradițională din zona Argeșului.

Construcțiile cu volumetrie complexă (cule, conace), care prezintă îmbinări de volume simple, păstrează de regulă constantă linia streașinei (aceeași pentru toate pantele și accentele volumetrice), și o multitudine de ape, neremarcându-se existența unor timpane.

La aceste construcții, forma acoperișului este generată de existența unui volum dominant simplu, în 4 ape, intersectat cu mai multe volume secundare care acoperă foișoare, logii, spații de trecere, întotdeauna subordonate ca amploare volumului principal al acoperișului, dar remarcându-se totuși ca elemente de accent volumetric pe una sau mai multe fațade. Aceste accente volumetrice se transferă și în volumetria de ansamblu a clădirii.

Construcții contemporane

În peisajul rural există o serie de construcții de dată recentă, prezente în numar mare și foarte mare, care nu se încadrează în specificul local.

În ultimele două decenii, acoperișul a cunoscut o modificare și la construcțiile existente, construcțiile noi nemaiținând cont de însorire, de orientarea vânturilor etc. Această atitudine a influențat și durabilitatea construcțiilor în timp.

Pentru învelitorile din materiale noi, culorile sunt saturate și de obicei apar ca discrepante în ansamblul așezării.

Construcțiile noi au în planul acoperișului timpane, lucarne cu forme diverse, nespecifice, adesea prost orientate cardinal, cu numeroase vicii constructive în zonele de tangență cu panta acoperișului.

AȘA NU:Exemple de acoperișuri contemporane care nu se încadrează în specificul local.

2.6. Pereții

Principalele materiale de construcție pentru pereți au fost piatra, cărămida și lemnul.

Sistemele constructive tradiționale locale sunt de două tipuri:

- **Sisteme realizate dintr-un singur material**: zidăriile din piatră, zidăriile din cărămidă, pereții din bârne de lemn dispuse orizontal etc.
- **Sistemele realizate din mai multe materiale:** sunt realizate din bârne de lemn dispuse orizontal, cercuite cu nuiele sau cu stinghii de lemn și tencuite cu mortar de var sau de pământ.Tot în categoria sistemelor constructive plurimateriale se încadrează și soluțiile constructive combinate, în cazul locuințelor cu două nivele supraterane, unde nivelul inferior este realizat din piatră sau din cărămidă (foarte rar din lemn).

Lemnul a fost utilizat ca material de construcție preponderent. Principalele esențe de lemn folosite erau stejarul, gorunul și bradul. După primul război mondial lemnul începe să fie înlocuit tot mai mult cu piatră și cărămidă.

Piatra a fost utilizată în formă brută sau cioplită. Piatra a fost folosită pentru ziduri care după terminare trebuia să fie tencuite sau nu. Pentru mortare au fost utilizate lutul și pământul săpat din albiile râurilor (care conținea mult nisip) amestecate cu apă, sau varul hidraulic în amestec cu nisip și apă.

Caracteristica zidurilor de piatră o constituie grosimea mare, (ce poate ajunge până la 1 metru), datorită neregularităților straturilor orizontale. Piatra a fost utilizată mai ales la casele cu două niveluri - pentru nivelul de jos, sau la casele cu o temelie mai înaltă, aflate pe terenuri cu umiditate ridicată (în această situație, partea inferioară asigura un strat de rupere a capilarității apei, păstrând camerele de locuit uscate).

1

2

3

4

2.7. Soclul

Materialul principal utilizat la realizarea temeliilor în mod tradițional este piatra. Aceasta se folosea pentru temeliile dispuse perimetral sau izolat, atât pentru locuință, cât și pentru construcțiile anexe. În cazul caselor din lemn, grinzile de talpă erau fie așezate pe o temelie continuă din piatră, fie pe bolovani dispuși sub talpă în dreptul stâlpilor (spațiul dintre bolovani fiind umplut cu pietre de diferite mărimi, nelegate cu mortar). Casa înălțată pe soclu a apărut din necesitatea de adaptare a construcției la un teren în pantă, generându-se un nivel suplimentar funcțional, cu pereți din piatră.

Zidăria din piatră trebuia să absoarbă cât mai puțină umiditate, și să cedeze cât mai repede eventuala umiditate preluată din pământ. Pietrele zidului trebuia să aibă capacitate de absorbție și conductivitate capilară redusă, și în același timp să asigure și o difuzie ridicată și o suprafață de evaporare mare. S-a obținut aceasta prin utilizarea de piatră cât mai densă, și prin realizarea de rosturi de țesere cât mai înguste. Temeliile și pereții nivelului inferior al construcțiilor au fost realizate de regulă, cu mortar de lut. În cazul unui sol foarte umed, zidăria de piatră rămânea adesea nerostuită pe partea interioară, pentru a se mări astfel suprafața de evaporare și pentru a crește difuzia pereților.

5

6

7

2.8. Elemente de fațadă

2.8.1. FOIȘORUL – întâlnit sub denumiri diferite: foișor, balcon, loggie. Acesta se regăsește atât în arhitectura lemnului cât și la conace, cule sau ansambluri mânăstirești, atât în zona de deal cât și în zona de

CONSTRUCȚII TRADIȚIONALE

Foișorul reprezintă elementul de adaptare la un climat moderat ca temperatură, dar schimbător. Foișorul se întâlnește atât la casele joase, cât și la casele înalte, la conace și la cule.

Foișorul este o continuare și o mărire a spațiului prispei, un spațiu exterior protejat, care marchează intrarea sau, după caz, sugerează o cameră exterioară cu rol de socializare, protejată față de factorii de mediu. Acesta reprezintă un element volumetric distinct, puternic prezent în aproape toate zonele din Muntenia și Oltenia. Se regăsește cu frecvență mai mare în zonele de vecinătate cu jud. Vâlcea.

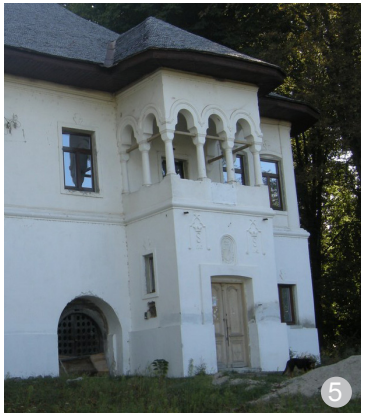
Foișorul apare pe o fațadă sau pe mai multe, poziționat central sau în lateral față de axul fațadei, adăpostind uneori scara de acces. De regulă, este acoperit în două sau patru ape, evidențiind o bogăție de elemente decorative (din lemn, cărămidă sau stuc) care închid streașina.

AȘA DA: *Exemple de foișoare prezente în arhitectura locală tradițională . Foișorul în arhitectura conacelor și vilelor.*

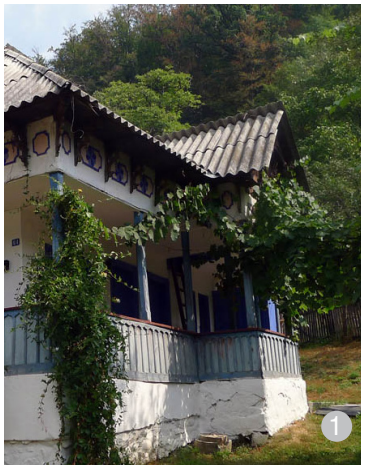

2

3

4

5

AȘA DA: *Exemple de foișoare prezente în arhitectura locală tradițională.*

1

6

7

8

CONSTRUCȚII CARE NU SE ÎNCADREAZĂ ȘI NU SUNT COMPATIBILE CU SPECIFICUL LOCAL, DAR CARE SE REGĂSESC FRECVENT ÎN CADRUL AȘEZĂRILOR RURALE.

În construcțiile contemporane, foișorul deseori lipsește, iar volumele tind din ce în ce să fie mai apropiate de o structură monobloc. Atunci când acesta există, de cele mai multe ori este rezultatul interpretărilor și al importului unor forme nefericite provenind din alte zone.

9

10

AȘA NU:
„Interpretarea” foișorului în arhitectura contemporană.

2.8.2. PRISPA – întâlnită sub denumiri diferite: prispă, pridvor, cerdac etc. Se regăsește atât în arhitectura lemnului, cât și la conace, cule sau ansambluri mânăstirești.

CONSTRUCȚII TRADIȚIONALE

Aproape toate construcțiile sunt prevăzute cu prispă, întinsă pe una, două sau trei laturi, cu funcțiuni utilitare și estetice.

Prispa se caracterizează prin bogăția decorului sculptat în lemn și prin bogăția data de suita de arcade în zidărie, paiantă sau stuc.

La casele înalte, așezate de obicei pe teren drept, prispa cuprinde nu numai latura din față, ci și lateralele construcției. Prispa se găsește sub acoperișul principal al casei, poate avea sau nu balustradă (atunci când aceasta există, este realizată din lemn, iar la unele volumetrii complexe poate fi tencuită). Stâlpii și grinzile de lemn sunt bogat decorate, de regulă cu decoruri geometrice, particulare.

AȘA DA: *Exemple de prispe prezente în arhitectura locală tradițională.*

AȘA DA: *Prispă cu geamlâc, cu elemente decorative preluate din arhitectura urbană.*

AȘA DA: *Prispă pe două niveluri, la partea inferioară registrul de arcade este tencuit.*

CONSTRUCȚII CARE NU SE ÎNCADREAZĂ ȘI NU SUNT COMPATIBILE CU SPECIFICUL LOCAL, DAR CARE SE REGĂSESC FRECVENT ÎN CADRUL AȘEZĂRILOR RURALE.

La construcțiile contemporane, prispa nu mai există. Rolul ei este luat de balcon, sau diverse alte forme volumetrice derivate, care nu au legătură cu funcțiunea originală a prispei.

Lipsa ei generează de obicei necesități de umbrire suplimentare.

AȘA NU: *"înlocuitorul" contemporan al prispei. Niciunul dintre elementele de mai jos nu are legătură cu arhitectura tradițională.*

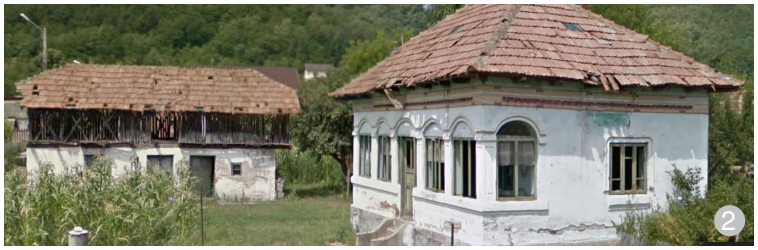
2.8.3. ARCADE, ARCATURI ȘI DESCHIDERI TRAVEI.

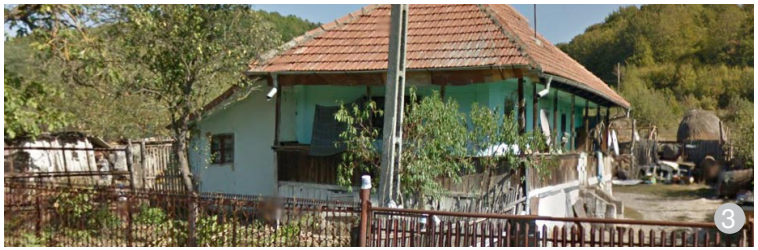
CONSTRUCȚII TRADIȚIONALE

La construcțiile tradiționale, există o intenție clară de decorare a clădirii cu ajutorul registrelor orizontale de arcaturi care constituie prispa.

Din punct de vedere compozițional, zona inferioară a fațadei este mai „grea”, cu goluri puține, mici, strict funcționale, spre deosebire de registrul superior care adesea este marcat de arcaturile și deschiderile prispei, având o imagine mai aerată, în spiritul marcării unui spațiu deschis dar protejat.

1

2

3

4

5

6

CONSTRUCȚII CARE NU SE ÎNCADREAZĂ ȘI NU SUNT COMPATIBILE CU SPECIFICUL LOCAL, DAR CARE SE REGĂSESC FRECVENT ÎN CADRUL AȘEZĂRILOR RURALE.

7

8

9

10

11

CONSTRUCȚII TRADIȚIONALE

Ferestrele sunt într-un singur canat sau în mai multe canaturi, simple sau duble. Acestea au un rol important în conturarea imaginii casei tradiționale, oferind specificitate și individualitate construcțiilor vechi.

Ferestrele au forme simple, rectangulare, cu sau fără pervazuri din lemn, decorate/ sculptate. Aceste forme clare, ușor de realizat constructiv, atât pentru arhitectura lemnului cât și pentru arhitectura de zid, s-au perpetuat și sunt prezente la toate construcțiile. Ulterior, au apărut forme complexe de ferestre, preluate din arhitectura bisericilor și mânăstirilor.

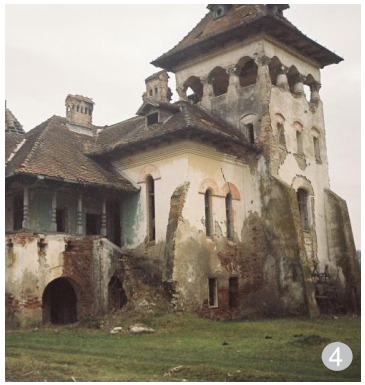
Această preluare a formelor, cu rol decorativ, se remarcă la construcțiile cu mai mare amploare și la construcțiile apărute pe principalele trasee comerciale, deci în situații în care cunoașterea și accesul la informație erau la un nivel mai ridicat. La aceste construcții se întâlnește îmbinarea între diverse tipuri de ferestre: de regulă ferestrele și golurile simple rămân la corpul principal al casei, în timp ce formele mai decorate apar la prispă și foișor.

Tâmplăria (uși, ferestre, obloane) este realizată din lemn și este vopsită cu soluții pe bază de ulei de in și pigmenți naturali.

1

2

3

4

5

6

7

CONSTRUCȚII CARE NU SE ÎNCADREAZĂ ȘI NU SUNT COMPATIBILE CU SPECIFICUL LOCAL, DAR CARE SE REGĂSESC FRECVENT ÎN CADRUL AȘEZĂRILOR RURALE.

In unele situații, dimensiunile tradiționale ale ferestrelor nu mai corespund necesităților utilizării actuale ale spațiilor, fapt ce se răsfrânge în tendința de augmentare a dimensiunilor golurilor. La diverse construcții prezente în mediul rural, în ultimele decenii, au apărut goluri de dimensiuni și forme neconcordante unele cu altele, alese din dimensiuni standard ale producătorului, care corespund unui preț redus (de obicei nu este un atribut al calității).

Culorile tâmplăriei construcțiilor mai noi nu au o logică în folosință, fiind utilizate deseori culori standard - galben/portocaliu (de cele mai multe ori), sau fiind acoperite cu folie PVC imitație de lemn.

8

9

10

2.8.5. DECORAȚIILE

CONSTRUCȚII TRADIȚIONALE

Decorațiile de pe fațadă au fost prezente inițial la construcțiile din lemn. Dintre sistemele ornamentale vechi, casa nouă a preluat crestăturile și structura, însă în forme schimbate și mai numeroase. Se observă o frecvență mai mare a traforajului, care împodobește frontoanele foișoarelor în două ape, streașina, parapetul prispei etc. Detalii decorative mai apar, la nivelul obloanelor, stâlpilor, streșinii, paziei, capetelor de grinzi și la unele construcții anexe.

La construcțiile tencuite, și în special pentru construcțiile mai noi (din cărămidă), motivele ornamentale se grupează la cornișă și în jurul ferestrelor, după modelul caselor orășenești.

Finisajele de pe fațadă sunt simple, de regulă tencuielile sunt acoperite cu vopsea de var, lemnul tratat cu ulei de in, culorile sunt in nuanțe naturale, desaturate.

1

2

3

ARHITECTURA LEMNULUI

Decorul caselor continuă tradiția sculpturii în lemn. Ca element decorativ apare rama de lemn a ferestrelor, decorată cu rozete sculptate. Elementele decorate principale sunt stâlpii de la foișor și prispă, capetele de grinzi, pălimarul, coama, pervazurile de la ferestre. La construcțiile mai noi apar decorații în tehnica traforajului, similar cu elementele întâlnite în zona Dâmbovița / Prahova.

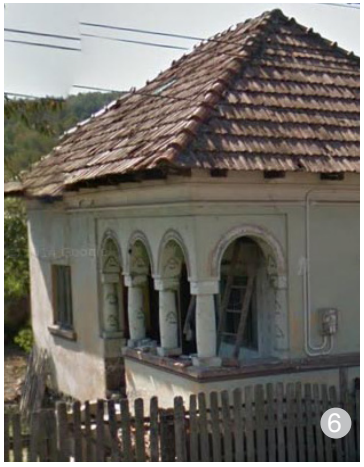

4

5

ARHITECTURA DE ZID

O pondere importantă o are în arhitectura de zid și decorul volumetric, în stuc sau piatră, valorificat și păstrat în special în arhitectura monahală, și ulterior preluat în diverse forme în arhitectura caselor de zid.

Apar ca elemente puternice: decorațiile arcadelor de la foișoare (din paiantă sau cărămidă), brâuri din stuc sau cărămidă, cornișe decorative din stuc etc. Acestea au fost preluate uneori și adăugite și construcțiilor tradiționale din lemn prin tehnica paiantei.

6

CONSTRUCȚII CARE NU SE ÎNCADREAZĂ ȘI NU SUNT COMPATIBILE CU SPECIFICUL LOCAL, DAR CARE SE REGĂSESC FRECVENT ÎN CADRUL AȘEZĂRILOR RURALE.

La construcțiile contemporane, decorațiile tind să fie realizate doar din alternanța culorilor pe fațadă. Se elimină jocul de umbră și lumină dat de alternanța volumetrică a decorațiilor și de culorile acestora, rezultând construcții plate, monotone.

7

8

9

2.10. ÎMPREJMUIRI ȘI PORȚI

Împrejmuirea gospodăriei și delimitarea spațiilor funcționale interioare s-a realizat din mai multe considerente :

- necesitatea separării spațiului privat de spațiul public, dar și ‘apărarea’ gospodăriei – care se reflectă în garduri cărora li se acordă o importanță sporită atât constructiv cât și decorativ, și cu grad de opacizare crescut. Gardurile nu sunt niciodată opace, pentru a nu împiedica sau îngreuna circulația curenților de aer, pătrunderea insectelor etc.
- necesitatea delimitării funcționale interioare - care are doar un rol de mărginire, ceea ce implică garduri și panouri de împărțire cu o mai mică amploare constructivă, cu înălțime mai mică, rol decorativ redus și grad mare de transparență.

În Argeș există mai multe tipuri de împrejmuiri, pornind de la formele arhaice de garduri din mărăcini sau arbuști fructiferi, garduri din nuiele împletite acoperite sau nu, până la alcătuiri evoluate : scândură decorată sau nu, piatră, și alcătuiri complexe în diverse forme din piatră și lemn.

O dată cu îndesirea gospodăriilor, și „tragerea” lor la nivelul drumului, a sporit utilitatea gardurilor cât mai temeinic construite.

Porțile existente în zona Argeș sunt de două tipuri :

- **într-un canat** – porți joase, pentru accesul oamenilor;
- **în două canate** – porți mai înalte, pentru accesul carelor.

Porțile sunt dispuse de regulă grupat:

- o poartă pentru oameni și o poartă pentru care, alăturate - tipologie cu frecvență mai mare în zona de deal;
- două porți pentru oameni care încadrează poarta pentru care, alăturate - tipologie cu frecvență mai mare în zona de munte și submontană.

La porțile care au acoperiș, acesta este în două sau în patru ape. La unele porți, alături de intrarea oamenilor, se află o bancă sau o laviță, adăpostită uneori sub un acoperiș scund.

1

2

3

4

2.11. AMENAJĂRI EXTERIOARE: PAVAJE, SCĂRI.

PAVAJE: Amenajarea exterioară a terenului este realizată din materiale locale, și depinde de necesitățile gospodăriei: piatră așezată orizontal sau în dungă, pământ bătut, lemn, pietriș, eventual alei înierbate. Oamenii au acordat o atenție deosebită realizării șanțurilor de îndepărtare a apelor de lângă casă și de lângă căile de acces interioare, realizării pantelor necesare scurgerii apei și direcționării acesteia către spațiile verzi.

Scările exterioare sunt prezente în directă legătură cu intrarea în casă, fiind realizate de obicei din piatră sau lemn pentru construcțiile joase, și cu preponderență din lemn pentru construcțiile înalte. Parapetul este din lemn, acolo unde există (la construcțiile mai noi, mai rar, și cu preponderență pentru cule și conace, parapetul poate fi și tencuit).

5

6

2.12. PLANTAȚII ȘI SPAȚII VERZI

Vegetația exterioară deține un rol important în amenajarea curții, având atât funcție utilitară (pomi și arbuști fructiferi, plantații de protecție, umbrire), cât și decorativă (flori, arbuști).

Organizarea gospodăriei, cu locuința în mijlocul acesteia, înconjurată de spații verzi și plantații bine delimitate, cu spațiul tampon care oferă liniște și intimitate față de spațiul public, rezultă din necesitatea funcțională a ansamblului curții.

1

2

3

2.13. SPAȚIUL PUBLIC

Fântânile erau de obicei construite spre șosea, cu posibilități de alimentare din drum prin practicarea unei porți sau a unui pârleaz. În decursul timpului s-au delimitat trei tipologii de fântâni: știubeie simple, știubeie cu cumpănă și fântâni cu roata. În zona de deal / luncă a Argeșului se mai întâlnesc încă câteva cumpene care fac parte integrantă din contextul rural și conturează un ambient specific. Se întâlnesc, în funcție de specificul și destinația așezării, o serie de elemente caracteristice realizate cu preponderență din lemn, nuiele și piatră (bănci, troițe etc).

Astăzi, în majoritatea satelor traversate de un drum județean sau național, strada principală a devenit șosea, rămânând puțin spațiu alocat oamenilor. Un fenomen recent apărut este reprezentat de existența spațiului public amenajat în acest scop și dotat cu mobilier stradal, care din păcate nu mai are legătură cu mobilierul și amenajările tradiționale. Fântâna, troița, banca, au toate valoare de reper. Materialele folosite sunt cele locale: lemn, piatră.

4

5

6

7

8

3. AMPLASAREA CONSTRUCȚIILOR

3.1.PREVEDERI GENERALE PRIVIND CONSTRUCȚIILE, AMENAJĂRILE ȘI LUCRĂRILE TEHNICO-EDILITARE AFERENTE ACESTORA

Amplasarea construcțiilor trebuie să respecte coerența de ansamblu în care acestea se integrează, și se va face conform specificului localității (în funcție de accesibilitate, panta terenului, orientare, însorire, curenți de aer, prezența unui curs de apă, retrageri de la stradă, număr de clădiri amplasate pe lot și distanțele dintre acestea etc.).

Amplasarea construcțiilor trebuie să aibă la bază prevederile și reglementările prevăzute în regulamentul de urbanism specific fiecărei zone, și Regulamentul General de Urbanism. În plus, se vor avea în vedere normele tehnice și legislația în vigoare la data întocmirii proiectului (în special cele privitoare la distanța minimă între construcții, însorire, siguranță și stabilitate, siguranță la foc).

Pentru construcțiile și amenajările noi de pe terenurile agricole din extravilan, se recomandă gruparea suprafețelor de teren afectate construcțiilor, pentru a evita prejudicierea activităților agricole[1].

1. Regulamentul General de Urbanism

Există două soluții de amplasare:

a) în vatra satului - locuire sau alte funcțiuni compatibile cu locuirea, care nu generează poluare sau o sarcină suplimentară incompatibilă cu rețelele edilitare sau cu sistemul de circulație rutieră existente în zona în care noul / noile volume se inserează.

b) în afara vetrei satului – (la periferia satului, în zonele de dezvoltare ale acestuia, în zone cu grad mare de răsfirare sau în extravilan, după caz) pentru funcțiuni precum: centre de producție și de procesare de dimensiuni mari, mori de apă, grajduri, săli de sport mari, funcțiuni generatoare de poluare sau alte funcțiuni incompatibile cu locuirea, etc.

Autorizarea lucrărilor se face cu respectarea normelor stabilite de consiliile locale pentru ocuparea rațională a terenurilor și pentru realizarea următoarelor obiective[1]:

- **completarea zonelor centrale**, potrivit condițiilor urbanistice specifice impuse de caracterul zonei, având prioritate instituțiile publice, precum și serviciile de interes general;
- **valorificarea terenurilor din zonele echipate cu rețele tehnico-edilitare;**
- **amplasarea construcțiilor, amenajărilor și lucrărilor tehnico-edilitare aferente acestora în ansambluri compacte.**

1 Regulamentul General de Urbanism

CATEGORII DE CONSTRUCȚII

Ghidul se adresează atât construcțiilor existente, cât și construcțiilor noi. În contextul prezentului Ghid, construcțiile se vor împărți în următoarele categorii:

A. Construcții și amenajări cu gabarit mic (max. 120 mp) – adecvate pentru funcțiuni precum: locuințe individuale, cabinete medicale, puncte farmaceutice, ateliere meșteșugărești sau de producție de mici dimensiuni, centre comunitare cu rol social, agropensiuni etc;

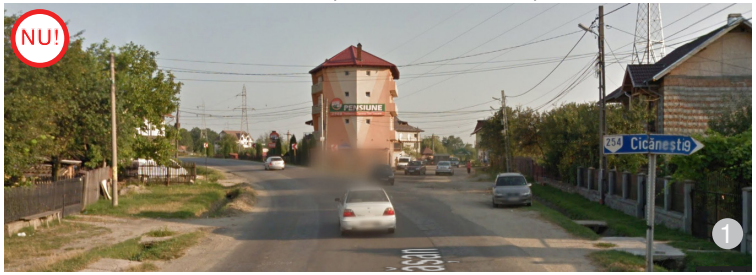
B. Construcții și amenajări cu gabarit mediu (120 – 250 mp) – adecvate pentru funcțiuni de tipul: locuințe individuale, construcții cu funcțiune educațională (creșe, grădinițe, after-school,) ateliere mecanice, hale de producție, ateliere meșteșugărești și de producție de dimensiuni medii etc;

C. Construcții și amenajări cu gabarit mare (peste 250 mp):

- **realizate sub formă de ansamblu pavilionar -** adecvate pentru: servicii, birouri, administrație, IT etc;
- **realizate sub formă de ansambluri de dimensiuni mari** - adecvate pentru: construcții educaționale (școli, săli de sport), producție, activități meșteșugărești, depozitare, clădiri zootehnice, vinării etc.

Pentru intervențiile asupra construcțiilor existente, pe lângă prevederile specifice pentru acestea, se vor urmări suplimentar și prevederile categoriei de construcții în care urmează să se încadreze din punctul de vedere al gabaritului.

AȘA NU: Construcție ieșită din scara locului : P+3+Pod, care se remarcă drept capăt de perspectivă la intersecția principală a satului. Vizual se percep în prim plan golurile de la grupurile sanitare / spații secundare care nu au legătură cu specificul locului, forma și coloritul nespecific, reclamele pictate pe fațadă.
NOTA BENE!!!: În situația prezentată, ferestrele de la grupurile sanitare sunt îndreptate înspre peisajul montan (Șoseaua Transfăgărășan).

Autorizarea executării construcțiilor și a amenajărilor care, prin amplasament, funcțiune, volumetrie și aspect arhitectural (conformare și amplasare goluri, raport plin-gol, materiale utilizate, învelitoare, paletă cromatică etc.) depreciază valoarea peisajului, este interzisă.[1]

Construcțiile și amenajările noi, precum și intervențiile asupra construcțiilor existente, nu trebuie să se evidențieze ca elemente dominante vizibile din drum sau din diverse puncte de perspectivă și belvedere cunoscute la nivel local. Acestea nu trebuie să agreseze peisajul și perspectivele importante către și dinspre sat, sau către și dinspre diverse puncte de interes.

Contrucțiile cu gabarit mic, cele cu gabarit mijlociu și cele cu gabarit mare, realizate sub formă de ansamblu pavilionar, și care se încadrează în tipologia țesutului local, pot fi amplasate în vatra satului.

Construcțiile cu gabarit mare, monovolum, care depășesc scara locului, se recomandă să fie amplasate în afara vetrei satului (la marginea localității sau în extravilan, în zone rezervate prin PUG sau neocupate de țesutul specific local).

1 Regulamentul General de Urbanism

PROBLEME DE ÎNCADRARE ÎN PEISAJ

Amplasarea construcțiilor și amenajărilor la marginea localității sau în extravilan.

Peisajul natural reprezintă unul din atributele fundamentale ale mediului rural. Se recomandă ca intervențiile noi să se realizeze într-o manieră neagresivă, care să dialogheze cu și să pună în valoare acest peisaj.

AȘA NU: Construcție ieșită din scara locului, care blochează vizibilitatea către diverse puncte de interes.

AȘA NU: Amenajarea unei platforme de depozitare și gospodărire a deșeurilor menajere la intrarea în sat, cu perspectivă deschisă către sat și peisaj.

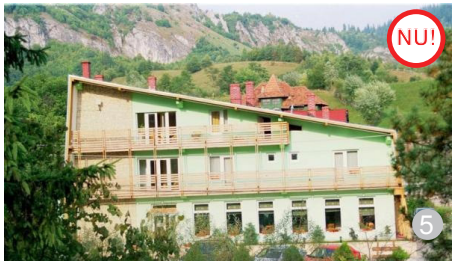

AȘA NU: Nu este recomandată amplasarea unor clădiri noi în vizorul primei imagini asupra satului, indiferent dacă se merge pe un drum de țară, printre dealuri, sau pe o șosea de mare trafic.

AȘA NU: Se va evita amplasarea construcțiilor de dimensiuni mari la intrarea în sat, mai ales în conul de vizibilitate al unui monument, ansamblu important de clădiri sau diverse alte puncte de interes de importanță locală.

AȘA NU: Nu este recomandată amplasarea unor clădiri noi în vizorul primei imagini asupra satului.

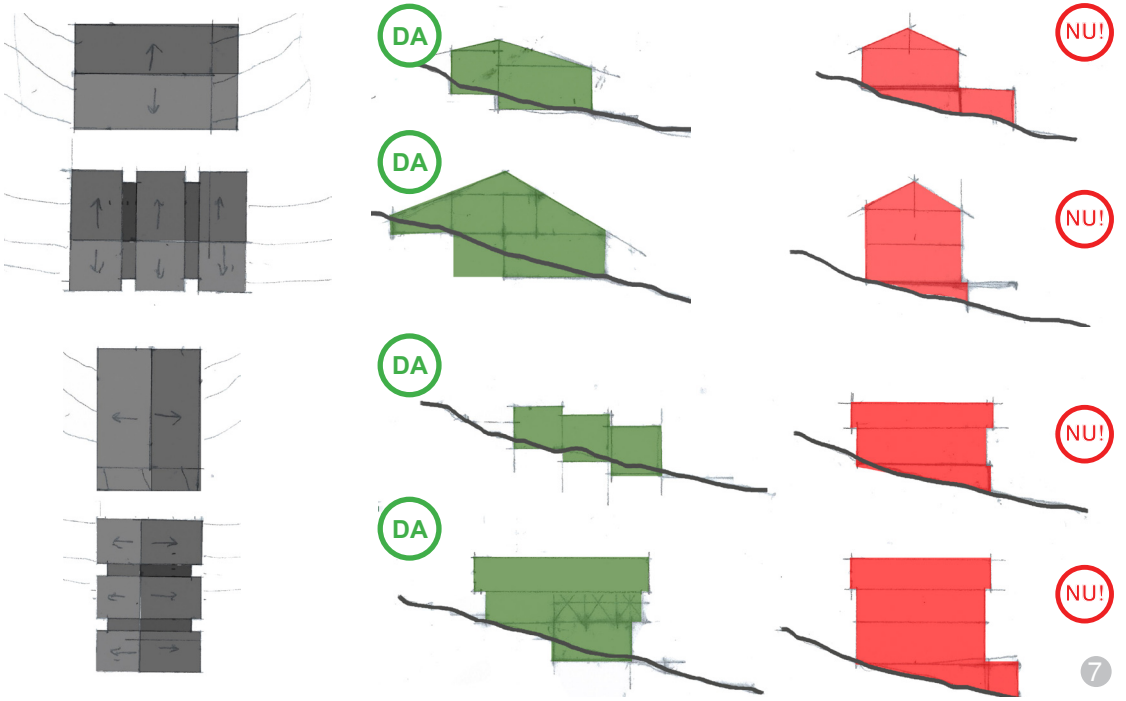

AȘA NU: Amplasarea unei clădiri în afara vetrei satului poate diminua valoarea peisajului cultural din care face parte.

Amplasarea construcțiilor și amenajărilor pe terenuri în pantă

Indiferent de tipul, amploarea și modul de poziționare al volumelor în raport cu terenul denivelat, se recomandă așezarea pe pantă a construcțiilor și amenajărilor. Se încurajează adoptarea de soluții volumetrice care să nu afecteze valorile contextului în care acestea se poziționează.

3.2. REGLEMENTĂRI URBANISTICE
POT, CUT, REGIM DE ÎNĂLȚIME

Amplasarea construcțiilor trebuie să aibă la bază prevederile și reglementările prevăzute în regulamentul de urbanism specific fiecărei zone, și Regulamentul General de Urbanism. În plus, se vor avea în vedere normele tehnice și legislația în vigoare la data întocmirii proiectului (în special cele privitoare la distanța minimă între construcții, însorire, siguranță și stabilitate, siguranță la foc etc.).

Nu se recomandă derogări de la regulamentele locale de urbanism prin documentații de urbanism P.U.D. / P.U.Z. În situația în care se vor întocmi astfel de documentații, acestea vor cuprinde OBLIGATORIU documentația pentru studiul de amplasament și încadrare în volumetria de ansamblu, conform cu Anexa 1.

Autorizarea executării construcțiilor care, prin conformare, volumetrie și aspect exterior, intra în contradicție cu aspectul general al zonei și depreciază valorile general acceptate ale urbanismului și arhitecturii, este interzisă[1].

Se recomandă normarea la condiționările suplimentare care țin de specificul cultural local, pentru fiecare localitate în parte.

Autorizarea executării construcțiilor se face cu condiția asigurării compatibilității dintre destinația construcției și funcțiunea dominantă a zonei, stabilită printr-o documentație de urbanism, sau dacă zona are o funcțiune dominantă tradițională caracterizată de țesut urban și conformare spațială proprie.

1 Regulamentul General de Urbanism

ȚESUTUL AȘEZĂRII ȘI TRAMA STRADALĂ

Se recomandă păstrarea tipologiei țesutului în zona în care urmează să se integreze construcția propusă.

Se va evita modificarea parcelarului istoric valoros (în special în vatra satului). În cazul comasării parcelelor, construcțiile se vor amplasa ținând cont de specificul local, raportat la așezarea pe lot, volumetria de ansamblu specifică zonei, fără a se altera imaginea specifică volumetric, percepută din spațiul public.

Se recomandă păstrarea tramei stradale specifice pentru zonele de dezvoltare ale localității.

ALINIERI ȘI RETRAGERI

Clădirile vor fi amplasate la limita aliniamentului sau retrase față de acesta. În cazul zonelor construite compact, construcțiile vor fi amplasate obligatoriu la aliniamentul clădirilor existente. Retragerea construcțiilor față de aliniament este permisă numai dacă se respectă coerența și caracterul fronturilor stradale.

Se recomandă păstrarea spațiului verde tampon către stradă, în fața construcțiilor. Acesta este de regulă ocupat cu grădina de flori, livadă, viță de vie (după caz, cf. specificului localității).

Distanțele minime obligatorii ale construcției față de limitele laterale și față de limita posterioară a parcelei vor respecta prevederile Codului Civil. Totodată, se vor respecta distanțele minime necesare intervențiilor în caz de incendiu.

PROCENT DE OCUPARE A TERENULUI (P.O.T.)

POT maxim în zona rurala este de 30%[1]. Se va respecta P.O.T. înscris în Regulamentul Local de Urbanism. Atât pentru construcțiile noi, cât și pentru intervențiile asupra construcțiilor existente, se recomandă atingerea unor valori ale procentului de ocupare al terenului specific localității.

Nu se recomandă valori ale P.O.T. care depășesc specificul zonei pentru terenurile cu suprafețe mari și terenurile aflate în vatra satului.

Nu se recomandă construirea pe suprafetele de teren agricole de la interiorul localității, în special pe cele amplasate în vatra satului.

1 Regulamentul General de Urbanism

COEFICIENTUL DE UTILIZARE A TERENULUI (C.U.T.)

Coeficientul de utilizare a terenului este reglementat independent, în funcție de Regulamentele Locale de Urbanism.

REGIMUL DE ÎNĂLȚIME

Autorizarea executării construcțiilor se face cu respectarea înălțimii medii a clădirilor învecinate și a caracterului zonei.

Regimul de înălțime este specific fiecărei localități în parte, și este reglementat prin Regulamentele Locale de Urbanism.

Dacă zonele construite sunt omogene din punctul de vedere al regimului de înălțime, se recomandă ca diferența la cornișă între construcțiile aflate pe loturi învecinate în vatra satului să nu depășească 0.5 m înălțime, iar în cazul construcțiilor amplasate în afara vetrei satului să nu depășească 1m, respectându-se panta media a acoperișurilor din zonă.

RECOMANDĂRI GENERALE CE ȚIN DE P.U.G. / REGULAMENTELE LOCALE DE URBANISM

Se recomandă respectarea gabaritelor specifice localității în care construcția sau intervenția pe construcția existentă se inserează. Întrucât la baza realizării P.U.G.-urilor pentru localități stau și studiile istorice pentru acestea, prevederile privind reglementările de urbanism vor ține obligatoriu cont de precizările și concluziile studiilor istorice, împreună cu concluziile celorlalte studii de fundamentare pentru P.U.G. Studiile de fundamentare trebuie sa conțină obligatoriu precizări în acest sens.

AȘA NU: P.O.T. și Regim de înălțime care nu corespund specificului local. P.O.T. care depășește 30% nu este specific țesutului rural.

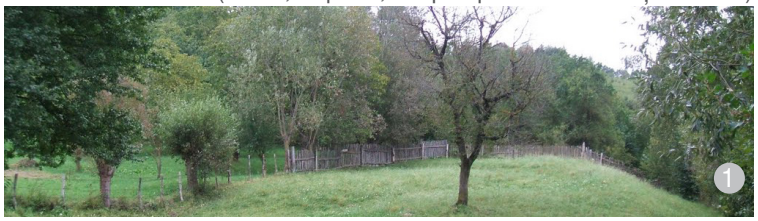
SPAȚII VERZI ȘI SPAȚII PLANTATE
(Prevederi extrase din Regulamentul general de Urbanism)

Prevederile privitoare la această secțiune sunt reglementate pentru fiecare localitate în Regulamentele locale de urbanism. Prevederile se suprapun peste reglementările specifice pentru fiecare destinație de folosință a clădirilor în parte.

Se recomandă păstrarea unei suprafețe plantate cât mai mari, pentru minimizarea disconfortului termic în timpul verii, umbrire, preluarea apelor meteorice pentru a nu încărca rețelele edilitare, stabilizarea pământurilor în pantă etc. (după caz).

Autorizarea executării construcțiilor și amenajărilor pe terenuri cu destinație forestieră este interzisă, cu excepția construcțiilor necesare întreținerii pădurilor, exploatărilor silvice și culturilor forestiere.

Se recomandă menținerea și realizarea plantațiilor noi de aliniament de pe marginea drumurilor, și a perdelelor de protecție împotriva factorilor de mediu (soare, zăpadă, nisip – procesul de deșertificare)

UTILIZĂRI ADMISE CU CONDIȚIONĂRI
(Prevederi extrase din Regulamentul general de Urbanism)

Amplasarea construcțiilor care, prin natura și destinația lor, pot genera riscuri tehnologice (determinate de procesele industriale sau agricole care prezintă pericol de incendii, explozii, radiații, surpări de teren sau de poluare a aerului, a apei sau solului) se face numai pe baza unui studiu de impact elaborat și aprobat conform prevederilor legale.

Autorizarea executării construcțiilor în parcuri naționale, rezervații naturale, precum și în celelalte zone protejate de interes național, delimitate potrivit legii, se face cu avizul instituțiilor abilitate prevăzute prin lege

Autorizarea executării construcțiilor sau a amenajărilor în zonele expuse la riscuri naturale, cu excepția acelora care au drept scop limitarea efectelor acestora, este interzisă.

Autorizarea executării construcțiilor care, prin dimensiunile și destinația lor, presupun cheltuieli suplimentare de echipare edilitară ce depășesc posibilitățile financiare și tehnice ale administrației publice locale ori ale investitorilor interesați, sau care nu beneficiază de fonduri de la bugetul de stat, este interzisă. Autorizarea executării construcțiilor poate fi condiționată de stabilirea, în prealabil, prin contract, a obligației efectuării, în parte sau total, a lucrărilor de echipare edilitară aferente, de către investitorii interesați.

RECOMANDĂRI CARE ȚIN DE CALITATEA UTILIZĂRII SPAȚIILOR

Cultură, educație, sport:

În cazul construcțiilor de învățământ, se recomandă împărțirea amplasamentului în mai multe zone funcționale: *zona ocupată de construcție, zona curții de recreație, zona terenurilor și a instalațiilor sportive și zona verde.*

Pentru învățământul preșcolar (grădinițe), se va asigura o suprafață minimă de teren de 22 mp/copil, iar pentru școli primare, gimnaziale, licee, școli postliceale și școli profesionale, o suprafață minimă de 20 mp/elev.

Modul de ocupare a terenului:

- **25 % teren ocupat de construcții**
- **75 % teren amenajat (curte pentru recreații și amenajări sportive, zonă verde, grădină de flori) din terenul total.**

Pentru a asigura un grad de însorire optim și o eficiență energetică sporită, orientarea sălilor de clasă va fi către sud, sud-est, sud-vest. Dormitoarele și spațiile de joacă din grădinițe, grădinițe speciale și din centrele pentru copii vor fi orientate spre sud, sud-est, sud-vest. Bibliotecile, sălile de lectură, atelierele și laboratoarele, spațiile care necesită o lumină constantă pe tot parcursul zilei, se vor orienta spre nord.

Terenurile de sport, piscinele, se vor orienta cu latura lungă pe direcția nord-sud, cu o abatere de maximum 15 grade spre est sau spre vest.

Sănătate:

În cazul construcțiilor de sănătate, se recomandă împărțirea amplasamentului în mai multe zone funcționale: *zona ocupată de construcții; zona pentru accese, alei, parcaje; și zona verde, cu rol decorativ și de protecție.*

În cazul creșelor și creșelor speciale, se recomandă împărțirea amplasamentului în mai multe zone funcționale: *zona ocupată de construcții, zona ocupată de spații de joacă (nisip, bazin, plajă, gazon), zona administrativă și zona verde de parc și alei.* Amplasamentul trebuie să asigure o suprafață de minimum 25 mp/copil pentru creșe și de 40mp/copil pentru creșe speciale.

Modul de ocupare a terenului:

- **20 % teren ocupat de construcții**
- **80 % teren amenajat (curte pentru recreații și amenajări sportive, zonă verde, grădină de flori) din terenul total.**

Pentru a asigura un grad de însorire optim și o eficiență energetică sporită, sălile de clasă, dormitoarele, saloanele, rezervele, cabinetele medicale, se vor orienta spre sud, sud-est și sud-vest. Laboratoarele, serviciile tehnice medicale, spațiile care necesită o lumină constantă pe tot parcursul zilei se vor orienta spre nord.

Construcțiile comerciale și de servicii:

Se recomandă orientarea spațiilor funcționale pe lot astfel încât să se asigure însorirea spațiilor pentru public și a birourilor.

Depozitele, atelierele de lucru, bucătăriile și spațiile de preparare spațiile care necesită o lumină constantă pe tot parcursul zilei se vor orienta spre nord.

Turism

Pentru construcțiile de turism se recomandă orientarea spațiilor tehnice și a anexelor către N.

Locuințe

Pentru locuințe, se recomandă evitarea orientării către N pentru dormitoare.

CARACTERE VALOROASE CARE SE ÎNCURAJEAZĂ A FI LUATE ÎN CONSIDERARE:

- **caracterul unitar al vetrei satului;**
- **densitatea țesutului rural;**
- **retragerea construcțiilor de la stradă și păstrarea grădinii de flori din fața curții;**
- **orientarea preponderent S, SE, E a construcțiilor;**
- **prevalența spațiilor verzi și a spațiilor plantate**;

Intervențiile asupra construcțiilor existente se vor trata conform prevederilor categoriei în care volumul rezultat se încadrează.

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) de tip monovolum

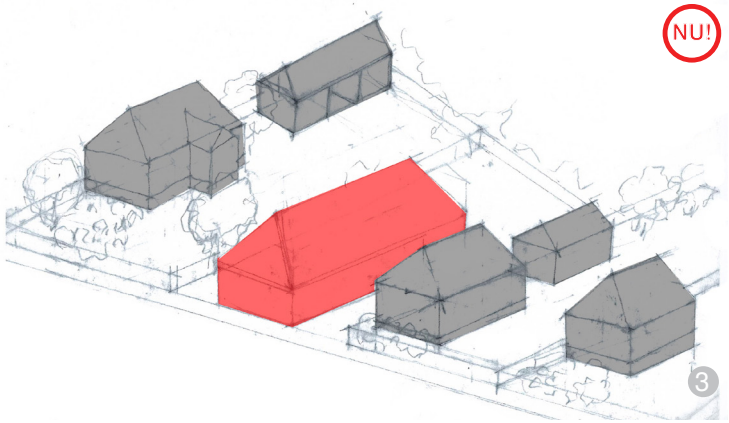
Amplasarea construcțiilor pe lot se va face cu păstrarea organizării și ierarhizării specifice pe parcelă a construcțiilor, asigurându-se coerența ansamblului și integrarea volumelor în imaginea generală percepută de la nivelul străzii.

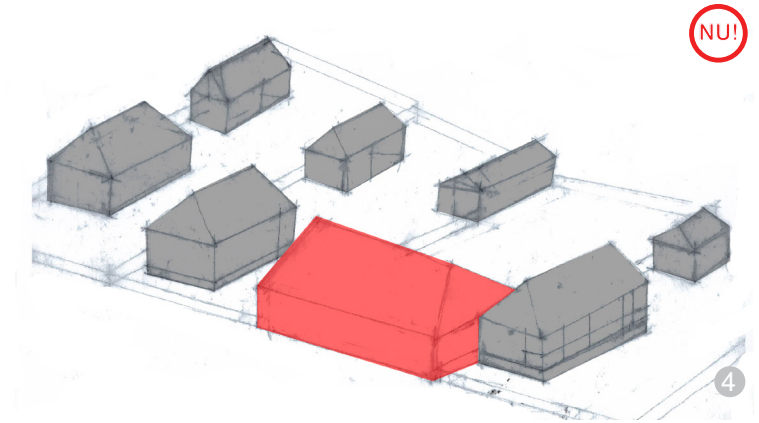
Pentru menținerea sau refacerea identității spațiului tipic rural este importantă preluarea și evidențierea relației și a dialogului dintre zonele unei gospodării, accesele, traseele, articulațiile, gabaritele, orientarea construcțiilor unele față de celelalte și față de drum, ca și limbajul arhitectural echilibrat, volumetria discretă.

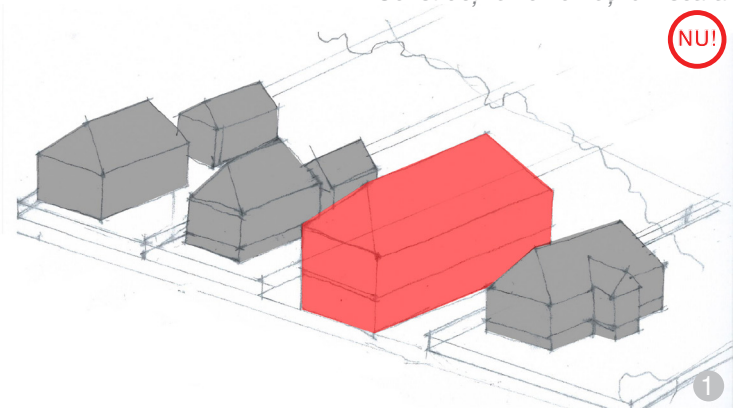

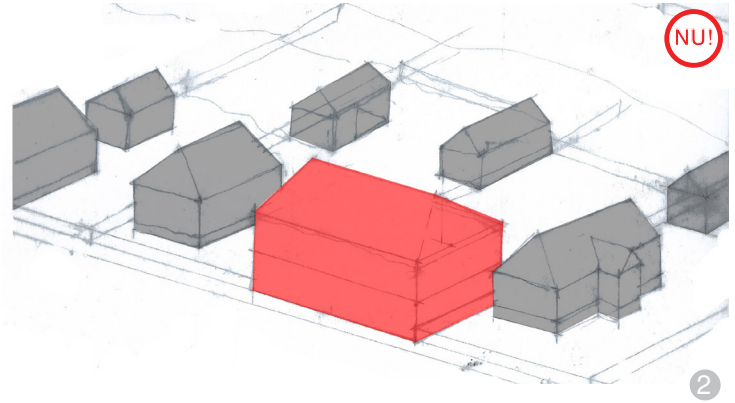
AȘA NU: Se va evita amplasarea unor construcții noi la nivelul străzii, fără a respecta retragerile și/sau aliniamentul existent. Nu se recomandă eliminarea spațiului-tampon creat de grădina de flori față de stradă. Construcțiile nu vor ocupa toată lățimea lotului.

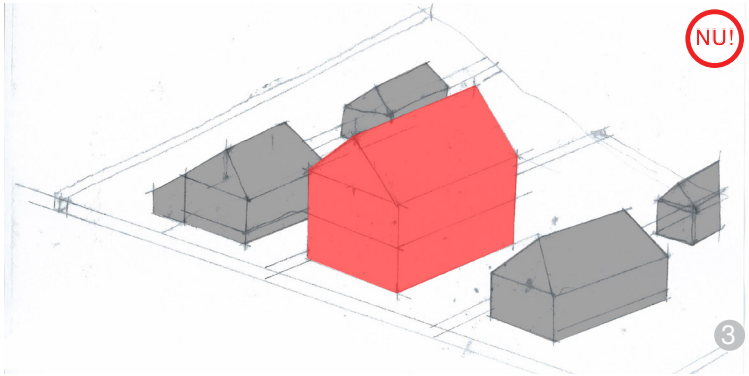

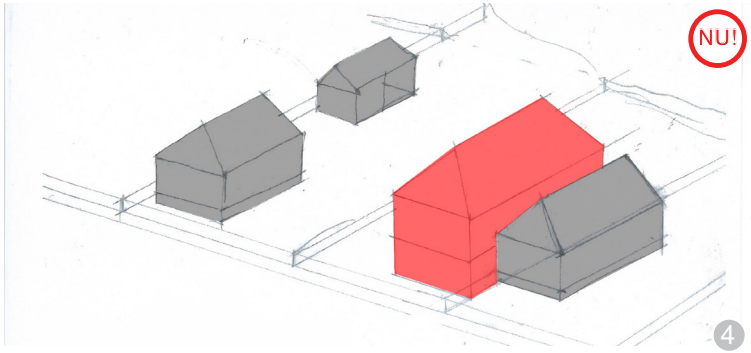
AȘA NU: Se va evita amplasarea unor construcții noi la nivelul străzii, fără a respecta retragerile și/sau aliniamentul existent. Nu se recomandă eliminarea spațiului-tampon creat de grădina de flori față de stradă. Construcțiile nu vor ieși din scara locului.

AȘA NU: Se va ține cont de relația cu construcțiile învecinate: construcția nouă nu va umbri construcțiile existente. Se vor respecta retragerile de limitele laterale și limita de spate.

AȘA NU: Construcție cu gabarit mare, monovolum, care nu se încadrează în specificul și scara locului.

AȘA NU: Construcție nouă, neretrasă de la frontul străzii, care nu se încadrează în specificul și în scara locului, și care diminuează valoarea peisajului local.

Recomandări specifice

B. Construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) de tip monovolum

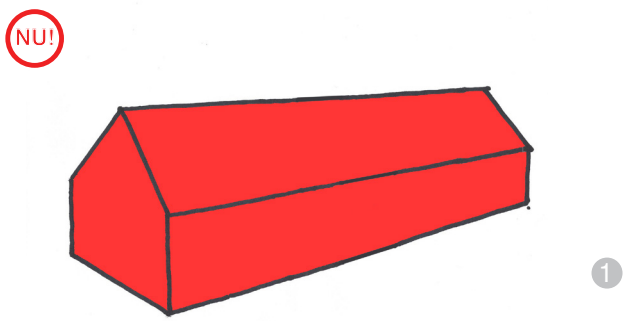
In măsura în care destinația de folosință o permite, se recomandă fragmentarea volumetrică a construcției.

Se recomandă ca fragmentele volumetrice să respecte gabaritele și volumele specifice locului. În cazul în care acest lucru este imposibil din cauza funcțiunii dominante, se recomandă ca aceste fragmentări să se realizeze prin decroșuri volumetrice. Același efect de fragmentare se poate obține și prin finisaje, prin modul de tratare a fațadelor.

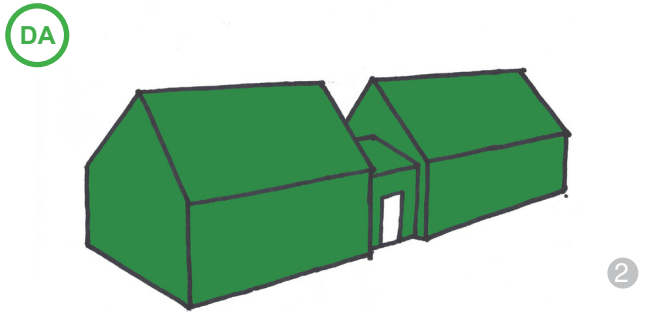
Dacă se depășește gabaritul specific al volumelor, se va justifica amplasarea pe teren cu un plan de încadrare în zonă (Anexa 1), care să evidențieze încadrarea în țesutul rural a construcțiilor propuse și armonizarea cu scara și modul de amplasare în cadrul localității.

În funcție de destinația de folosință a construcției, este important să se ia în calcul soluțiile care oferă condiții de utilizare pe termen lung, care implică lumină și ventilație naturală. Investiția și soluțiile alese trebuie să țină seama și de perspectiva costurilor în utilizare (nu doar de scăderea costurilor inițiale), care se poate traduce în construcții care nu sunt în întregime dedicate scopului propus inițial, și care pe termen lung se dovedesc a fi deficiente în utilizare și greu de convertit către alte funcțiuni. Aceste construcții sunt posibil generatoare de „ruine moderne", sau viitoare spații abandonate și neutilizabile.

SOLUȚII VOLUMETRICE DE FRAGMENTARE A CONSTRUCȚIILOR CU GABARIT MARE, MONOVOLUM, CARE NU RESPECTĂ SPECIFICUL LOCAL.

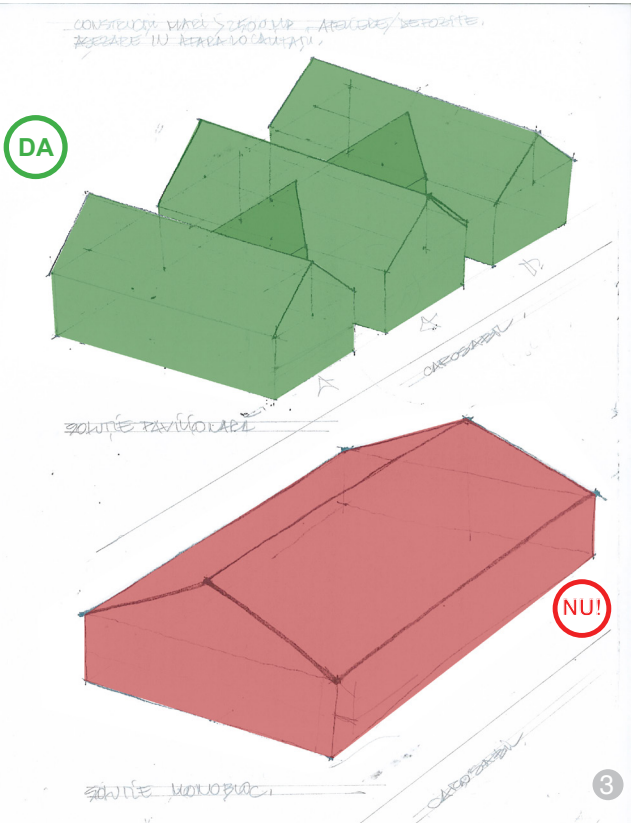
1

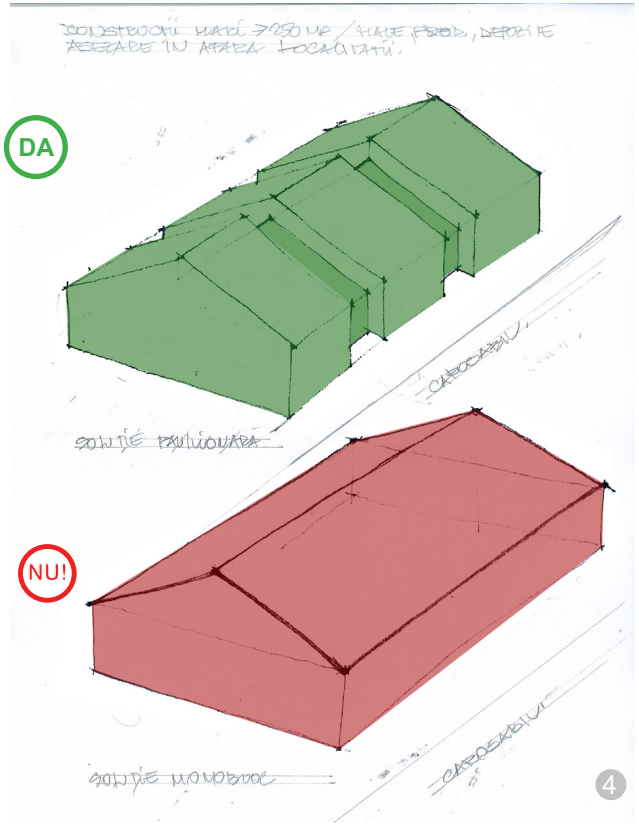
2

AȘA DA: Prin fragmentarea volumului, dar fără a pierde din suprafața construită, se îmbunătățește vizibil impactul vizual asupra mediului, se asigură păstrarea specificului zonei.

AȘA NU: Supradimensionarea unor laturi ale construcției o poate scoate din scara locului, cu impact negativ asupra peisajului cultural local.

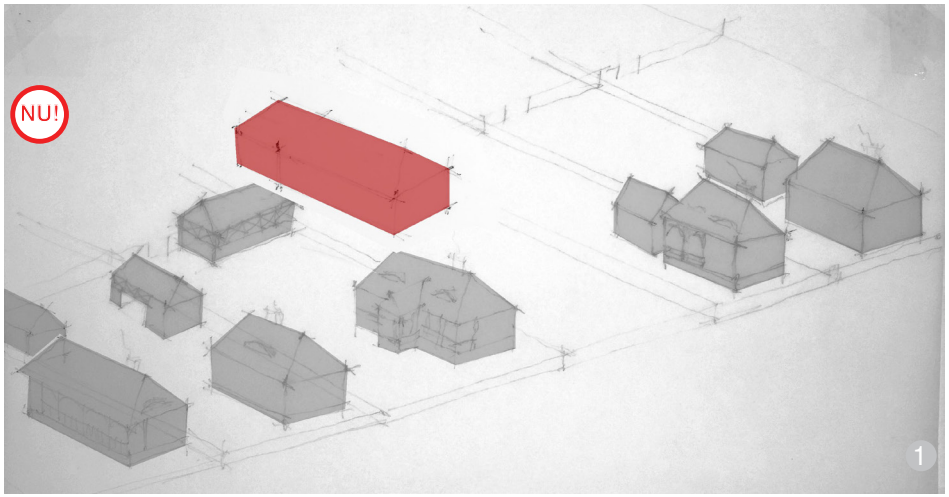

3

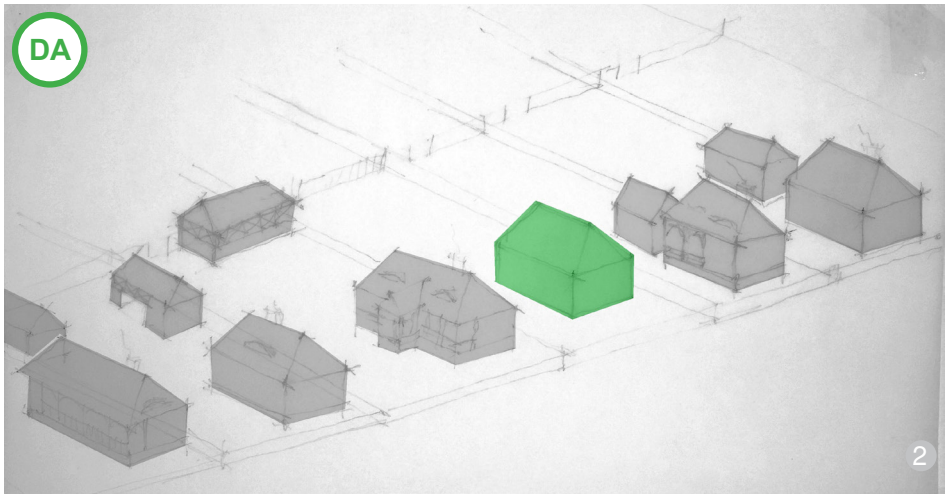

4

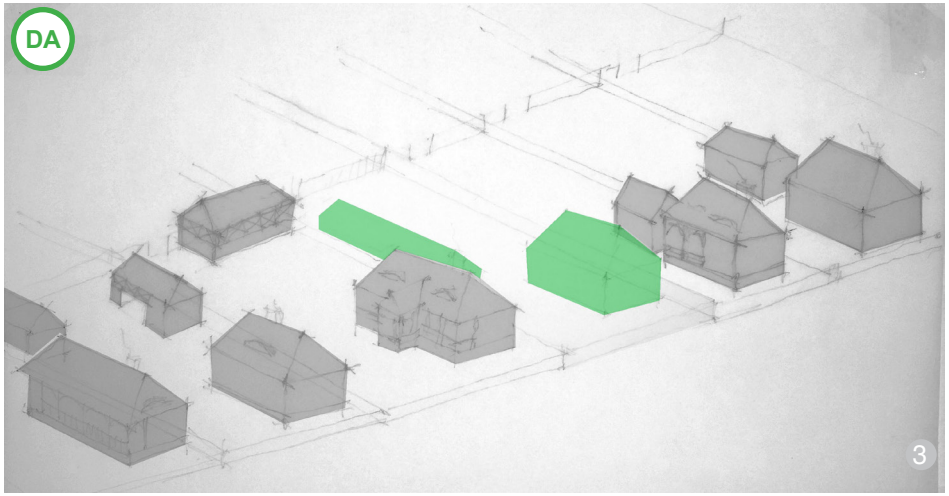
AȘA NU: Construcția nu respectă aliniamentul reglementat prin lege și specificul localității. Nu se recomandă construirea pe terenul agricol din intravilan, depășindu-se zona prevăzută de curți construcții, ca în cazul din schemă.

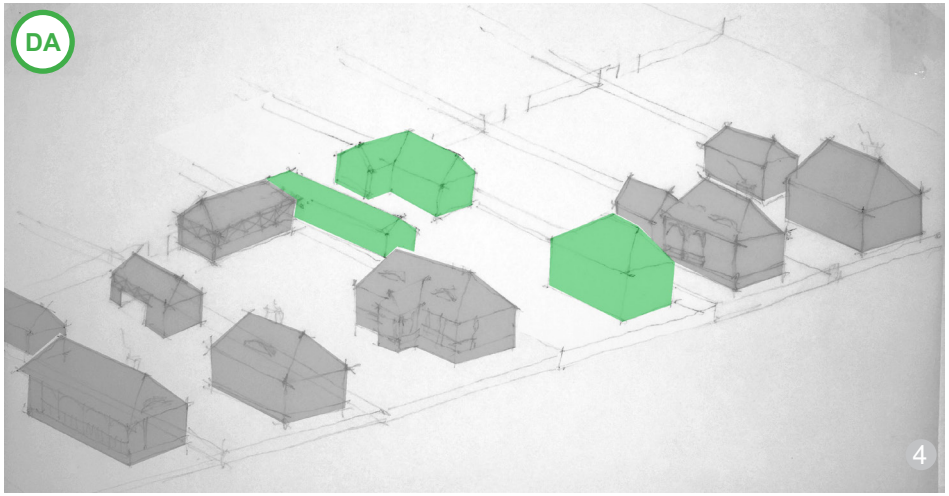

AȘA DA: Volum nou construit, care se încadrează în scara locului, respectă regimul de înălțime, aliniamentul, P.O.T.-ul și C.U.T.-ul.

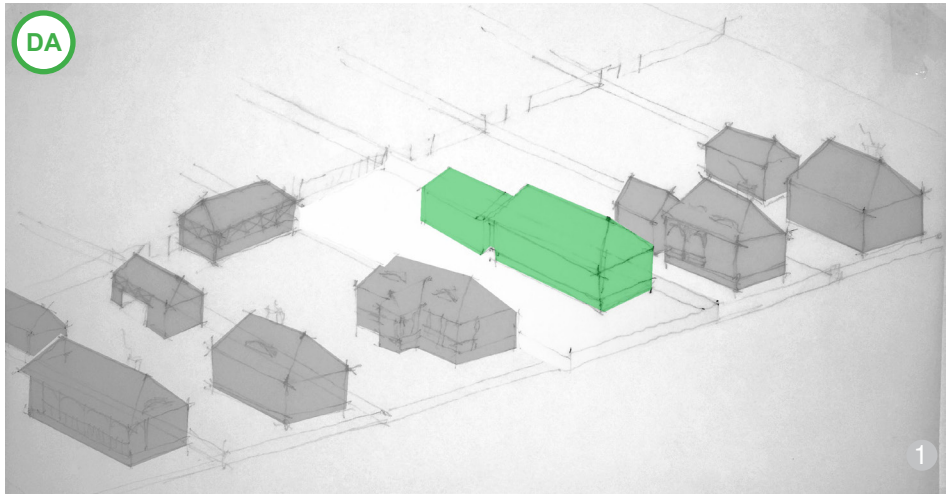

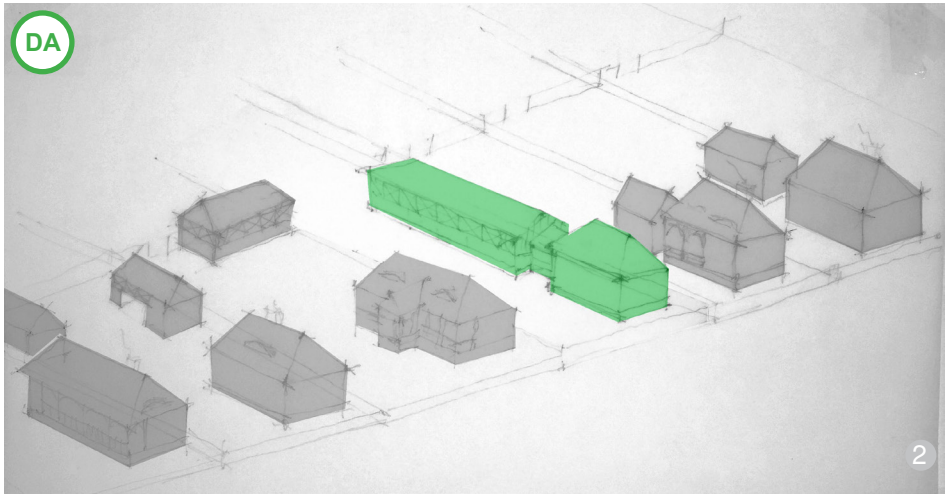
AȘA DA: Volume nou construite, care se încadreaza în scara locului, respectă regimul de înăltime, aliniamentul, P.O.T.-ul și C.U.T.-ul, precum și asezarea constructiilor pe lot în cadrul unei gospodării.

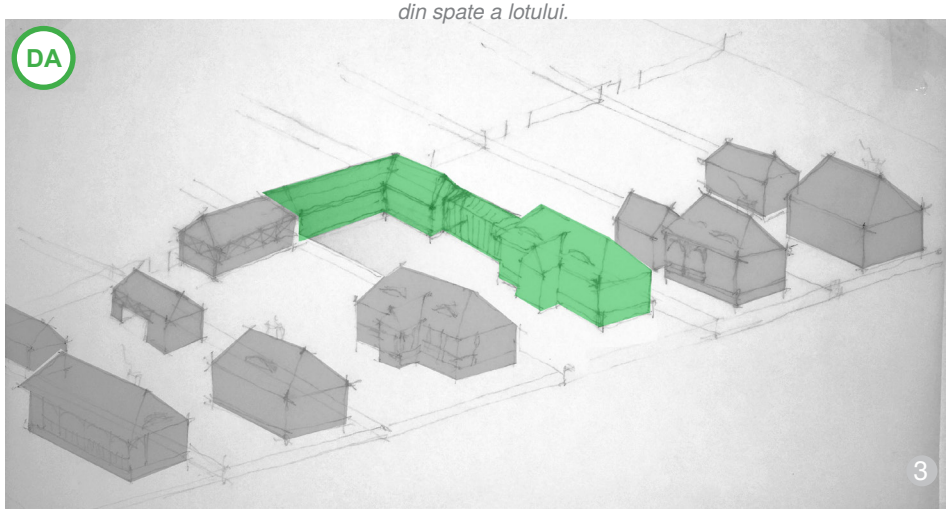

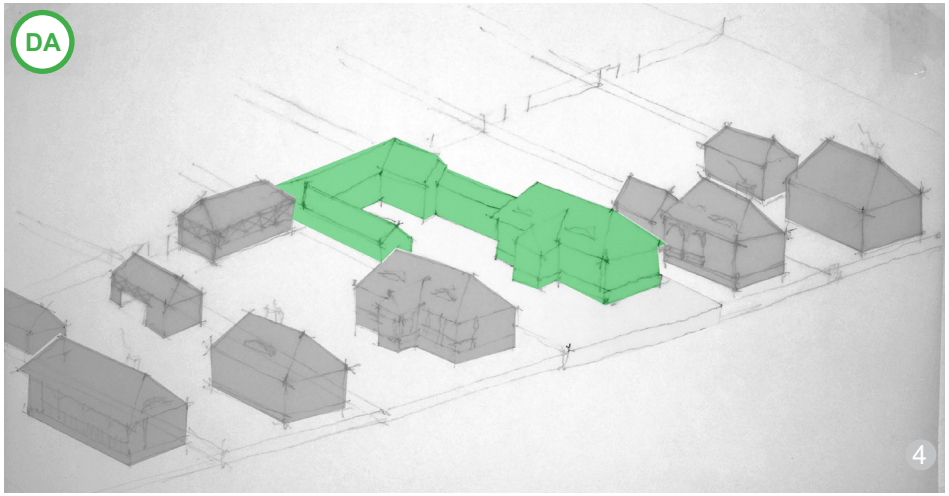
AȘA DA: Exemple de dezvoltare pavilionară a construcțiilor cu suprafață construită mare, care se încadrează în specificul local. Volumul respectă regimul de înălțime, aliniamentul, P.O.T.-ul și C.U.T.-ul, precum și asezarea construcțiilor pe lot în cadrul unei gospodării.

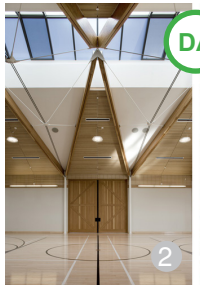
AȘA DA: Exemple de dezvoltare pavilionară a construcțiilor cu suprafață construită mare, care se încadrează în specificul local. Volumul respectă regimul de înălțime, aliniamentul, P.O.T.-ul și C.U.T.-ul, precum și asezarea construcțiilor pe lot în cadrul unei gospodării. Se recomandă să nu se închidă complet latura din spate a lotului.

AȘA DA: ***Sală de sport*** *- construcție care prin imagine și volumetrie se poate încadra în spațiul rural și nu constituie o notă discordantă. Calitatea spațiului interior prin lumină, ventilații etc. este incontestabilă. Elemente tradiționale utilizate sau interpretate: volumetria simplă, prispa, ușa de hambar, streașina etc*

AȘA NU: ***Sală de sport -*** *Construcție tip care nu respectă scara locului, și în care calitatea interioară a spațiului nu este valorificată. O construcție tip strict funcțională, în care alte aspecte nu sunt luate în considerare, este poziționată fără să aibă legătură cu contextul, indiferent dacă vorbim de mediu urban sau mediu rural. Scara, proporțiile și contextul sunt ignorate. NU există elemente volumetrice sau de detaliu care să facă legătura cu specificul local.*

AȘA DA: ***Centru comunitar*** *– construcție ce poate îndeplini mai multe funcțiuni prin versatilitatea spațiilor și conformare. Construcția se încadrează în scara și volumetria de ansamblu a mediului rural, apelând la elemente constructive ce țin de volumetria construcțiilor anexe.*

AȘA NU: ***Centru comunitar*** *– construcție ce nu se încadrează în scara și contextul mediului rural, și nu înglobează niciunul dintre elementele caracteristice ale mediului construit. Construcție care prin conformare poarte adăposti săli / camere pentru activități preponderent de discuții, fără versatilitate interioară. Scara, proporțiile și contextul sunt ignorate.*

4. INTERVENȚII ASUPRA CONSTRUCȚIILOR EXISTENTE

PREAMBUL

Intervențiile asupra construcțiilor existente se vor grupa în următoarele categorii:

- **Amenajarea locuințelor;**
- **Refuncționalizarea construcțiilor existente;**
- **Extinderea construcțiilor existente (extindere pe orizontală sau**

Fondul construit existent, a cărui valoare culturală este deseori ignorată din necunoaștere, poate fi un element generator de valori culturale pentru întreaga comunitate sau chiar pentru zonă (extinsă).

Valorile la care trebuie să se facă referire sunt :

- **Valori estetice : imagini, volumetrii de ansamblu, de obiect sau de detaliu, elemente decorative specifice pentru zonă; elemente de tehnică constructivă specifice locului , sau după caz chiar elemente cu caracter de unicitate și raritate;**
- **Valori istorice : componente memoriale, mărturii ale unor evenimente legate de anumite locuri sau clădiri etc;**
- **Valori de vechime: vechimea unui ansamblu, a unei construcții sau chiar a unor elemente de detaliu, corelate cu păstrarea autenticității și integrității acestora.**

Pentru toate funcțiunile aflate în studiu, se recomandă refolosirea fondului construit existent: a conacelor, grajdurilor și anexelor, care să valorifice un fond construit valoros (de ex. problema culelor sau conacelor abandonate, nu neapărat listate monumente istorice), care păstrează de cele mai multe ori caracteristici sintetice ale arhitecturii tradiționale.

In aceeași măsură, folosirea construcțiilor existente, și mai cu seamă a construcțiilor abandonate sau aflate în stadiul de ruină (care de cele mai multe ori sunt amplasate în intravilanul localității), reduce ocuparea terenului cu construcții și favorizează păstrarea comasată a zonelor construite.

De asemenea, completarea zonelor intravilane va ajuta la reconstituirea imaginii unitare a localității, o imagine coerentă,

AȘA DA: Exemplu de valorificare a unor ruine existente prin realizarea unei locuințe unifamiliale pentru care s-au folosit o parte din zidurile existente. In context, ansamblul construcției împreună cu zonele nou construite valorifică potențialul existent, amplificând valorile culturale ale zonei.

4.1. AMENAJAREA LOCUINȚELOR

AȘA DA: Spațiul de sub casa scării reprezintă un spațiu de multe ori neutilizat. Acesta poate primi foarte bine o utilitate nouă, precum amenajarea unei băi. Amplasarea băii în holul de la intrare este o alegere rațională. Cămara poate fi o variantă bună pentru amenajarea unei băi, atunci când aceasta nu-și mai găsește utilitatea.

1

2

3

4

AȘA DA: Pivnițele pot fi transformate foarte ușor în spații de locuit utile: crame, bucătării, băi, dormitoare, camere de zi etc. Mobilierul tradițional poate fi foarte bine combinat cu mobilierul contemporan.

5

AȘA DA: Intervenție „modernă” într-un interior existent, construcție tradițională.

6

7

4.2. REFUNCȚIONALIZAREA CONSTRUCȚIILOR EXISTENTE

AȘA DA: Reconversia funcțională a unei ruine : pe lângă refolosirea unei construcții existente, rămasă ca un element cu valoare de reper în zonă, au fost reinterpretate elemente ce țin de arhitectura tradițională (aplicabil și în cazul construcțiilor tradiționale din zona Argeș): folosirea materialelor locale: piatră, lemn; utilizarea streșinilor cu rol de control solar (în zona studiată specificul cere ca acestea să fie mai ample).

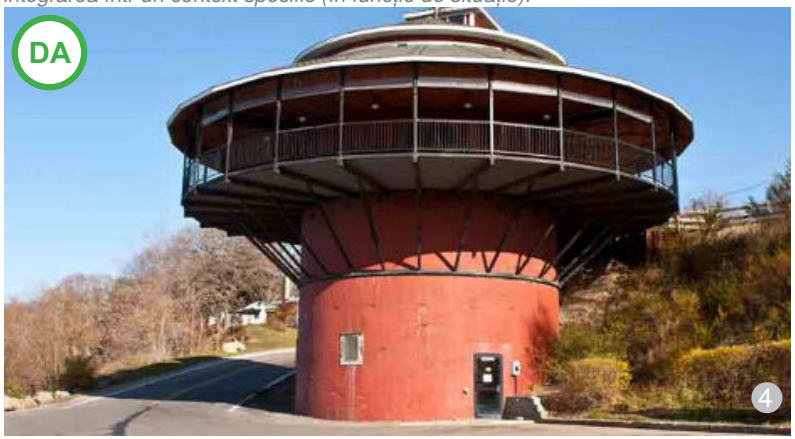
AȘA DA: Construcțiile agricole (în orice formă se prezintă), pot fi transformate, extinse, cu elemente și volumetrii care să amintească sau să interpreteze elemente de arhitectură tradițională, locală : folosirea de materiale locale precum lemnul sau piatra; folosirea unor volumetrii locale sau apropiate de cele locale (ex:folosrea volumetriilor apropiate de cele ale construcțiilor anexe); realizarea unor spații acoperite exterioare, care să interpreteze idea de prispă etc.

AȘA DA: Silozurile de cereale sunt adesea elemente care fac parte din peisajul rural. Conversia unor astfel de silozuri în locuințe, centre de informare, spații neconvenționale, spații multifuncționale generatoare de resurse pentru comunitate sau pentru o persoană privată reprezintă un câștig și un posibil element de unicitate, capabil sa atraga în timp resurse. Astfel de construcții, reutilizate, nu se mai transformă în spații pierdute, insalubre și costisitoare.

AȘA DA: Chiar și construcțiile cu funcțiune utilitară (tunurile de apă) pot adăposti alte funcțiuni moderne, valorificând un fond construit cu valoare memorială, care poate să se transforme într-un reper și/sau într-un element identitar al zonei. Chiar dacă nu folosește elemente evidente locale, interpretarea prispei ca spațiu deschis acoperit perimetral (care să valorifice priveliștea și posibilitatea realizării unui punct de belvedere), împreună cu utilizarea lemnului, sunt elemente care pot să ajute la integrarea într-un context specific (în funcție de situație).

4.3. EXTINDEREA CONSTRUCȚIILOR EXISTENTE

4.3.1. Amplasarea construcțiilor pe lot - relația dintre volumul existent și intervenția nouă

Amplasarea pe lot trebuie să respecte coerența de ansamblu în care se integrează și se va face conform specificului localității, în funcție de accesibilitate, panta terenului, orientare, însorire, curenți de aer, prezența unui curs de apă, alinieri, fronturi, retrageri de la stradă/uliță, număr de clădiri amplasate pe lot și distanțele dintre acestea (ierarhizare).

Modul de amplasare a construcțiilor pe lot va avea la bază reglementările P.U.G., codul civil, normativele și legislația în vigoare (la data întocmirii și implementării proiectului) privitoare la distanța minimă dintre construcții, însorire, siguranță și stabilitate, siguranță la foc. În cazul zonelor construite compact, construcțiile se vor alinia cu existentul.

În funcție de gabaritul construcțiilor rezultate ulterior extinderilor, se vor urmări suplimentar recomandările din *Capitolul 3 - Amplasarea construcțiilor.*

Pentru intervențiile pe construcții existente (reconversie și/sau extindere), conversia funcțională și volumetrică se va realiza cu păstrarea specificului local și integrarea construcției și a extinderilor în ansamblul organizării gospodăriei.

Se va justifica amplasarea pe teren cu un plan de încadrare în zonă (Anexa 1), care să evidențieze concordanța cu așezarea tradițională a construcțiilor pe loturi în zonă.

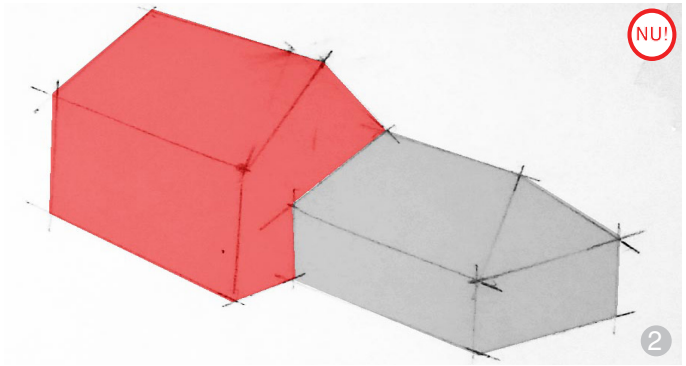
ELEMENTE VALOROASE CARE SE ÎNCURAJEAZĂ A FI CONSERVATE:

- păstrarea construcției principale dominante ca volumetrie, plastică exterioară și amplasare în cadrul lotului;
- retragerea construcțiilor de la stradă și păstrarea grădinii de flori (pomi fructiferi, vii) din fața curții;

AȘA NU: *Extinderea nu se va constitui într-un element dominant al ansamblului curții, nu va depăși gabaritul construcției principale pe înălțime.*

Elementul/elementele valoroase (cu valoare de vechime, valoare identitară sau orice alte valori culturale recunoscute) nu se recomandă a fi minimizate prin utilizarea unor volume agabaritice, care "parazitează" elementul principal. Este de dorit ca între cele două părți ale construcției să existe volume de articulare, care să contribuie la îmbinarea armonioasă dintre acestea. În aceeași măsură, o astfel de abordare (pavilionară) va contribui la o mai bună integrare a volumelor în specificul local (formă, gabarit etc).

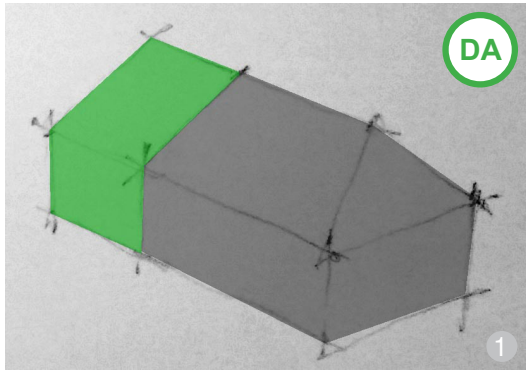

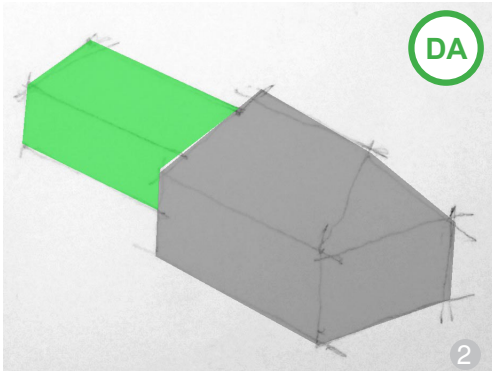

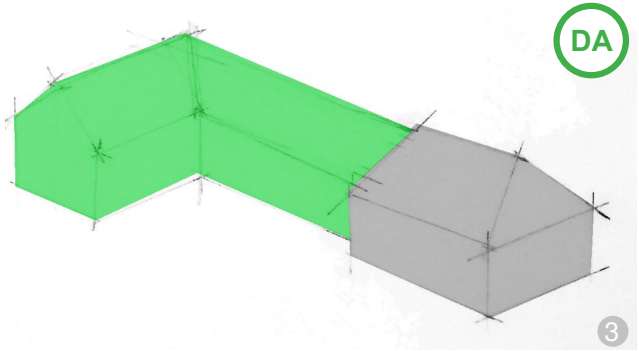

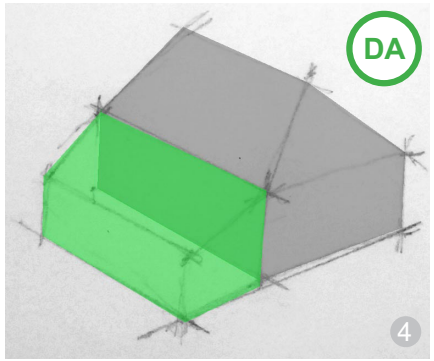
POSIBILITĂȚI DE REALIZARE A EXTINDERILOR VOLUMETRICE PENTRU CONSTRUCȚIILE EXISTENTE

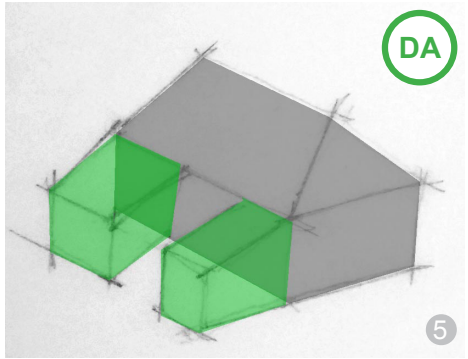
Volumele ce reprezintă extinderile este de dorit să se constituie în elemente care să se integreze tipo-volumetric în specificul și volumetria existente în context.

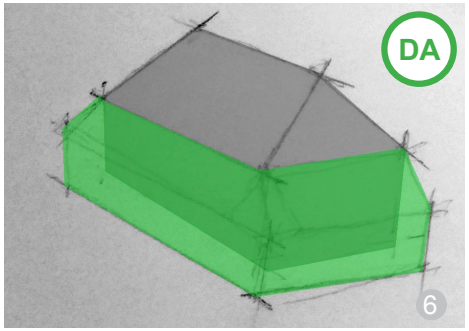

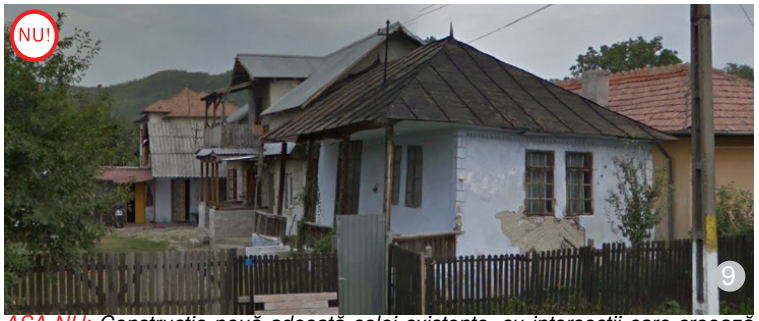
AȘA NU: Variante nefericite de realizare a extinderilor în raport cu construcțiile tradiționale existente.

AȘA NU: Extindere care creează un monovolum cu un gabarit care nu se încadrează în specificul local, și care nu respectă retragerile și amplasarea specifică pe lot existente în zonă.

AȘA NU: Extindere care se intersectează în mod nefericit cu construcția principală, care diminuează valoarea estetică a construcției (anulează funcția volumetrică a foișorului ca element caracteristic local).

AȘA NU: Construcție nouă adosată celei existente, cu intersecții care creează probleme funcționale (ex: acumularea zăpezii și apei în zona de acoperiș, creșterea riscului de infiltrații etc). Cele două construcții nu comunică, ci creează impresia a două case diferite lipite una de cealaltă, cea nouă preluând funcțiunea celei vechi și prin aceasta inactivând construcția existentă.

AȘA DA: Variante de extinderi și reconversii funcționale ale construcțiilor existente.

AȘA DA: Extindere care se subordonează volumului inițial. Diferențierea materialelor de alcătuire favorizează existența unui dialog între cele două volume (extinderea este similară volumetric bucătăriilor de vară dezvoltate pe una dintre laturile construcției principale în zona Argeșului). ***Este de dorit ca în realizarea extinderilor, să nu se uite rolul foarte important de control solar al streașinilor pentru climatul local din zona Argeșului.***

AȘA DA: Extindere care se subordnează volumetric construcției principale, păstrează liniile caracteristice ale acesteia, realizează o diferențiere corectă la nivelul finisajului, păstrând caracteristicile volumetrice ale construcției originale.

AȘA DA: Extindere care se subordonează volumului inițial. Extinderea este similară volumetric bucătăriilor de vară dezvoltate pe una dintre laturile construcției principale în zona Argeșului. ***Este de dorit ca în realizarea extinderilor, să nu se uite rolul foarte important de control solar al streașinilor pentru climatul local din zona Argeșului.***

AȘA DA: Construcțiile se constituie în elemente pavilionare, care creează o incintă ce interpretează spațiul interior al unei gospodării (în exemplu – tip de gospodărie pe trei laturi). Elementele nou constituite sunt similare tipologic și din punctul de vedere al materialelor folosite cu volumele originale. Elementele de contemporaneitate sunt discrete și se încadrează în context prin materialele folosite și formele reinterpretate.

AȘA DA: Volumele noi, independente sau adosate construcției originale, se subordonează estetic și volumetric construcției principale. Utilizarea de spații vitrate ajută la deschiderea și luminarea interioarelor. Deschiderea spațiilor vitrate reprezintă o reinterpretare a ideii de foișor / prispă parțială. La nivelul acoperișului nu se creează puncte care să favorizeze apariția infiltrațiilor. Trebuie ținut cont întotdeauna, suplimentar, de condițiile climatice în care aceste volume se integrează ***(pentru zona Argeșului, este de dorit să existe streașini ample care să asigure controlul solar, cu precădere pentru spațiile vitrate ample).***

AȘA NU: Variantă nefericită de realizare a extinderilor în raport cu construcțiile tradiționale existente.

AȘA DA: Extinderea construcției existente printr-un volum nou, ce se subordonează volumului principal. Elementele vitrate ajută la deschiderea spațiului interior. ***Pentru zona Argeșului, raportat la condițiile climatice, este de dorit realizarea unor streașini mai ample, care să asigure constrolul***

AȘA DA: Utilizarea fondului construit existent, și folosirea de materiale distincte, care să pună în valoare elementele vechi (zidul din piatră / cărămidă).

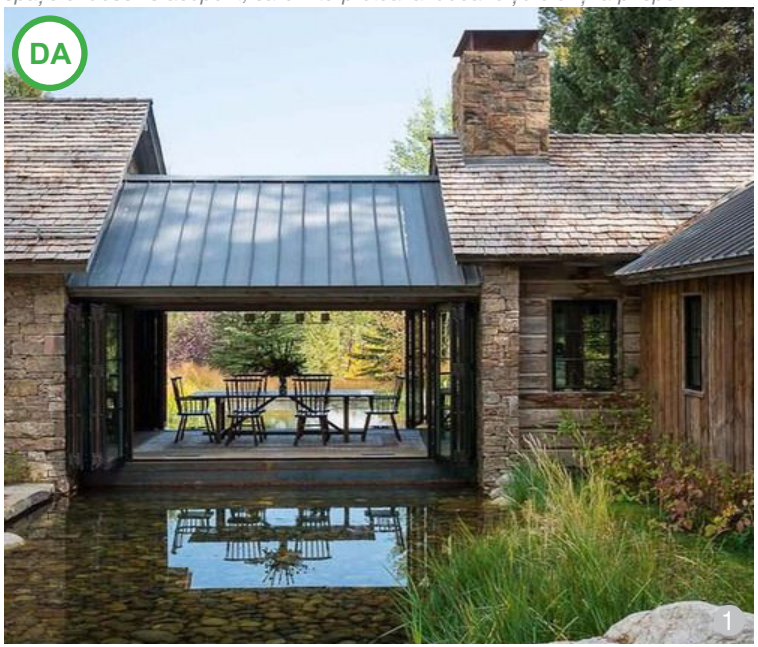

Amplasarea construcțiilor pe lot
ARTICULAREA ÎNTRE VOLUMELE EXISTENTE ȘI EXTINDERI.

Peisajul natural reprezintă unul din atributele fundamentale ale mediului rural. Se recomandă ca intervențiile noi să se realizeze într-o manieră neagresivă, care să comunice și să se camufleze în mediul natural.

VARIANTE DE REALIZARE A ARTICULAȚIILOR VOLUMETRICE ÎNTRE CONSTRUCȚIA NOUĂ ȘI CONSTRUCȚIA VECHE

AȘA DA: Elementul de articulație se distinge la nivel de finisaj față de construcțiile existente, și se subordonează dimensional acestuia. Posibilitatea păstrării spațiului deschis contribuie la conservarea contextului tradițional : existența spațiului deschis acoperit, care interpretează ideea foișorului și a prispei.

AȘA DA: Articularea dintre volumele existente se realizează cu o construcție care păstrează ideea de transparență, se distinge clar de existent prin finisajele utilizate, și se subordonează dimensional construcțiilor existente.

AȘA DA: Extinderile / elementele constructive noi se disting la nivelul finisajelor de construcțiile și alcătuirile existente, iar din punct de vedere dimensional se subordonează acestora.

AȘA DA: Elementul de articulație se distinge la nivel de finisaj față de construcțiile existente, și se subordonează dimensional acestuia. Posibilitatea păstrării spațiului deschis contribuie la păstrarea contextului tradițional : existența spațiului deschis acoperit, care interpretează ideea foișorului și a prispei.

AȘA DA: Realizarea unor elemente de articulare clar distincte din punctul de vedere al finisajelor și subordonate din punct de vedere dimensional volumelor existente, contribuie la păstrarea scării spațiale și a ideii de gospodărie tradițională (alcătuită din elemente pavilionare). În același timp, se obține o mărire semnificativă a spațiului utilizat și o funcționalitate crescută a acestuia, care să corespundă cerințelor de utilizare actuale.

4.4. ACOPERIȘUL

Prevederile din acest capitol, privitoare la intervenții / extinderi asupra construcțiilor existente, se citesc împreună cu prevederile din capitolul 5.1. – ACOPERIȘUL.

În cazul intervențiilor asupra construcțiilor existente, acolo unde acestea nu se încadrează în specificul local și sunt lipsite de valori constructive și memoriale certe, se va reconforma acoperișul ca întreg, pentru a răspunde nevoilor de încadrare în specificul local (recomandări similare cu cele pentru construcții noi).

FORMA ȘI VOLUMETRIA

Se vor realiza în prealabil fotografii ale clădirii existente.

Extinderile și/sau conversiile vor ține cont de recomandările din capitolele anterioare, în funcție de volumul rezultat al construcției.

Pentru zona studiată, este important de păstrat rolul funcțional major al streașinei, care asigură cel mai bun control solar pe timp de vară și o protecție suplimentară fată de intemperii pe timp de iarnă.

Dacă se încadrează în specificul local, intervențiile vor respecta scara și conformarea acoperișului existent.

În cazul înlocuirii totale a structurii, se va efectua în prealabil releveul acoperișului existent și nu se vor modifica dimensiuni precum: panta acoperișului și dimensiunea streșinii, și nu se va ieși cu acoperișul peste planul timpanului.

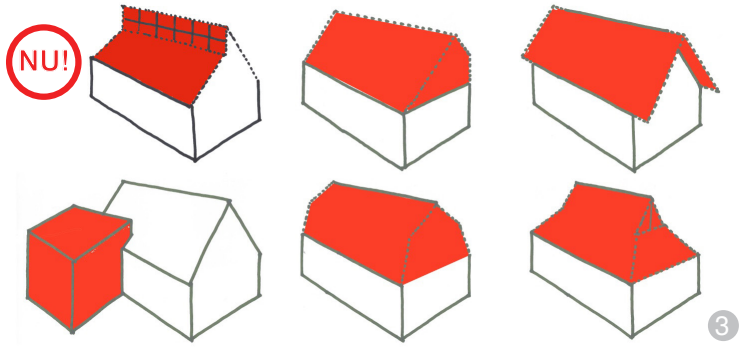
Se va păstra ierarhia volumetrică a clădirilor de pe lot. Se recomandă să existe o diferență de minim 70 cm între înălțimea clădirii principale (cea de la stradă) și volumele extinse. Nu se recomandă ca anexele din continuarea clădirii principale să fie extinse peste nivelul coamei acesteia din urmă.

AȘA DA: Variante corecte de realizare a extinderilor, în care volumul nou se subordonează ca formă și gabarit construcției principale.

AȘA NU: Intervenții nevaloroase care apar în mod frecvent la clădirile tradiționale.

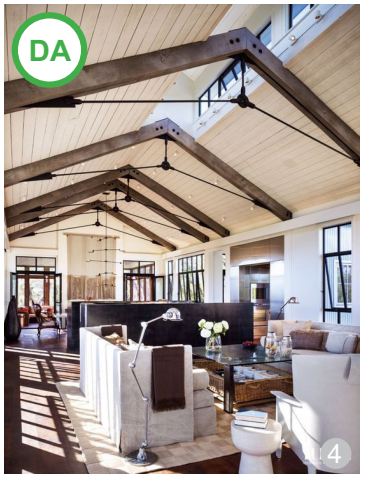
ȘARPANTĂ

În cazul intervențiilor asupra construcțiilor existente, acolo unde șarpanta (prin materiale și conformare) se încadrează în specificul local, se recomandă păstrarea elementelor constructive valoroase și pe cât posibil repararea și conservarea la nivel cât mai extins, prin folosirea tehnologiilor tradiționale locale.

Elementele deteriorate se pot înlocui cu elemente similare din lemn, de aceeași esență, pentru a nu interveni și a dezechilibra capacitatea portantă de ansamblu a structurii. Se pot folosi rigidizări suplimentare din lemn și / sau metal pentru prinderi / legături, fără ca acestea să fie prezente ca pondere importantă în ansamblu. *Intervențiile realizate trebuie sa poată fi reversibile, pentru a nu împiedica șansa unei intervenții viitoare, cu materiale și tehnologii noi, ce se pot dovedi benefice asupra calității de ansamblu a obiectului și a utilizării optime a acestuia. Intervențiile vor respecta scara și conformarea acoperișului.*

Pentru toate elementele din lemn se vor realiza lucrări de ignifugare și biocidare cu materiale care nu afectează structura și culoarea lemnului, și care permit tratamentul ulterior al acestuia cu ceruri, uleiuri și soluții naturale.

AȘA DA: Soluții de reconformare și consolidare a structurilor existente: alcătuiri complexe care se pun în valoare funcțional și vizual.

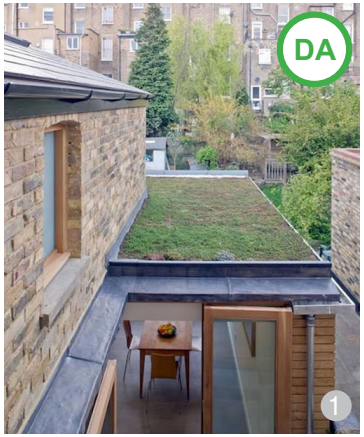

ÎNVELITOAREA (MATERIALE FOLOSITE ȘI COMPATIBILITĂȚI)

Acolo unde învelitoarea (prin materiale și conformare) se încadrează în specificul local, se recomandă păstrarea elementelor valoroase, și pe cât posibil repararea și conservarea la nivel cât mai extins, prin folosirea tehnologiilor tradiționale locale. Dacă învelitoarea este realizată din tablă, azbociment, diverse membrane bituminoase sau alte materiale nespecifice zonei, acestea se vor înlocui cu cele care se încadrează în specificul local.

Materialele pentru termoizolare si hidroizolare pentru învelitoare vor fi compatibile cu cele din care aceasta este realizată.

Este bine ca pentru învelitori să se utilizeze materiale locale, care și-au dovedit durabilitatea și fezabilitatea în timp. Alcătuirile pot și trebuie completate cu materiale contemporane, de bună calitate, care să asigure sporirea duratei de viață a ansamblului.

JGHEABURI ȘI BURLANE

Trebuie asigurată o atenție deosebită pentru corecta dimensionare și poziționare a jgheaburilor și burlanelor, aflată în directă corelare cu zona climatică și panta acoperișului. Schimbările climatice în curs, accenuarea fenomenelor meteorologice și a cantităților de apă și zăpadă căzute într-un interval scurt de timp, sunt fenomene care pun presiune suplimentară pe sistemele pluviale. Pe termen lung, aceste fenomene se vor intensifica, nicidecum diminua.

ELEMENTE DE LUMINARE, VENTILARE, INSTALAȚII

Se recomandă utilizarea unor tipuri de lucarne care se bazează pe tehnica locală, generând o dezvoltare a meșteșugurilor în defavoarea produselor industriale. Lucarnele vor ocupa maximum 15 % din suprafața pantei respective și vor fi dimensionate și poziționate astfel încât să se păstreze o imagine coerentă cu imaginea specifică locului, iar acestea să nu constituie un element discrepant, vizibil din drum sau din diverse puncte de perspectivă și belvedere cunoscute la nivel local. În general, se propune amenajarea lucarnelor spre curte. Se recomandă utilizarea unor lucarne într-o singură apă sau în formă de „ochi de pisică". Acolo unde se poate dovedi existența unor alte forme istorice, se vor prelua acele exemple.

Acoperirea lucarnelor și umbrirea ferestrelor în planul acoperișului se vor face din materiale care nu contravin specificului local și imaginii de ansamblu a construcției.

AȘA DA: Terasele și deschiderile se pot realiza în panta acoperișului, ca decupaje, nefiind necesare întotdeauna lucarnele. Este bine ca aceste deschideri majore să se realizeze înspre interiorul lotului, pe de-o parte pentru a nu afecta imaginea specifică a construcțiilor, dar și pentru a păstra un nivel crescut de intimitate pentru utilizatori.

4.5. PEREȚII

Prevederile din acest capitol, privitoare la intervenții / extinderi asupra construcțiilor existente, se citesc împreună cu prevederile din capitolul 5.2. – PEREȚII

Pentru construcțiile existente, cel mai mare pericol îl reprezintă modalitatea de armonizare cu standardele și normativele în vigoare, privitoare la cerințele de rezistență, stabilitate, protecție la foc (în special pentru funcțiunile publice), hidroizolare și izolare termică, igiena și sănătatea oamenilor.

Ca principiu general, trebuie încercată găsirea unor soluții compatibile cu materialele existente, care să nu influențeze negativ structura și comportamentul acestora în exploatare (ținând cont de zona seismică în care se încadrează construcția), concomitent cu păstrarea a cât mai mult din fondul construit valoros.

La intervenția pe construcții existente, dacă expertiza tehnică relevă necesitatea consolidării, arhitectul va propune soluții care să implice folosirea de materiale și tehnici tradiționale (reparații locale la zidărie, inserarea unor elemente structurale noi din lemn sau piatră, îngroșări de pereți, etc.) sau tehnici de secol XXI care folosesc materiale regenerabile (lemn lamelar, lemn stratificat, plăci lemnoase multistrat, etc.)

În condiții speciale, consolidările se pot realiza și din alte tipuri materiale nespecifice (beton, metal etc), cu asigurarea realizării unor alcătuiri de pereți compatibile cu existentul.

Nu se vor realiza suprafețe mari de pereți la care, prin alcătuirea constructivă, transferul vaporilor este împiedicat, acest fenomen având ca efecte directe apariția igrasiei și a mucegaiurilor, și diminuarea calității exploatării în timp a construcției. Atât pentru finisajele exterioare cât și pentru finisajele interioare se vor folosi vopsitorii care să nu împiedice transferul de vapori.

Se recomandă folosirea vopselurilor pe baza de var, silicați etc. Pentru finisajele exterioare, se vor folosi culori similare cu cele din zona de realizare a investiției, nu se vor folosi culori stridente și saturate. Se vor realiza bariere de rupere de capilaritate prin injectarea cu mortare speciale de asanare, pentru a preveni infiltrațiile și degradarea morfo-funcțională a elementelor constructive.

Se vor alege soluții care să implice folosirea de tehnici și materiale tradiționale (reparații locale, inserarea unor elemente structurale noi - preferabil din lemn sau piatră, îngroșări de pereți etc.).

A. Pereții din piatră

Intervențiile se vor realiza cu materiale compatibile, elastice, care să favorizeze transferul vaporilor: mortare și tencuieli var-nisip, lut. Nu se recomandă folosirea de tencuieli acoperitoare care nu sunt permeabile la vapori. Piatra nu se recomandă să fie acoperită cu lacuri și vopseluri care influențează porozitatea și permeabilitatea la vapori a acesteia.

Materialele alese vor fi compatibile cu tipul de piatră folosită, fiind dependente de gradul de porozitate a acesteia. Rostuirea pietrei, în cazul în care aceasta se lasă aparentă, se recomandă a se face tot cu un mortar pe bază de var stins pastă, amestecat cu praf din piatra respectivă și nisip. Rostuirea nu se va face la fața pietrei, ci la o retragere de cel puțin un centimetru de la fața acesteia.

Nu se recomandă vopsirea rosturilor în negru, cărămiziu sau alte culori, deoarece, acest lucru atrage după sine distrugerea eleganței imaginii specifice a zidăriei de piatră și a pietrei din zidărie, datorită compușilor chimici conținuți în vopselele respective.

AȘA DA: Extinderea unui hambar de cărămidă / piatră existent cu o zonă realizată cu pereți din pământ bătut.

AȘA DA: Elementele vechi valoroase sunt conservate, fac în continuare parte din structura construcției, păstrându-și rolul portant. Elementele noi sunt clar prezentate și delimitate, nu acoperă, nu degradează și nu diminuează în vreun fel valorile elementelor existente.

B. Pereții din lemn

Se vor înlocui piesele deteriorate cu piese identice, realizate din lemn de aceeași esență (masiv sau lamelar), pentru a nu interveni și a dezechilibra capacitatea portantă de ansamblu a structurii și comportamentul higrotermic al acesteia. Se pot folosi rigidizări din lemn (sau metal) pentru prinderi/legături, fără ca acestea să fie prezente ca pondere importantă în ansamblu. Se vor realiza lucrări de ignifugare și biocidare cu materiale transparente, care nu afectează structura și culoarea lemnului și care permit tratamentul ulterior al acestuia cu ceruri, uleiuri și soluții naturale.

AȘA DA: Recuperarea și valorificarea unei construcții prin utilizarea fondului construit existent și interpunerea unor elemente constructive care să asigure o utilizare contemporană a spațiului, conformă cu necesitățile actuale.

AȘA DA: Interpretarea elementelor constructive și funcționale în contextul păstrării proporțiilor, scării, și a unor elemente caracteristice ce țin de utilizarea și funcționalitatea spațiilor în mediul rural.

C. Pereții din cărămidă

Se vor realiza intervenții cu materiale compatibile, elastice, care să favorizeze transferul vaporilor: mortare și tencuieli var-nisip, lut. Nu se vor folosi tencuieli acoperitoare din ciment, care nu sunt permeabile la vapori. Dacă expertiza tehnică stabilește ca fiind necesare consolidări structurale ale pereților din cărămidă, se vor evita soluțiile de cămășuire pe toată suprafața peretelui; când acest lucru nu este posibil, se pot folosi aditivi care să crească permeabilitatea la vapori, cu scopul prevenirii efectului „de pungă”, care va diminua confortul utilizării în timp a construcției.

AȘA DA: Amenajarea unor încăperi cu funcțiuni noi în interiorul volumelor existente.

AȘA DA: Amenajarea unui spațiu pentru birouri, cu bucătărie, grup sanitar, spații birou, la interiorul unui grajd de cărămidă.

5. ELEMENTELE DE CONSTRUCȚIE

În prezent, materialele moderne de proastă calitate și efectele modernizării prost înțelese, au un efect negativ asupra mediului și asupra ambianței rurale, spre exemplu:

- **tencuielile interioare și exterioare realizate tradițional pe rețea de șipci din lemn și mortare pe bază de nisip și var** au fost înlocuite cu tencuieli uscate - plăcile de gips-carton, utilizate la exterior și interior;
- **pardoselile din lemn natural (de tip dușumea, parchet din lemn, etc.)** au fost înlocuite cu parchetul laminat, care este un material de sinteză, neecologic, și impermeabil la vapori;
- **finisajele exterioare și interioare pe bază de var ale pereților și tavanelor** au fost înlocuite aproape în totalitate cu materiale de sinteză de tipul vopselelor lavabile sau pe bază de ulei, pierzându-se o sursă importantă de sănătate pentru locatari, finisajele realizate cu var având efect debactericid, agent de combatere a efectelor de acumularea apei în pereți, regulator de umiditate, de combatere a mucegaiurilor;
- **izolațiile termice la tavane, poduri, pardoseli realizate cu materiale tradiționale, ecologice,** au fost înlocuite cu materiale de sinteză sau cu compuși de sinteză, eficienți din punct de vedere termic, dar care nu mai au calități generatoare de condiții de viață sănătoasă. La casele existente, cu pereții din bârne de lemn, se utilizează frecvent în ultima vreme ca material de izolație termică polistirenul expandat, care alterează calitățile eco-durabile ale construcției.

Caracteristicile definitorii complexe, fizico-chimice, relevante pentru utilizarea în construcții a materialelor naturale locale în România:

Materialele naturale, fie de natură minerală (anorganice) sau organice (de origine vegetală sau animală), au caracteristici comune deosebit de importante, care le fac net superioare din punct de vedere ecologic și al durabilității, în raport cu materialele de sinteză folosite la izolații.

Astfel, materialele naturale, provenind și formându-se în mediul natural, sunt deosebit de rezistente la acțiunea radiației solare și în special a componentelor UVA-UVB, care produc degradări rapide oricărui material de sinteză (PVC, polistiren, poliuretan, rășini de aglomerare, compuși ai varurilor și vopselelor sintetice, etc). În mod identic, materialele naturale au o mai bună durabilitate și comportare sub acțiunea factorilor climatici ciclici, temperatură - umiditate - gelivitate, sau a acțiunilor rezultate din seism, incendiu, accidente climatice[1].

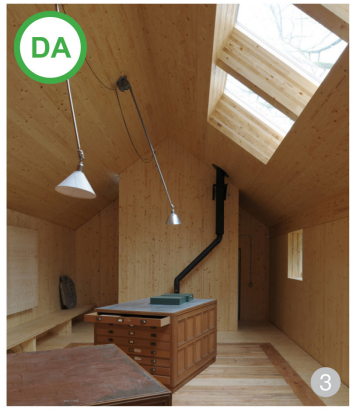
1 Dr. ing. Constantin Miron, Materiale neconvenționale locale pentru energie sustenabilă - INCD URBAN INCERC Iași - pg.53-55

AȘA DA: *Casă cu structură de lemn și pereți din amestec de cânepă cu var - denumirea materialului este Hempcrete (Hemp-Lime) - sursa imaginii este - http://thelaststraw.org/building-with-hempcrete-part-1/*

Material local	Componența calității vieții care este resimțită pozitiv datorită utilizării materialului
Piatra	Stabilitate termică, izolare acustică
Agregate naturale	Stabilitate termică, izolare acustică
Argila	Confort higrotermic, regulator de umiditate a aerului, stabilitate termică, izolare acustică
Varul natural stins (hidraulic)	Purificare și dezinfectare a aerului, efect bactericid, depoluare prin absorbția CO2
Lemn de foioase	Stabilitate termică, regulator de umiditate
Lemn de rășinoase	Stabilitate termică, regulator de umiditate
Fibre din lemn, fibre celulozice	Confort termic, regulator de umiditate
Baloți de paie, deșeuri vegetale	Confort termic, regulator de umiditate
Cânepă	Confort termic, regulator de umiditate
Stuf	Confort termic, regulator de umiditate
Lâna de oaie	Confort termic, regulator de umiditate
Vata bazaltică	Confort termic, siguranță la foc, izolare acustică
Amestecurile de cânepă, lână și var	Confort termic, regulator de umiditate, siguranță la foc, purificare și dezinfectare a aerului, efect bactericid, depoluare prin absorbția CO2, izolare acustică
Amestecurile de paie, fibre lemnoase, fibre de lână, cânepă, cu argilă (chirpici), var stins pastă	Confort higrotermic, regulator de umiditate a aerului, stabilitate termică, izolare acustică, siguranță la foc, purificare și dezinfectare a aerului, efect bactericid, depoluare prin absorbția CO2

AȘA DA: *Casă cu structură din panouri de lemn lamelar încleiat - denumirea materialului este CLT (Cross laminated - timber) - sursa imaginii - http://www.hughstrange.com*

AȘA DA: *Casă cu structură din lemn și pereți din baloți de paie sau pereți din blocuri de argilă amestecată cu paie.*

5.1. ACOPERIȘUL

Analiza și recomandările privitoare la acoperiș evaluează următoarele componente ale sale: formă și volumetrie, șarpantă (tipuri de structură – materiale utilizate și tratamente), învelitoare (materiale utilizate și culori), marcarea posibilelor probleme ce pot apărea la comportamentul în timp.

Se recomandă păstrarea specificului și a caracterelor generale valoroase ale zonei, în special pentru construcțiile și amenajările amplasate în vatra satului.

CARACTERE VALOROASE CARE SE ÎNCURAJEAZĂ A FI LUATE ÎN CONSIDERARE:

- **volumetrie simplă, care să corespundă cu volumul construcției;**
- **folosirea culorilor natural și a culorilor desaturate pentru acoperiș;**
- **utilizarea spatiului interior al șarpantei ca spațiu funcțional.**

Toate materialele care alcătuiesc acoperișul au nevoie de întreținere în exploatare (în mai mică sau mai mare măsură). Realizarea de alcătuiri constructive corecte, cu materiale preferabil naturale, compatibile, de calitate, precum și urmărirea în exploatare, îi pot asigura o durată mai mare de viață. Este necesară o întreținere conștientă, periodică, din partea utilizatorilor.

5.1.1. FORMĂ ȘI VOLUMETRIE

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp de tip monovolum

Acoperișurile care nu se încadrează în specificul local, indiferent de funcțiunea clădirilor din care fac parte, se recomandă să nu se evidențieze ca accente volumetrice în apropierea intersecțiilor sau în zonele în care Regulamentele Locale de Urbanism permit existența acestor accente.

Acoperișul se recomandă să fie cât mai simplu (atât din motive constructive cât și pentru asigurarea etanșeității și minimizarea pierderilor termice și a spațiilor inutilizabile), cu streșinile și coamele orizontale.

Nu se recomandă folosirea de forme și unghiuri provenite din alte zone, care nu sunt adaptate regimului climatic al localității, teșiri nejustificate ale pantelor și oricare alte forme nespecifice.

Se recomandă păstrarea streașinilor. Dacă acestea există, se recomandă să fie cât mai largi (80-150 cm). Streașinile vor asigura atât control solar cât și protecție împotriva intemperiilor, diminuând afectarea fațadelor de către factorii climatici (ploi, vânturi etc).

ACOPERIȘURI ÎNIERBATE

Acoperișurile înierbate, plane sau înclinate, pot constitui o soluție viabilă pentru integrarea în peisajul natural, în cazul construcțiilor amplasate pe terenurile în pantă. Soluțiile de acoperiș verde vor contribui la diminuarea disconfortului termic pe timpul verii, reducând suprafețele radiante și crescând suprafețele absorbante pentru apele meteorice, care altfel ar încărca în mod inutil rețelele existente în localitate.

În funcție de situație, dacă funcțiunea și conformarea de ansamblu o necesită, este de dorit utilizarea soluțiilor înierbate pentru acoperișurile în terasă sau acoperișurile cu pantă plată, care nu se încadrează în specificul local. Totuși, se recomandă ca acestea să nu se orienteze către frontul străzii, pentru a nu diminua valoarea peisajului cultural local.

AȘA DA: Exemple de acoperișuri cu volumetrie simplă sau complexă care se încadrează în specificul local.

AȘA NU: Volumetrii, forme și elemente de detaliu nespecifice cadrului și contextului rural.

Recomandări specifice

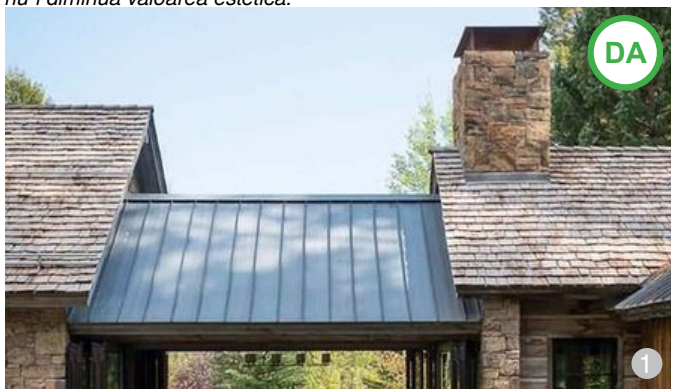
A. Construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp de tip monovolum

În cazul amplasării construcției în vatra satului, se recomandă preluarea formei, materialelor și volumetriei existente în zonă, păstrându-se imaginea locală nealterată.

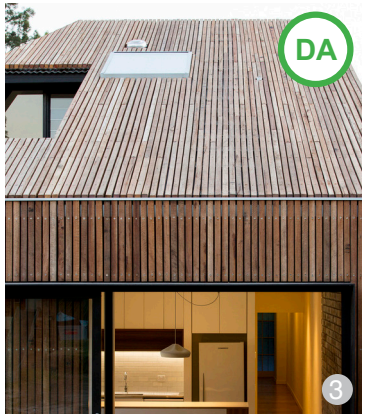
În cazul amplasării construcției în zone special destinate (prin Regulamentele de Urbanism Locale) pentru producție, servicii, sănătate, educație, se pot folosi alte tipuri de materiale (metal, etc.). Se recomandă preluarea sau interpretarea volumelor locale ale acoperișurilor.

AȘA DA: In măsura în care funcțiunea (sau fluxul tehnologic) construcției permite acest lucru, se recomandă segmentarea volumului acoperișului, pentru a se înscrie vizual în gabaritele specifice locului. Acest lucru se poate realiza fie prin modificări de finisaj, fie prin introducerea unor registre de goluri, fie volumetric (prin elemente de articulare distincte). Este de dorit ca elementele de segmentare / articulare să se subordoneze volumetric construției principale, pentru a nu-i diminua valoarea estetică.

AȘA DA: Variante de acoperișuri care prin volumetrie și gabarit se încadrează în specificul local. Acestea preiau pantele acoperișurilor tradiționale (locuințe sau construcții anexe). De reținut rolul fundamental al streașinei, acela de control solar, care trebuie corect dimensionată pentru zona climatică, respectiv orientarea cardinală, în care construcția se încadrează.

5.1.2. ȘARPANTĂ

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp de tip monovolum

In general, se recomandă găsirea soluțiilor optime pentru conformarea șarpantei, care nu sunt de obicei și soluțiile cele mai simple. Tipul de structură aleasă și conformarea acesteia sunt definitorii pentru optimizarea spațiului interior al acoperișului.

Structura acoperișului (alcătuire, materiale) este relaționată cu funcțiunea principală a construcției.

Conformarea acesteia va respecta legislația și reglementările tehnice în vigoare pentru toate categoriile de construcții incluse în prezentul ghid. Utilizarea unor alcătuiri complexe, cu materiale diferite (ex. metal-lemn), care să-și potențeze reciproc proprietățile portante, vor ajuta la crearea unor spații care să se integreze din punct de vedere vizual în contextul rural, și care în același timp corespund cerințelor contemporane.

Pentru construcțiile amplasate în vatra satului, se recomandă păstrarea lemnului ca material de alcătuire, prin prisma păstrării specificității elementelor constructive locale. Pe cât posibil, pentru structurile din lemn, atunci când conformarea de ansamblu o permite, se recomandă implicarea meșterilor locali din zonă.

Pentru toate elementele din lemn (dar nu numai, în funcție de specificațiile fiecărui material de alcătuire) se vor realiza lucrări de ignifugare și/sau biocidare cu materiale corespunzătoare. Pentru lemn, se recomandă ca acestea să nu afecteze structura și culoarea lemnului, și să permită tratamentul ulterior al acestuia cu ceruri, uleiuri și soluții naturale.

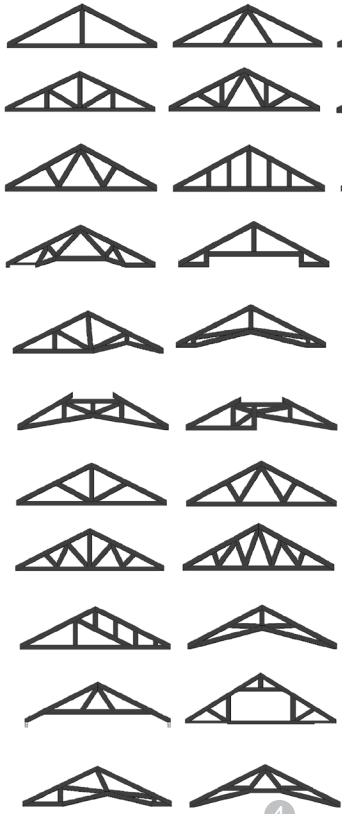
AȘA DA: Alcătuiri structurale ale șarpantei care permit deschideri mari și o utilizare optima a spațiului interior, indiferent de scara sau de funcțiunea dominantă a construcției.

VARIANTE DE STRUCTURI ZĂBRELITE

Pentru construcțiile cu gabarite mari (cu precădere pentru cele monovolum), conformarea - în funcție de amploarea construcției - poate face apel la structurile zăbrelite, care permit deschideri mai mari și o mai bună utilizare a spațiului interior.

5.1.3. ÎNVELITOARE

Recomandări generale

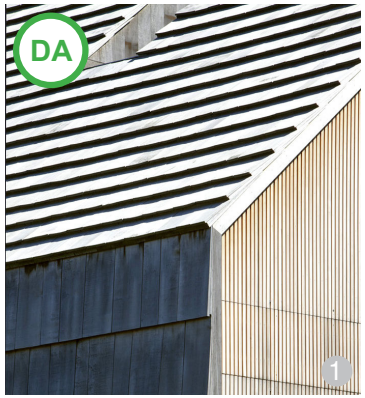
A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

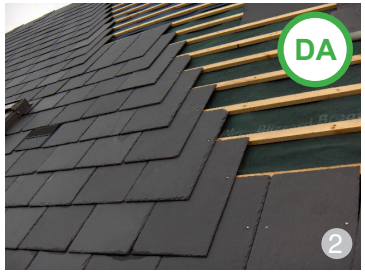
B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp de tip monovolum

Este de dorit și se recomandă ca învelitoarea, prin materialele și culorile folosite, să se încadreze în specificul localității și să conserve sau să îmbunătățească peisajul local. În funcție de specificul zonei și de panta folosită pentru aceasta, învelitoarea va fi din șindrilă, țiglă ceramică etc. cu păstrarea streașinilor (specifică materialelor).

Se recomandă folosirea culorilor în nuanțe naturale sau desaturate. Nu se recomandă folosirea de tablă lucioasă, care reflectă căldura și contribuie la crearea disconfortului termic în zona adiacentă.

Materialele de termoizolare și hidroizolare pentru învelitoare vor fi compatibile cu cele din care aceasta este realizată. Se recomandă folosirea de materiale naturale și soluții de alcătuire care să permită schimbul de vapori interior /exterior, prin aceasta asigurându-se realizarea unui climat interior optim utilizării. Se recomandă o grijă sporită la detaliile constructive din jurul coșurilor de fum, lucarnelor, intersecției cu foișoarele etc.

AȘA DA: Țigla industrială de tip solzi, ardezia sau piatra naturala pentru zonele de munte, de formă și/sau cu dispunere specific locală, poate constitui o variantă pentru acoperirea construcțiilor noi de gabarit mare.

STREAȘINI, JGHEABURI ȘI BURLANE

Streașina, element esențial pentru zona studiată, cu rol de control solar, se va realiza conform specificului local (ca formă și elemente de decorație).

Geometria acesteia, dimensiunile de jgheab, poziționarea jgheabului pe înălțime în raport cu panta acoperișului trebuie să fie corect conformate. Apele pluviale, cu debit mare, în condițiile unor ploi puternice, nu trebuie să sară peste jgheab și să ajungă necontrolat la nivelul pamântului, provocând infiltrații și eventual deteriorări ale terenului de fundare. De asemenea, panta și dimensiunile jgheaburilor, impreuna cu burlanele, trebuie sa fie capabile să preia încărcările din apele pluviale.

Jgheaburile și burlanele au nevoie de verificări și îngrijiri periodice, fiind un element fundamental de protecție a elementelor constructive împotriva factorilor de mediu.

Jgheaburile și burlanele nu vor fi strălucitoare sau realizate din materiale inadecvate, nu se vor evidenția coloristic la nivelul construcției și vor fi realizate din materiale durabile, în concordanță cu specificul local. Nu se vor folosi elemente din PVC sau polietilenă. Se pot folosi, acolo unde este cazul, lanțuri care să direcționeze scurgerea apelor pluviale.

5.1.4. ELEMENTE DE LUMINARE, VENTILARE, INSTALAȚII

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp de tip monovolum

Elementele de luminare (luminatoare, ferestre în planul acoperișului), instalații (panouri solare, panouri fotovoltaice, coșuri de fum) se recomandă să ocupe maxim 20% din suprafața pantei respective. Pe cât posibil, se vor orienta spre interiorul lotului, pentru ca acestea să nu constituie un element discrepant vizibil din drum sau din diverse puncte de perspectivă și belvedere cunoscute la nivel local.

Lucarnele se recomandă să ocupe maxim 15% din suprafața pantei respective. Acoperirea lucarnelor, umbrirea ferestrelor în planul acoperișului, se vor face din materiale care nu contravin specificului local și imaginii de ansamblu a construcției. Elementele de umbrire/control solar pot servi și ca elemente de camuflare în volumul și forma învelitorii a oricărui element discrepant.

Balcoane sau terasele se recomandă să se realizeze doar în interiorul volumului acoperișului.

AȘA NU: Suprafață mult prea mare a învelitorii acoperită cu ferestre în planul acoperișului, vizibilă de la frontul străzii.

AȘA DA: Exemple de folosire a instalațiilor, a elementelor de iluminare pentru acoperiș și a altor elemente constructiv-volumetrice, cu scopul de a crește independența energetică a construcției și calitatea spațiului interior.

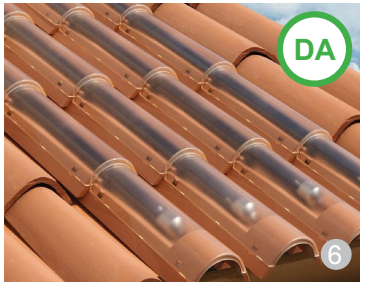

Inslalațiile. Se acceptă și se recomandă utilizarea panourilor de captare a energiei solare în planul acoperișului.

In afară de forma clasică a acestora, este posibil ca diferitele sisteme și tehnologii pentru instalații să se regăsească în forme și alcătuiri compatibile cu materialele de învelitoare. În măsura în care este posibil, trebuie apelat (dacă și funcțional este viabil) la acele tehnologii care să valorifice ambientul și fondul construit valoros.

AȘA DA: Este ideal ca elementele nou introduse să nu faca parte discrepantă din imaginea de ansamblu. Dacă ele respectă forma și culoarea învelitorilor existente, este posibil ca ele să se utilizeze în proporție mai mare pe suprafața învelitorii. Orientarea acestora este dependentă în general de orientarea cardinală, însă este de dorit, pe cât posibil, ca acestea să nu se amplaseze spre stradă, cu precădere în zonele de vatră a satelor.

5.2. PEREȚII

Analiza și recomandările privitoare la pereți evaluează tipurile de pereți (portanți sau de compartimentare), materialele folosite în alcătuirea acestora și marcarea posibilelor probleme ce pot apărea în comportamentul în timp.

Materialele de alcătuire pentru pereți au nevoie de întreținere în exploatare (în mai mică sau mai mare măsură). Realizarea de alcătuiri constructive corecte, cu materiale preferabil naturale, compatibile, de calitate, si urmărirea în execuție a comportării acestora, împreună cu o întreținere corectă, periodică, din partea utilizatorilor, pot asigura o durată mai mare de viață a oricărei construcții.

Aspectele principale care trebuie avute în vedere fac referire la: siguranță și stabilitate, protecție la foc, compatibilitatea materialelor de alcătuire, compatibilitatea materialelor de acoperire, termoizolații și ruperi de capilaritate.

CARACTERE VALOROASE CARE SE ÎNCURAJEAZĂ A FI LUATE ÎN CONSIDERARE:

- **folosirea alcătuirilor care cuprind materiale natural, ecologice;**
- **realizarea de alcătuiri permeabile la vapori.**

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

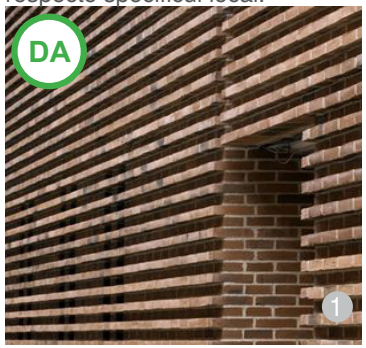
Conformarea și materialele de alcătuire pentru pereți, atât cei portanți cât și cei neportanți, vor respecta prevederile legale și tehnice în vigoare. Se recomandă găsirea de soluții permeabile la vapori, pentru a asigura un spațiu interior optim utilizării. În acest scop se recomandă ca zidăria portantă din piatră sau cărămidă să fie tencuită cu mortar pe bază de var, corespunzător din punct de vedere tehnic cerințelor structurale legale.

Pentru spațiile îngropate sau parțial îngropate se recomandă asigurarea unor goluri de ventilație în pereții exteriori, la nivel de siguranță împotriva infiltrațiilor și a inundării, care să permită ventilarea naturală a spațiului interior. Dacă acest lucru nu este posibil, se recomandă utilizarea unor sisteme mecanice automate sau nu, care să favorizeze crearea climatului interior optim.

Pereții de compartimentare este recomandat să fie realizați din materiale regenerabile, și se vor utiliza cu preponderență materialele de construcție considerate tradiționale la nivel local (lemn, cărămidă, piatră). Alături de acestea se pot utiliza materiale ecologice sau eco-durabile ca: lână, cânepă, rumeguș sau conglomerate cu lianți naturali, pentru funcțiuni care permit această compoziție.

Nu se exclude utilizarea cărămizii industriale cu goluri, a elementelor structurale din beton, a structurilor metalice sau a altor materiale atunci când acestea sunt necesare din punctul de vedere al cerințelor de siguranță și stabilitate sau al alcătuirilor constructive. Nu este recomandată folosirea unor materiale necompatibile sau realizarea de alcătuiri care pot genera un climat interior defavorabil și neadaptat destinației funcționale, sau materiale cu amprenta de carbon mare.

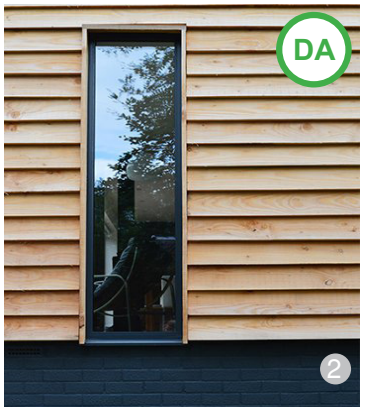
Se recomandă ca pereții construcțiilor din vatra satului să fie realizați din materiale specifice în zonă (dacă este cazul). Pentru oricare dintre construcțiile și amenajările discutate în acest ghid, se recomandă utilizarea de materiale pentru finisaj și realizarea de registre vizuale (verticale sau orizontale) generate de acestea care să respecte specificul local.

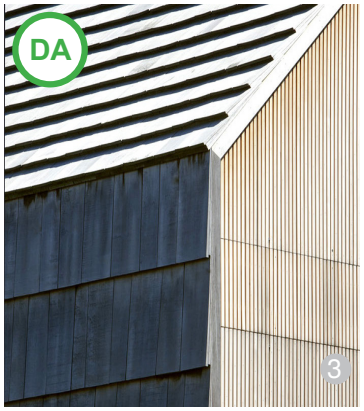

AȘA DA: Materialele de construcție tradiționale, precum cărămida, pot fi puse în operă într-o modalitate contemporană, corespunzând normelor tehnice actuale.

AȘA DA: Exemple de alcătuiri pereți monomateriai sau plurimateriali, prin folosirea materialelor locale și a materialelor naturale, pentru realizarea construcțiilor cu scară mare. Alcătuirile constructive de pereți pot fi variate, construcțiile nu sunt limitate la variante simple. Se încurajează găsirea de formule constructive în concordanță cu prevederile legale în vigoare, care să se poată înscrie cu ușurință în specificul mediului rural.

AȘA DA: Exemple de registre de fațadă care cuprind în alcătuirea lor materiale naturale, locale. Ineditul este dat de combinarea materialelor și de efectele de umbrire și luminare obținute.

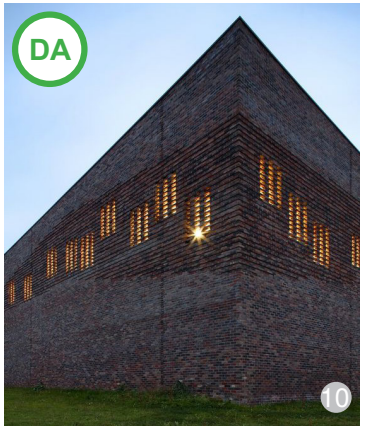

5.3. SOCLUL

Materialele de alcătuire pentru soclu au nevoie de întreținere în exploatare (în mai mică sau mai mare măsură). Realizarea de alcătuiri constructive corecte, cu materiale compatibile, de calitate, dar și urmărirea în execuție a comportării acestora, împreună cu o întreținere corectă, periodică, din partea utilizatorilor, pot asigura o durată mai mare de viață a oricărei construcții.

Aspectele principale care trebuie avute în vedere fac referire la: siguranță și stabilitate, protecție la foc, compatibilitatea materialelor de alcătuire, compatibilitatea materialelor de acoperire, termoizolații, hidroizolații, ruperi de capilaritate, realizarea straturilor de drenaj pentru îndepărtarea apelor de la nivelul fundației, materialele și modalitățile de realizare a trotuarului de gardă, îmbinarea soclului cu trotuarul de gardă.

CARACTERE VALOROASE CARE SE ÎNCURAJEAZĂ A FI LUATE ÎN CONSIDERARE:

- **registrul volumetric orizontal al soclului, care asigură o volumetrie "așezată" (vezi Capitol Specific local – rapoarte și proporții) .**

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

Acolo unde este posibil din punct de vedere structural (dar și tehnic și economic), în funcție de zona seismică în care se încadrează construcția, tipul și gabaritul acesteia, se recomandă folosirea de alcătuiri tradiționale. Pentru situațiile în care acest lucru este posibil, se incurajează găsirea de soluții structurale corelate cu legislația și normele tehnice în vigoare, care să evite sigilarea unor suprafețe mari ale terenului.

Nu se vor realiza placări simple cu piatră de râu sau piatră spartă a soclului, care să aducă un aspect "rustic", impropriu și necompatibil cu arhitectura locală.

Pe tot conturul construcției, se recomandă construirea unui trotuar de gardă perimetral, cu pantă suficientă, care să îndepărteze apele pluviale de soclu (respectiv fundație sau pereții îngropați). Acesta se va alcătui din materiale adecvate (preferabil piatră, cărămidă etc), va avea rosturi de dilatație.

Pe conturul trotuarului se poate realiza o rigolă care să direcționeze apele meteorice, iar în punctele de scurgere a apelor pluviale se vor realiza detalii care să favorizeze expulzarea apelor și îndepartarea lor de construcție (cu direcționare preponderentă către suprafețele verzi amenajate).

AȘA DA: Variante de tratare a soclului ca registru volumetric pe fațadă.

AȘA DA: In funcție de tipul și de destinația de folosință a construcției, este posibil ca pentru unele dintre acestea soclul să nu se evidențieze constructiv-volumetric pe fațade. In astfel de situații, soclul poate fi integrat volumetric și la nivel de finisaj în registrul pereților.

5.4. TÂMPLĂRIA ȘI GOLURILE

Tâmplăria constituie un element definitoriu al construcțiilor în mediul rural, rolul ei decorativ fiind definitoriu. Formele diferite pot conlucra și coexista, însă este necesar ca acestea să se găsească în alcătuiri și proporții armonioase unele cu altele. Pentru aceasta, nu există o rețetă.

Prevederile referitoare la uși și ferestre privesc materialele de construcție, conformația acestora, soluțiile de umbrire și culorile. Acolo unde este posibil, se recomandă apelarea la tehnici și meșteșugari tradiționali pentru realizarea tâmplăriei interioare și exterioare, ca și pentru realizarea feroneriilor și/sau a diverselor elemente decorative sau de mascare, care pot fi bătute sau turnate.

Elementele componente ale tâmplăriei au nevoie de întreținere permanentă în exploatare (în mai mică sau mai mare măsură). Verificarea etanșeității, planeității, îmbinărilor verticale și orizontale, a feroneriei și a elementelor decorative vor asigura o durabilitate extinsă a acestor elemente constructive.

CARACTERE VALOROASE CARE SE ÎNCURAJEAZĂ A FI LUATE ÎN CONSIDERARE:

- **proporțiile și scara ferestrelor locale;**
- **folosirea culorilor neutre, cu nuanțe desaturate;**
- **folosirea materialelor naturale;**
- **folosirea unor soluții de umbrire care să nu afecteze aportul de lumină și posibilitatea unei ventilații naturale corecte.**

5.4.1. CONFORMAȚIA FERESTRELOR

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

Se recomandă pentru construcțiile amplasate în vatra satului ca ferestrele să respecte proporțile tradiționale între lungime și lățime, numărul de canate, dispunerea traverselor și a șprosurilor, în special la fațada principală, pentru a da o unitate stilistică desfășuratei stradale.

Golurile de fereastră trebuie să aibă forme și proporții specifice zonei sau gabarite și forme compatibile, respectând dispunerea logică generală pe fațade. Se recomandă alternarea unor goluri mici ale arhitecturii vernaculare cu vitraje mari, de dimensiunea unui perete, pentru funcțiuni principale care necesită un iluminat corespunzător.

Nu se recomandă realizarea de realiza goluri atipice: cerc, triunghi, romb, hexagon etc. (care în exploatare pot dovedi diverse vicii / inconveniente : neetanșeizare corectă datorită formei atipice, imposibilitatea de a realiza ochiuri mobile, soluții de umbrire atipice, costisitoare și uneori ineficiente și inestetice etc.). Nu se vor folosi geam bombat, geam reflectorizant, geam oglindă.

Geamul folosit va fi cu preponderență clar, care poate fi acoperit cu diverse folii care sa realizeze controlul solar, fără a modifica culoarea și reflexia acestuia.

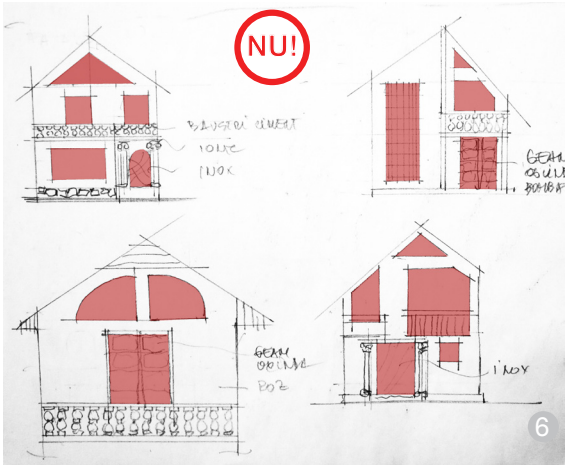
Se admit ca accente compoziționale bine justificate (deschidere către peisaj, folosire pasivă a energiei solare), altele decât verandele, panourile vitrate de dimensiuni mai mari, dar nu pe mai mult de 30 % din suprafața fațadei, dispuse cu preponderență spre interiorul lotului.

AȘA DA: Exemple de ferestre care prin proporții și formă respectă specificul local.

AȘA NU: Tipuri de ferestre care prin conformare (formă, proporții) nu respectă și nu se încadrează în specificul local.

5.4.2. MATERIALE ȘI CULORI

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

Pe cât posibil, tâmplăria vafi realizată din lemn (masiv sau stratificat) tratat cu ulei, ceruit, sau vopsit cu soluții naturale, cu feronerie metalică. Pentru tâmplăria exterioară se va folosi lemn de esență tare. Dacă situația o permite, în realizarea acestora se vor respecta tehnicile tradiționale și se vor activa, pe cât posibil, meșterii din zonă.

Tâmplăria poate fi simplă sau dublă, în funcție de necesarul de izolare termică corelat cu climatul și factorii de mediu din zona în care se inserează construcția. De regulă soliditatea profilelor din lemn stratificat ușurează utilizarea pachetelor de geam termoizolant cu 3 foi (sau mai multe) caracterizate de o greutate mai mare, fără a fi necesară creșterea secțiunii profilului din lemn. Pentru a asigura un grad sporit de izolare fonică (pentru construcțiile situate adiacent drumurilor cu circulație intensă sau dacă funcțiunea o impune), atât pentru vitrajul termoizolant cât și pentru pentru vitrajul simplu de la geamurile duble, se pot folosi foi de sticlă de grosimi diferite, care „rup” vibrația sunetului.

Pentru conformarea la reglementările privind rezistența la foc care nu poate fi obținută cu lemn, se vor utiliza alte materiale pentru alcătuirea ferestrelor

Nu se recomandă folosirea PVC-ului ca material pentru tâmplărie (pe lângă neîncadrarea în specificul local) datorită amprentei de carbon crescută generată de producerea acestuia, greutății în asigurarea reciclării acestui material (mai ales in condițiile folosiruii unor materiale de calitate inferioare prin prisma costurilor de achiziționare), durata de viață scăzută comparativ cu alte tipuri de tâmplărie îngrijite corespunzător (acest tip de tâmplărie nu a fost supus în mod real testului timpului), degradarea tâmplăriei din PVC este inevitabilă în timp și nu mai poate fi remediată singura soluție fiind înlocuirea acesteia spre deosebire de tâmplăria din lemn.

Pentru asigurarea cerințelor privitoare la igienă și sănătate, se recomandă folosirea aerisitoarelor cu acționare automată (incluse în tocul geamului) sau manuală, pentru a asigura o ventilare naturală a spațiilor interioare și aportul de aer proaspăt și numărul de schimburi de aer / oră (aport de aer necesar și normat prin reglementările tehnice în vigoare în funcție de destinația de folosință a spațiului pentru asigurarea cerințelor de calitate), atunci când alcătuirea ferestrelor corelată cu alcătuirea constructive a întregii construcții generează o soluție etanșă, care nu permite împrospătarea aerului (altfel fiind necesare sisteme suplimentare de ventilare mecanică sau naturală).

CULORI

Tâmplăria exterioară și elementele de umbrire sau alte elemente decorative se pot vopsi în nuanțe apropiate de cea naturală a lemnului. Pentru colorare se vor folosi cu precădere pigmenții naturali, lacuri colorate pe bază de apă care pătrund în textura lemnului și lasă vizibil desenul natural al acestuia. Nu se recomandă folosirea soluțiilor de acoperire și protecție pe bază de acril, vopsitorii în ulei etc

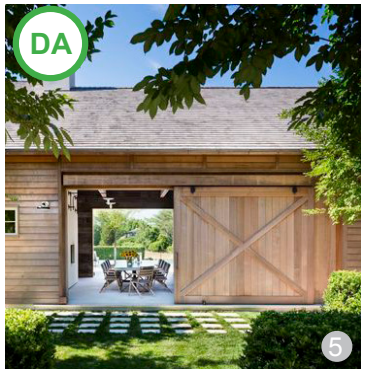

AȘA DA: Soluții de realizare a tâmplăriilor exterioare pentru construcțiile mari. Deschideri mari ale ușilor și porților de acces. Proporțiile golurilor, deși ieșite din scară ca gabarit, respectă specificul și necesarul funcțional al unor astfel de construcții, înscriindu-se în proporțiile caracteristice construcțiilor anexe.

5.4.3. SOLUȚII DE UMBRIRE

Recomandări generale

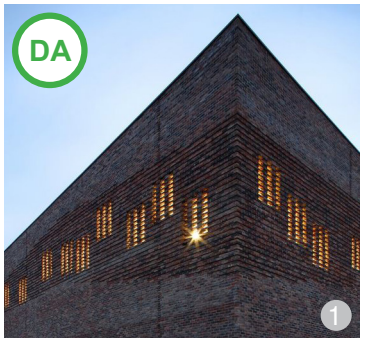
A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

SOLUȚII DE UMBRIRE

Pentru umbrirea suprafețelor vitrate se vor folosi obloane din lemn, stresini sau vegetație. În cazuri justificate formal sau funcțional, se pot prevedea obloane sau măști din lemn, după forma și aspectul ușilor și închiderilor de la anexele gospodărești specific locale.

Soluțiile de umbrire alese trebuie sa respecte soluțiile tradiționale existente în zonă. Acestea vor fi realizate din lemn, se vor monta cu preponderență la exterior (pentru a asigura un control climatic și o protecție suplimentară a ferestrelor împotriva intemperiilor) și pot avea lamele reglabile care să permită un grad de umbrire optim, ajustabil, pe toată perioada zilei și în funcție de fiecare anotimp, dar să nu împiedice în același timp pătrunderea luminii din exterior. Nu se vor folosi rulouri exterioare, montate aparent, fără reglaje, care iau din lumina geamului.

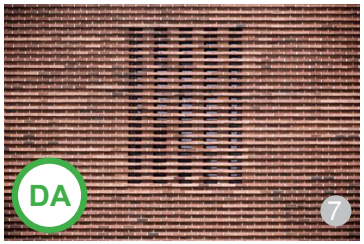

AȘA DA: *Exemple de camuflare și umbrire a ferestrelor care nu se înscriu în specificul local ca gabarit. Pereții vitrați pot fi dublați de un element de umbrire din lemn, care trimite la detaliile de închidere ale construcțiilor tradiționale.*

AȘA DA: Variante de camuflare a ferestrelor nespecifice în volume de fațadă

5.5. MARCAREA REGISTRELOR ORIZONTALE ȘI VERTICALE. ELEMENTE DE DECOR ȘI FINISAJ EXTERIOR

Elementele regulatoare care creează liniile principale ale fațadelor sunt determinate de linia de coamă, linia de streașină, prispă, fundație / soclu.

Caracteristica principală a construcțiilor din mediul rural studiate este o așezare orizontală pe teren, în care puternic marcate sunt registrele orizontale generate de linia soclului, linia prispei cu parapetul și ritmul dat de elemnentele structurale verticale, linia de streașină și linia de coamă (diferențiate de asemenea și prin finisaje și umbrele pe care le generează și care accentuează profunzimea volumului). Ca element puternic vertical se remarcă foișorul care de regulă se și desprinde volumetric din ansamblul construcțiilor, și coșul de fum.

Construcțiile anexe sunt de asemenea marcate de puternice registre orizontale, evidențiate de aceleași linii orizontale ca și construcția principală. De regulă, aceste construcții nu au elemente de marcare verticale.

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

MARCAREA REGISTRELOR ORIZONTALE

Soclul: se va marca volumetric și prin finisaje și va corespunde specificului local. Cromatica va respecta specificul așezării. Detalierea alcătuirilor și a principiilor constructive s-a realizat în capitolul 5.3. Soclul.

Prispa: În funcție de soluția și de gabaritul construcției, se pot marca și alte registre orizontale, precum prispa, care se încadrează în specificul și scara locală, fără a se crea construcții hidoase din punct de vedere volumetric doar pentru a respecta cerințe de încadrare în specific.

Volumetria se va raporta la construcțiile învecinate și, pe plan estetic, nu va constitui un element discrepant în ansamblul așezării. Marcarea registrelor orizontale reprezintă un deziderat, însă nu este obligatorie.

MARCAREA REGISTRELOR VERTICALE

În funcție de soluția și de gabaritul construcției, se vor marca registrele verticale, care se încadrează în specificul și scara locală, fără a se crea construcții hidoase din punct de vedere volumetric doar pentru a respecta cerințele de încadrare în specificul local. Volumetria se va raporta la construcțiile învecinate și prin estetică nu va constitui un element discrepant în ansamblul așezării. Marcarea registrelor verticale reprezintă un deziderat, însă nu este obligatorie la acest tip de clădiri.

DECORAȚIILE DE FAȚADĂ

Se recomandă o abordare rezervată în ce privește preluarea elementelor decorative din arhitectura tradițională, cu excepția acelora a căror simbolistică s-a păstrat și care sunt susținute încă de meșteșugurile locale prin continuitate.

MATERIALE PENTRU FINISAJE

Folosirea de materiale naturale locale, cum sunt piatra, lemnul, varul, pigmenții naturali pentru var, este esențială pentru conservarea peisajelor rurale deosebite.

Nu se vor folosi ca finisaje exterioare: placările ceramice pentru pereți și soclu (de multe ori, soluțiile alese sunt inadecvate folosirii la exterior: atât acestea, cât și materialele de punere în operă nu rezistă la cicluri repetate de îngheț/dezgheț, deteriorându-se în timp foarte scurt și de multe ori chiar favorizând apariția infiltrațiilor), placările cu tablă (tablă simplă, tablă cutată etc.), materialele care conțin azbest, materialele plastice sau PVC-ul.

Nu se vor realiza placări cu piatră spartă sau cu elemente de lemn care să dea un aspect „rustic”. Conceptul de „rustic” este diferit de conceptul de „tradițional”.

Se pot folosi soluții și alcătuiri constructive naturale pentru pereți vegetali și acoperișuri înierbate cu panta plată sau accentuată.

1

AȘA DA: Variantă de tratare a paramentului exterior, prin care se subliniază registrele orizontale.

2

AȘA NU: Soluție volumetrică ce nu se încadrează în specificul local. Nu se evidențiază volumetrii distincte care să marcheze registre verticale sau orizontale ale fațadei.

AȘA NU: Conceptul de „rustic” este dferit de conceptul de

3

CULORILE

Nu se vor folosi culori tari, contrastante. Se va opta pentru folosirea nuanțelor naturale ale materialelor folosite sau a unor culori și nuanțe nesaturate apropiate de cele naturale. Albul poate fi folosit pretutindeni pentru clădiri cu gabarit mic. Pigmenții utilizați în vopseluri, uleiuri sau ceruri vor fi naturali.

Pentru construcțiile noi, există posibilitatea folosirii paramentului aparent, fără zugrăveală, din tencuială lisă pe bază de var cu nisip galben, aceasta reprezentând un specific local pregnant. Se pot adăuga aditivi care să stabilizeze tencuiala împotriva acțiunii factorilor climatici.

Dacă totuși se optează pentru zugrăvirea fațadelor, atunci acestea vor fi tratate diferit în funcție de importanța și poziționarea fațadei.

AȘA DA: Culorile utilizate pentru construcții trebuie să fie naturale, fără pigmenți saturați.

TEHNICI ȘI TEHNOLOGII CONSTRUCTIVE UTILIZATE

Se vor folosi tehnologiile locale (care sunt cunoscute și accesibile celor care execută, întreține și utilizează lucrarea) sau eco-durabile, de secol XXI. Pentru oricare dintre variantele pentru care se optează, se va avea în vedere realizarea unor alcătuiri compatibile între materialele de construcție și respectarea principiilor de asigurare a izolării termice, a hidroizolării, de igienă și sănătate, de siguranță și stabilitate, de rezistență la foc. Se pot folosi tehnologii alternative de asigurare a alimentării cu energie electrică sau termică, în condițiile și cu recomandările prezentate în capitolele anterioare: panouri solare, panouri fotovoltaice, turbine eoliene la scară redusă, pompe de căldură etc.

AȘA DA: Indiferent dacă se folosesc materiale tradiționale sau materiale contemporane, se pot obține construcții care să corespundă la nivel volumetric, imagistic, și eventual cu elemente de detaliu care să se integreze armonios în mediul rural.

AȘA DA: Materialele și abordarea contemporană se integrează în contextul din care construcția face parte, prin proporții, culori, modalitățile de alcătuire adoptate.

4.6. AMENAJĂRILE EXTERIOARE

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar
B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

Prevederile privesc materialele de construcție, conformația acestora, soluțiile tehnice și compatibilitatea dintre materialele de alcătuire.

Acolo unde este posibil, se recomandă apelarea la tehnici tradiționale și meșteri populari.

Toate materialele și alcătuirile constructive au nevoie de întreținere în exploatare (în mai mică sau mai mare măsură). Realizarea de alcătuiri constructive corecte, cu materiale naturale, compatibile, de calitate, precum și urmărirea în execuție pot asigura o durată mai mare de viață a acestora, împreună cu o întreținere conștientă, periodică, din partea utilizatorilor.

SCĂRILE EXTERIOARE

Acestea vor marca, de regulă, accesul principal și vor avea rolul de a prelua eventualele diferențe de nivel existente pe teren.

Nu se vor realiza scări și accese care nu se încadrează în specificul local: scări monumentale, realizate din materiale nespecifice, placate cu ceramică sau cu aspect rustic.

Treptele sau rampele vor fi alcătuite din materiale naturale: lemn, piatră, cărămidă, și nu vor fi marcate de existența unor elemente decorative excesive.

PAVAJE

Se vor realiza din materiale locale și naturale: piatră, lemn, cărămidă; după caz, acestea pot fi înierbate. Nu se acceptă fixarea elementelor de pavaj în beton. Se va asigura panta pentru scurgerea apelor pluviale și îndepărtarea acestora de construcții concomitent cu dirijarea către spațiile verzi.

Nu se recomandă folosirea placărilor din dale de ciment, a aleilor turnate: cimentul fiind un material care absoarbe și radiază căldura, accentuează disconfortul termic mai ales în sezoanele călduroase, spațiul fiind îngust într-o gospodărie tradițională.

Se vor folosi cu precădere sisteme permeabile la apă. Nu se vor impermeabiliza suprafețe prin platforme și alei turnate din beton. Se va realiza o zonă de pietriș (de drenaj) de minim 60 cm în jurul clădirilor, (sub trotuar) pentru a proteja pereții de umezeală.

Se vor crea jgheaburi/ rigole la sol, sub streșini, pentru îndepărtarea apelor pluviale. Platformele pentru autovehicule și aleile carosabile vor fi pietruite și/sau înierbate.

În mod excepțional, dacă există pericolul scurgerii de hidrocarburi, se va permite construirea unei platforme de dimensiuni minime, cu alcătuirea și dotările conform normativelor. Pe cât posibil, aceasta se va amplasa pe teren sau se va masca astfel încât să nu fie vizibilă din spațiul public.

Platformele și traseele de circulație vor urmări suprafața terenului natural. Accesele și amenajările din incintă vor ține cont de accesul mașinilor de intervenție: pompieri, salvare.

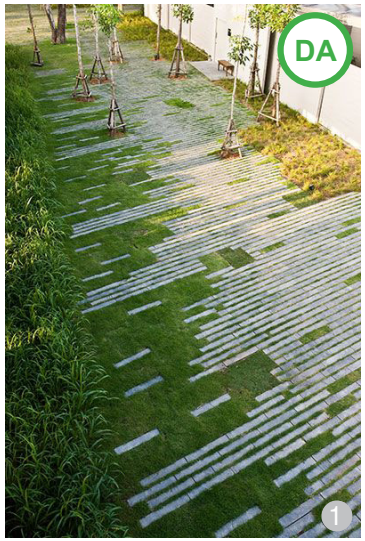
Culorile folosite vor fi cele ale materialelor naturale, nu se vor utiliza pigmenți tari și nespecifice. Toate materialele folosite se vor trata în consecință și se va urmări îngrijirea lor periodică.

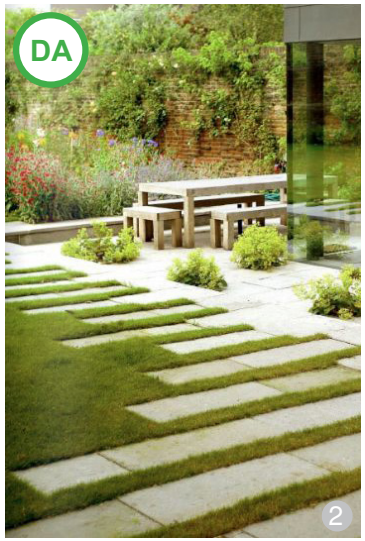
VEGETAȚIA

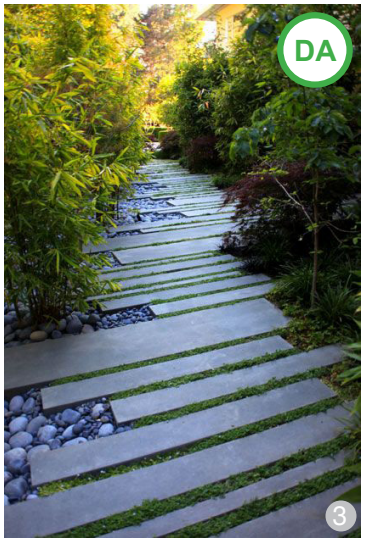
Se va conserva biodiversitatea (inclusiv păstrarea lângă construcții a speciilor de păsări și animale care asigură echilibrul ecosistemului: rândunele, cucuvele, lilieci, vrăbii etc.), prin folosirea plantelor autohtone specifice zonei și a practicilor agricole tradiționale.

În cadrul amenajării, se va păstra ierarhizarea parcelei în mod similar gospodăriei tipice: spațiile de grădină decorativă, livadă, fâneață (după caz). Suprafața spațiilor verzi va fi predominantă în cadrul gospodăriei (minimum 60 % din suprafața terenului în cazul loturilor răsfirate/risipite, minimum 50 % în cazul loturilor adunate/înșiruite). Spațiile libere vizibile din circulațiile publice se vor trata ca grădini decorative și livezi, plantându-se cu specii endemice. Nu se vor planta specii exotice sau specii cu rezistență ridicată, care pot tinde să ia locul speciilor autohtone (de ex. cenușer, Paulownia, oțetar fals – Ailanthus altissima).

Vegetația se poate utiliza ca element arhitectural sau de mascare a construcțiilor existente cu gabarite care depășesc scara locului (vegetație care trebuie sa fie prezentă și pe timpul iernii). Nu este recomandabilă fasonarea decorativă a arbuștilor.

4.7. PORȚILE ȘI IMPREJMUIRILE

Prevederile privesc materialele de construcție, conformația acestora, soluțiile tehnice și compatibilitatea dintre materialele de alcătuire.

Acolo unde este posibil, se recomandă apelarea la tehnici tradiționale și meșteri populari.

Porțile și împrejmuirile nu trebuie să copieze anumite modele, fie ele tradiționale sau contemporane. Ele trebuie să se afle în legătură cu contextul în care se integrează, să se bazeze pe utilizarea de materiale naturale și de culori desaturate, și să integreze pe cât posibil și elemente de vegetație. In mediul rural, gardul reprezintă o delimitare a proprietății, și nu un zid de fortăreață în care să te izolezi. Gardurile nu trebuie să fie complet opace, trebuie să permită circulația aerului și a insectelor.

Toate materialele și alcătuirile constructive au nevoie de întreținere în exploatare (în mai mică sau mai mare măsură). Realizarea de alcătuiri constructive corecte, cu materiale naturale, compatibile, de calitate, precum și urmărirea în execuție pot asigura o durată mai mare de viață a acestora, împreună cu o întreținere conștientă, periodică, din partea utilizatorilor.

Recomandări generale

A. Construcții noi cu gabarit mic (<120 mp), construcții noi cu gabarit mediu (120 – 250 mp) și construcții noi cu gabarit mare (peste 250 mp) dispuse în sistem pavilionar

B. Construcții noi cu gabarit mare (250 – 395 mp) de tip monovolum

Pentru tipurile de imprejmuiri folosite se vor avea la bază următoarele principii (h max. 1.60m):

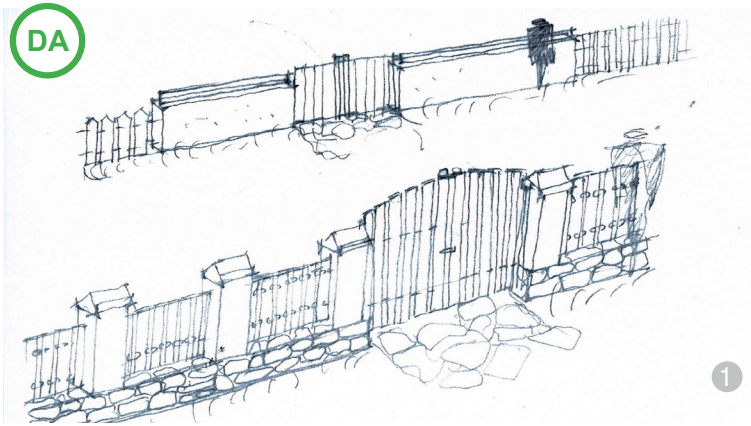
- **împrejmuire față de spațiul public** - va fi semitransparenta ; soclul până la h=60 cm poate fi complet opac ;
- **împrejmuire față de vecinătăți** – cu precădere semitransparentă ; poat fi opacă din motive de păstrare a intimității ; se recomanda ca această opacizare fie dublată sau să se realizeze cu garduri înierbate / arbuști fructiferi ;
- **împrejmuiri în cadrul parcelei :**vor fi transparente și preferabil înierbate;

Imprejmuirile și porțile de intrare se vor realiza din materiale locale, naturale (piatră, lemn, nuiele, pământ), păstrându-se specificul local și raportându-se la gabaritul împrejmuirilor adiacente și al celor existente in zonă. Se va păstra aspectul natural al materialelor folosite, sau alte tratamente tradiționale ale paramentului (ex: tencuieli și văruieli ale soclurilor de piatră). Sunt permise decorațiuni care se încadrează în specificul local, însă acestea nu trebuie să fie excesive.

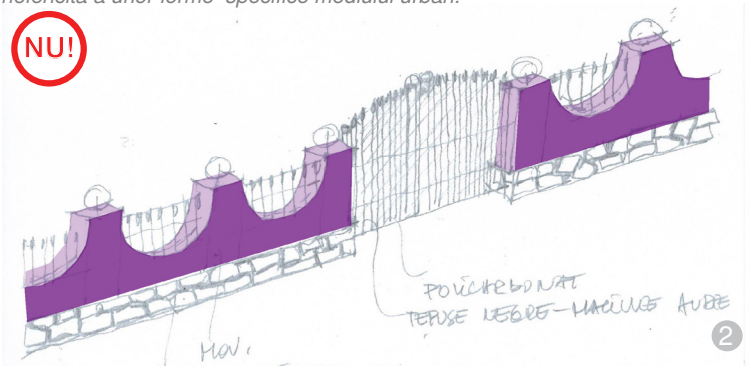
Înălțimea gardurilor nu va depăși 2.00m, având baza opacă de max. 60 cm, restul fiind semi-transparent. ***Nu se vor realiza garduri opace (elemente prefabricate metalice, tabla simplă și tablă cutată, elemente din beton policarbonat, materiale plastice), care să împiedice traversarea curenților de aer și a insectelor. Nu se vor realiza garduri care să rețină și să radieze căldura, având consecințe directe și imediate asupra confortului resimțit în zona adiacentă și a distrugerii (pârjolirii) vegetației aflate în vecinătate.***

În alcătuiri constructive compatibile, se pot folosi materiale nespecifice locului, care și-au dovedit o necesitate certă și care prin culoare si textură pot fi compatibile specificul local, insa într-o proporție redusă în cadrul ansamblului constructiv. ***Nu se vor folosi culori stridente, materiale lucioase și sidefate, neîncadrate în specificul local. Pe gardurile din plasă metalică sau alte elemente metalice ale gardurilor se vor amplasa plante cățărătoare permanente. Nu se va folosi sârma ghimpată.***

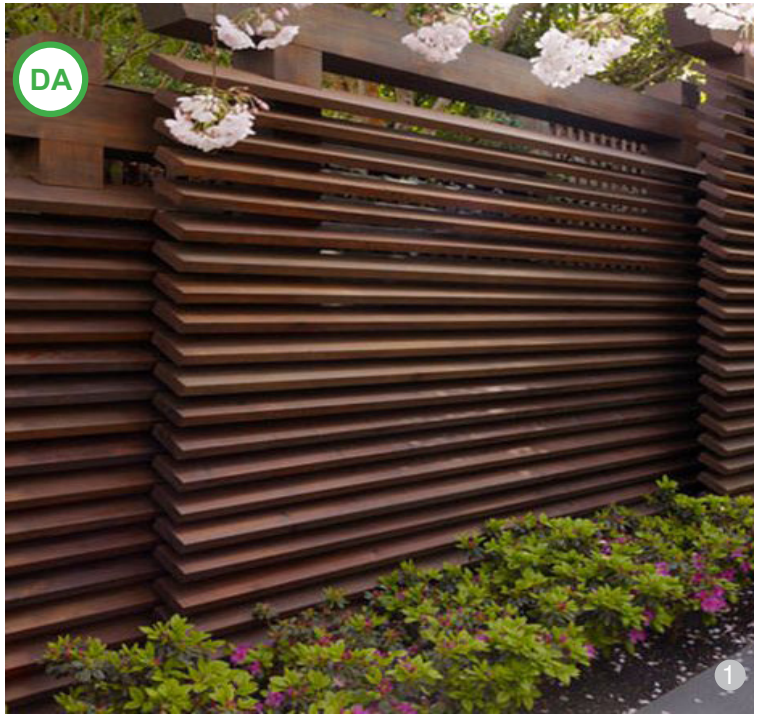
AȘA DA: Gardurile utilizează forme și materiale specifice. Scara acestora se subordonează înălțimii umane, și datorită transparenței nu se constituie într-un zid care împiedică vizibilitatea.

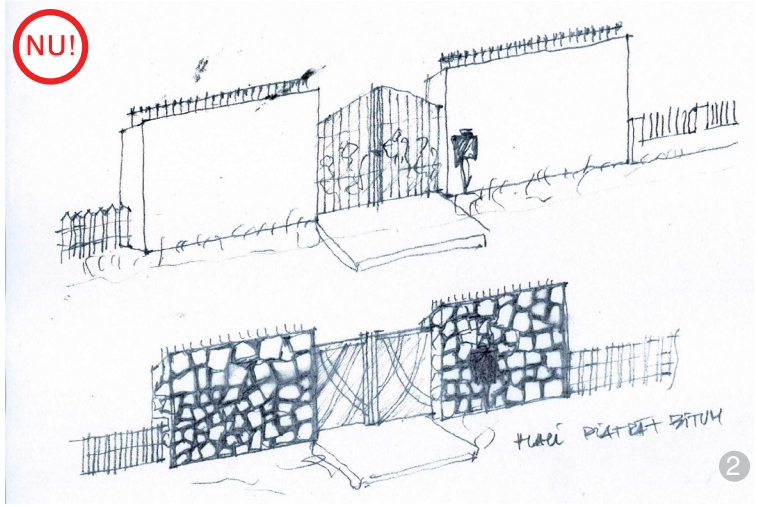

AȘA NU: Culorile sunt stridente, formele sunt nespecifice. Gardul este o preluare nefericită a unor forme specifice mediului urban.

AȘA DA: *Variante de tratare a gardului exterior (soluții vegetale, ziduri, garduri din lemn etc.).*

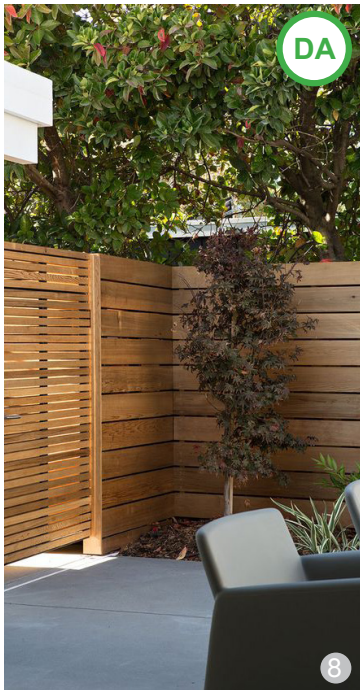

4.8. AMENAJĂRI EXTERIOARE. SPAȚIUL RURAL.

DRUMURI, CĂI DE ACCES, PODURI ȘI PODEȚE

Specificul mediului rural constă în îmbinarea dintre zonele verzi și zonele de circulații. In mod tradițional, în zonele rurale, circulația carosabilă este delimitată de zone verzi, taluzuri sau șanțuri deschise, toate acestea ocupând spațiul dintre carosabil și gard. In ultima perioadă, drumurile principale sunt modernizate, principala preocupare îndreptându-se către favorizarea circulațiilor auto, cu tendințe de amenajări ce țin de mediul urban : trotuare înguste cu pavele din beton, etc.

Spațiul verde are câteva caracteristici identitare: deseori în zonele de importanță sporită (biserici, conace etc.) se întâlnesc pini sau brazi cu valoare simbolică. In spiritul principiilor de conservare a specificului local, se recomandă păstrarea polivalenței drumurilor și păstrarea profilelor transversare ale drumurilor. Nu trebuie să se realizeze trotuare supraînălțate (similare cu cele din mediul urban), cu rigole îngropate.

Suprafețele de circulație pietonală trebuie să fie cât mai permeabile, cu pavaje din piatră înierbată sau pietriș de calcar, evitându-se folosirea betonului, asfaltului și a pavelelor din beton. Asfaltarea drumurilor trebuie să acorde o importanță deosebită rezolvării corecte a pantelor și a terasamentelor, pentru a asigura scurgerea apelor provenite din intemperii.

Drenajul căilor de circulație trebuie realizat cu șanțuri deschise, vegetalizate, care prezintă ca avantaje : încetinirea curgerii apelor, reducerea riscului de inundații (reducerea vitezei apei înseamnă debite mai mici în aval) și participă la epurarea apelor recuperate de pe drumuri (fenomenul de fito-epurare). Trebuie să se realizeze rezolvarea corectă a colectării și scurgerilor de ape pluviale, a taluzurilor, podețelor, sprijinirilor de pe marginile drumului, parapeților etc și a infrastructurii drumului, înainte de lucrările de finisare rutieră. Pistele pentru biciclete între sate sunt foarte necesare, pentru ușurarea transportului pe distanțe scurte, atât pentru localnici cât și pentru turiști.

Indiferent de modul de realizare a drumurilor, acestea se întrețin periodic (se completează pietrișul, se repară asfaltul, se curăță șanțurile etc.).

ILUMINAREA EXTERIOARĂ

Nu se va folosi lumina artificială în exces (ținând cont de contextul cu preponderență natural în care se încadrează, aceasta poate dăuna bioritmului animalelor și al insectelor din zonă). Corpurile de iluminat vor avea volume simple, fără ornamentări excesive. Se recomandă folosirea luminii calde, apropiate de cea naturală (3 000 K). Iluminarea nu se va realiza cu mai multe culori. Pe cât posibil, se recomandă realizarea controlului luminii cu variatoare, atât pentru spațiul public, cât și pentru cel privat.

RECLAMELE, FIRMELE, INSCRIPȚIILE, ÎNSEMNELE

Se vor amplasa în așa fel încât să nu constituie elemente care obturează sau concurează cu elementele de fațadă (profilaturi, ferestre, streșini etc). Se va evita poluarea luminoasă. Dimensiunile panourilor vor fi specifice funcțiunilor pe care le anunță și nu se vor amplasa mai sus de nivelul parterului. Se recomandă realizarea unor piese/construcții mobile pe care să fie amplasate reclamele luminoase, amplasate în așa fel încât să nu obtureze construcțiile principale. Pe cât posibil, nu se vor amplasa pe clădiri.

Amplasarea panouriilor obligatorii de edificare a investițiilor se va alege astfel încât să nu obtureze imaginea de ansamblu a investiției.

AȘA NU: Amenajarea defectuoasă a drumurilor carosabile.

AȘA DA: Amenajarea podețelor și a podurilor de mici dimensiuni în mediul rural – folosirea de materiale naturale în alcătuiri constructive care să amplifice capacitatea portantă a ansamblului.

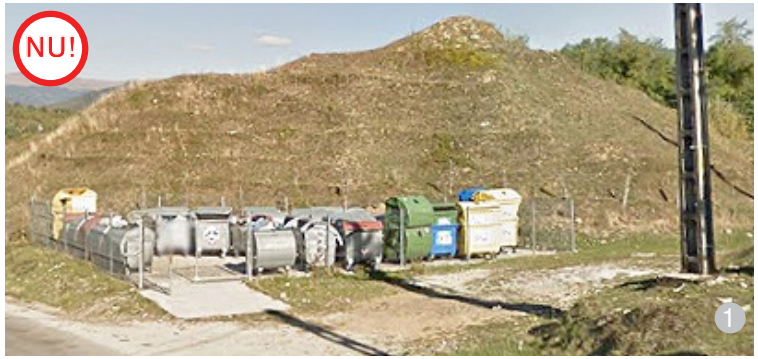
ECHIPAREA EDILITARĂ

Toate construcțiile trebuie să beneficieze de utilitățile necesare pentru desfășurarea activităților previzionate, cu respectarea normelor de sănătate și igienă, atât pentru utilizatori, cât și pentru vecinătăți. Acțiunile întreprinse în acest sens nu trebuie să deranjeze mediul și să priveze vecinătățile prin poluare de orice fel (poluare fonică, scurgeri de canalizare și ape uzate, diverse alte infiltrații și materiale care pot afecta pânza freatică, poluare luminoasă etc).

Toate noile branșamente pentru electricitate, gaze, internet și telefonie vor fi realizate îngropat. Nu se vor amplasa antenele TV satelit, de internet sau de telefonie mobilă în locuri vizibile din circulațiile publice și nu vor fi dispuse vizibil cablurile CATV.

Se pot amenaja locuri speciale, cu respectarea normelor sanitare, pentru crearea de compost din materialele organice rezultate din amplasament (resturi alimentare organice, deșeuri de textile organice, crengi, frunze, resturi vegetale, resturi animale, carton etc.).

AȘA NU: Amenajarea unei platforme de depozitare a deșeurilor în punct de belvedere, în sat.

AȘA DA: Amenajarea unei stații de autobuz/ punct de informare în mediul rural.

ELEMENTELE DE MOBILIER EXTERIOR/ALTE CONSTRUCȚII: BANCĂ, FÂNTÂNĂ, CRUCE, ADĂPĂTOARE ETC.

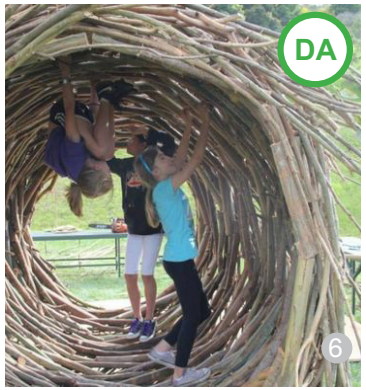
Mobilierul se va realiza cu preponderență din materiale naturale: lemn, piatră. În alcătuirile constructive pot fi folosite și alte materiale (de ex.: prinderi metalice etc.), însă acestea nu vor ocupa o pondere importantă și se vor încadra în specificul și formele locale. Nu se vor folosi materiale ca betonul, metalul (de ex., pe băncile din beton/metal nu se poate sta vara/ iarna), materiale strălucitoare (inox) sau alte materiale nespecifice (rășini, PVC, mase plastice, fibră de sticlă). Nu se vor realiza placări cu piatră spartă sau cu elemente de lemn care să dea un aspect „rustic”. Conceptul de „rustic” este diferit de conceptul de „tradițional” (vezi Glosar).

AȘA DA: Locurile de joacă se incadrează în contextul natural, sunt realizate din materiale naturale, culori desaturate care nu atrag soarele.

AȘA NU: Locuri de joacă cu culori stridente, materiale plastice.

7. PERFORMANȚA ENERGETICĂ

Casele în care locuim și clădirile în care ne desfășurăm activitățile zilnice, reprezintă fondul construit care are un impact major asupra mediului înconjurător. Acestea pot constitui un important factor de poluare.

Se recomandă folosirea de materiale naturale regenerabile, în alcătuiri constructive care să respecte normativele și prevederile în vigoare referitoare la izolarea termică, protecția la foc etc. Utilizarea materialelor de construcție ecologice, din resurse naturale sau produse naturale reciclate, constituie de fapt un prim pas către asigurarea unui mediu de viață sănătos.

În mod paradoxal, deși multe din produsele naturale au fost tradițional utilizate în construcții durabile și sănătoase, acestea sunt aproape total ignorate tehnic și legislativ. De multe ori considerăm demodate sau „rușinos a fi utilizate" : chirpicii din argilă, vălătucii, paiele, lâna de oaie, uneori chiar lemnul, varul natural, etc. Au început astfel să se folosească din ce în ce mai des produse de sinteză (dar considerate moderne), poluante încă din faza de fabricare dar și pe toată durata de exploatare: PVC, BCA, polistirenul expandat sau extrudat, produsele aglomerate cu rășini sintetice, etc[1].

1Dr. ing. Constantin Miron, Materiale neconvenționale locale pentru energie sustenabilă - INCD URBAN INCERC Iași - pg.10,11

7.1.1. Sistemele deîncălzire (cerințele de securitate la foc)

Se recomandă încadrarea sistemelor de energie alternativă în specificul local sau camuflarea lor cu ajutorul unor elemente tradiționale specifice. Prin modul lor de funcționare, nu trebuie să afecteze vecinătățile.

Dimensionarea, punerea în operă și funcționarea lor trebuie să respecte normativele și prevederile tehnice în vigoare la data întocmirii proiectului/ execuției lucrărilor de construcție.

Sistemele de încălzire folosite vor fi eficiente termic, conform standardelor de mediu și eficiență energetică a clădirilor.

Se recomandă folosirea unor sisteme de încălzire alternative folosirii gazului metan sau a combustibililor solizi (fosili). Acestea pot fi folosite acolo unde există rețele locale specifice, însă se recomandă și prevederea și folosirea (după caz) unor tehnologii alternative, pentru asigurarea unui minim grad de independență.

Dintre sistemele de energie alternativă, se pot folosi:

- *Panouri solare și panouri fotovoltaice* - se încurajează utilizarea acestora în măsura în care nu denaturează imaginea de ansamblu și se încadrează discret în peisajul rural;
- *Pompele de căldură* - acolo unde este posibil (în variantele aer-apă, sol-apă, apă-apă, în funcție de caracteristicile terenului) și investiția se justifică;

Dintre sistemele de energie alternativă, se pot folosi:

- *panouri solare și panouri fotovoltaice* - se încurajează utilizarea acestora în măsura în care nu denaturează imaginea de ansamblu și se încadrează discret în peisajul rural;
- *pompele de căldură* - acolo unde este posibil (în variantele aer-apă, sol-apă, apă-apă, în funcție de caracteristicile terenului) și investiția se justifică;
- *cazane cu combustibil solid regenerabil* (biomasă și/ sau combustibil rezultat în urma reciclării).

Materialele combustibile, disponibile local, se pot împărți în:

- *materiale lemnoase* (deșeuri de lemn, rumeguș, căzătură de lemn masiv în păduri, resturi de lemn);
- *materiale nelemnoase* (cerealiere sau de origine organică).

1

Pentru zonele în care nu sunt disponibile ca sursă de energie termică gazele naturale, ca soluție alternativă se pot utiliza combustibilii solizi.

Exemple de materiale combustibile sustenabile:

- **Peleții din lemn** - sunt deșeuri lemnoase deshidratate și comprimate până la dublul densității energetice a lemnului verde, neuscat, mai economici financiar cu 20-25% fata de gazul natural. Au o putere calorică mai mare față de gazul natural, densitate mare, sunt neutri din punctul de vedere al emisiilor de carbon și oferă confort și siguranță în utilizare . La ardere, aceștia emit aceeasi cantitate de dioxid de carbon care a fost absorbită de pădure în timpul creșterii. Peleții din lemn ard aproape fără emisie de fum. Au un conținut scăzut de metal, iar sulfurile sunt aproape inexistente. Cenușa, bogată în minerale, poate fi folosită drept îngrășământ natural.
- **Brichete din resturi vegetale din agricultură** - se obțin prin comprimare mecanică sau hidraulică a biomasei (resturi vegetale din agricultură, paiede grâu, orz, orez, rapiță, mușt ar, vrejuri de soia, fasole, resturi vegetale de viță de vie, coceni de porumb, resturi forestiere). Puterea calorică a brichetelor din resturi vegetale este mai mare decât a lemnului de fag, și aduce o economie de 60% față de încălzirea cu gaze și de 40% față de încălzirea cu lemne (dintr-o tona de paie se obține o tona de brichete).

7.1.2. Eficiența termică (sisteme și materiale de izolare)

Izolația are rolul de a reduce consumul de energie pentru încălzire. Termoizolațiile utilizate cel mai des în prezent au la baza materiale minerale (vata de sticlă, vata bazaltică) sau materiale organice (polistirenul și poliuretanul). Materia primă pentru aceste materiale provine din surse neregenerabile, presupunând un consum mare de energie și emisii de CO2 atât pentru fabricare cât și pentru prelucrare.

Există și izolații naturale, mai puțin cunoscute și folosite (la fel de performante ca izolațiile din fibre sintetice).

a. Izolația din fibre de lână de oaie se utilizează ca izolator termic și fonic, atât pentru construcțiile din lemn cât și pentru casele din cărămidă sau piatră. Izolația din fibre de lâna este un material ecologic, biodegradabil și sănătos. Aceasta este accesibilă local (se produce în România), poate fi prelucrată în saltele, plăci semirigide sau puf. Este rezistentă împotriva mucegaiului (cf EN ISO 846) și nu putrezește.

Izolația din fibre de lână de

2

oaie are capacitatea de a absorbi și de a elibera umiditatea din aerul înconjurător (poate absorbi până la 30%-40% din propria greutate în umiditate, păstrându-și proprietățile). Conductivitatea termică a izolației din lână este cuprinsă între 0,0356 W/ mpK și 0,040 W/mpK.

Lâna absoarbe în mod natural diverși poluanți ai aerului: formaldehida (foarte des utilizată în produsele rășinoase din lemn cum ar fi plăci de aglomerații de lemn - MDF, parchet, mobilă), dioxid de azot și dioxid de sulf. O casă complet izolată cu lână de oaie poate absorbi aproape 100% din formaldehida eliberată în aerul interior, realizând o filtrare a aerului interior.

b. Izolația din fibre de cânepă se utilizează ca izolator termic și fonic pentru izolarea acoperișurilor, a pereților și a pardoselilor, atât pentru construcțiile din lemn cât și pentru casele din cărămidă sau piatră. Izolația din fibre de cânepă se montează rapid și simplu (fără zgârieturi și iritații ale pielii), are capacitatea de a regla umiditatea din încăpere (poate absorbi umiditate până la 20% din greutatea sa fără a-și deteriora performanța termică, se utilizează impreună cu folii cu rol de barieră de vapori), nu necesită tratamente împotriva moliilor și gândacilor.

Izolația din fibre de cânepă are o conductivitate termică scăzută (0,040 W/mpK).

c. Izolația din fibre de lemn se utilizează ca izolator termic și fonic în special la case pe structură de lemn, la casele eficiente energetic dar și la casele tradiționale, construite din cărămida. Izolația din fibre de lemn nu influențează biologia construcțiilor, este rezistentă la șocuri mecanice, absoarbe zgomotele, este ușor de montat (este disponibilă și cu profile de nut și feder pentru o montare mai sigură și pentru eliminarea punților termice). Plăcile fibrolemnoase sunt deschise la difuzia vaporilor de apă și reglează umiditatea, oferind un climat de locuit sănătos, și în timpul arderii nu emit vapori toxici

Pentru fabricarea panourilor izolatoare din fibre de lemn se utilizează ca materie primă deșeurile de așchii din lemn provenite de la diverși producători de produse din lemn sau lemnul nevalorificat silvic.

d. Izolația din vată bazaltică se utilizează ca izolator termic și fonic pentru izolarea acoperișurilor, a pereților și a pardoselilor, atât pentru construcțiile din lemn cât și pentru casele din cărămidă sau piatră. Plăcile din vată bazaltică nu ard, nu emană gaze toxice și împiedică răspândirea focului. Sunt permeabile la vapori, prevenind condensul și eliminând riscul de apariție a mucegaiului și igrasiei. Este un material care se comercializează sub forma de plăci rigide sau saltele.

e. Tencuieli termoizolante tradiționale pe bază de argilă amestecată cu paie sau pleavă

f. Baloții de paie - construcțiile din baloții de paie sunt foarte eficiente energetic datorită calităților termoizolante ale baloților de paie: un perete din baloți de paie tencuit cu argilă și var, cu o grosime totală de 50 cm asigură aceeași termoizolare ca un perete din 20 cm BCA cu 20 cm polistiren.

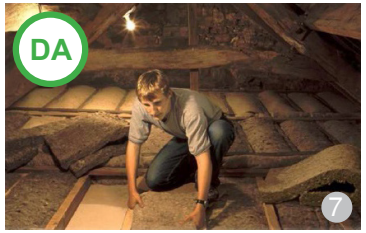

AȘA DA: Izolarea podurilor și a pardoselilor cu materiale ecologice este recomandată. În imagine, detalii de compunere.

AȘA DA: Termoizolația din lână este deosebit de recomandată. Folosind lâna, se sprijină o industrie a prelucrării produselor locale: lâna, în prezent, în general se aruncă. Această măsură este încă la început în țara noastră, dar se folosește cu succes și pe scară largă în majoritatea țărilor europene.

ANEXA 1

Studiu de amplasare și încadrare în imaginea așezării (imagine generală din punct de belvedere, silueta așezării, desfășurate stradale)

În vederea obținerii avizului Comisiei pe „încadrarea în specificul local”, solicitanții vor depune on-line, la adresa_____ sau la secretariatul filialei OAR_____, adresa:_____, un dosar privind evaluarea impactului pe care l-ar avea gabaritul investițiilor cu construcții de tip hală (aici ar trebui detaliate tipurile) în silueta și imaginea generală a zonei rurale. Dosarul va conține planșe la o scară adecvată prezentării și următoarele documente:

- **Documentație (planuri sau ortofotoplanuri) care să conțină zone cu riscuri naturale, sau zone cu regim special.** Prin riscuri naturale se înțeleg : alunecări de teren, nisipuri mișcătoare, terenuri mlăștinoase, scurgeri de torenți, eroziuni, avalanșe de zăpadă, dizlocări de stânci, zone inundabile.
- D**ocumentație care să ilustreze specificul țesutului local (planuri), al tramei stradale, și modul specific de așezare a construcțiilor pe teren**, atât pentru vatra satului cât și pentru loturile din afara vetrei satului. Se va evidenția și încadrarea în specificul zonei.
- **Documentație fotografică generală privind zona** în care se va desfășura investiția, în care să apară, din puncte de belvedere cunoscute la nivel local, modul de așezare în relief a localității, principalele repere și limitele localității (în cazul localităților neîncadrate sau fără repere înalte, folosiți vederi panoramice din afara localității). Identificați locul investiției pe aceste documente.
- **Două siluete caracteristice ale localității prezentate la o scară adecvată prezentării.** Identificați locul investiției pe aceste siluete.
- **Ortofotoplan sau vedere de sus a localității de tip Google Earth, cu marcarea punctelor de unde s-a făcut documentarea fotografică și siluetele descrise mai sus.** Identificați locul investiției pe acestă planșă.
- **Documentație fotografică la nivelul ochiului sau din repere în imediata vecinătate a investiției**. Identificați locul investiției pe aceste documente.
- **O desfășurată stradală, în care să apară de o parte și de alta a parcelei investiției frontul la stradă a cel puțin trei parcele.** Identificați limitele parcelei investiției, cu fațada detaliată spre stradă a investiției, cotați amplasarea construcției față de limitele laterale și construcțiile învecinate.
- **Un profil stradal transversal, în care să apară construcțiile la stradă de pe parcele, secțiunea drumului și amenajările acestuia, secțiune caracteristică prin construcția investiției.** Identificați limitele parcelei investiției, cotați amplasarea construcției față de aliniament și construcțiile învecinate, cotați secțiunea la o scară adecvată, astfel încât investiția să poată fi comparată cu restul construcțiilor descrise.
- **Două cadre în perspectivă de la nivelul ochiului în susul și în josul străzii cu clădirea studiată.** Evidențiați modul în care ați integrat clădirea în fondul construit vecin și în peisaj.

ANEXA 2

Glosar de termeni

Conservarea: presupune menținerea unei clădiri (structuri) în starea existentă cu stoparea degradărilor. Este o intervenție care nu aduce îmbunătățiri de confort clădirii, care nu transformă o clădire istorică sau o casă țărănească veche într-o clădire locuibilă. Intervenția se pretează la imobile care vor deveni piese de muzeu sau de interes turistic, sau sunt ruine păstrate pentru aspectul lor deosebit.

Restaurarea: presupune readucerea clădirii (structurii) într-un stadiu documentabil dintr-o perioadă anterioară originală/principală prin eliminarea extinderilor (adăugirilor) secundare sau prin reasamblarea componentelor (subansamblurilor) existente fără a introduce elemente noi. Este o intervenție care “curăță” clădirea de toate extinderile inadecvate, realizate într-o manieră diferită de cea tradițională sau cu caracter de provizorat, și care pune în valoare clădirea într-o formă ce poate fi reconstituită pe baza unor fotografii de arhivă, studii și cercetări realizate pe structura și arhitectura casei. Nu presupune înlocuiri masive de material, amenajări de confort substanțiale sau extinderi moderne. Poate fi aplicată pentru clădiri vernaculare (tradiționale) recente prevăzute cu bucătării și toalete în case.

Reabilitarea: însumeaza toate intervențiile care urmăresc valorificarea și remedierea clădirii (structurii) prin păstrarea semnificației culturale a acesteia. Este intervenția cea mai răspândită, deoarece prin aplicarea acesteia clădirea devine utilizabilă în condiții de confort contemporane. Intervenția își propune să conserve tot ce este valoros pentru clădirea respectivă, să aplice reparațiile necesare la structura istorică și să introducă în structura clădirii amenajările necesare care o fac utilizabilă pentru o funcțiune nouă sau cea originală, dar îmbunătățită (ex. zone primire, termoizolații, băi, bucătării, acces persoane cu dizabilități etc).

Reconstrucția: presupune readucerea clădirii (structurii) într-un stadiu documentabil din perioadă anterioară semnificativă și care se deosebește de restaurare prin introducerea materialului nou în țesutul clădirii. Este o intervenție aplicabilă clădirilor în stare de colaps sau precolaps, unde structura portantă nu-și mai îndeplinește rolul. Presupune înlocuiri masive de material, dar folosirea materialului original la maxim, care va fi reașezat în structura reconstruită prin anastiloză (se va pune exact în locul de unde a fost demontat). Restaurarea și reconstrucția presupun de fapt o dezasamblare parțială sau integrală urmată de reconstruire.

Zona de protecție: este un teritoriu de interes special natural (cu specii rare de plante sau animale, formațiuni geologice rare sau forme de relief deosebite) sau construit (arhitectural sau istoric)care cuprinde o suprafață de teren cu o anumită densitate de elemente sau construcții de interes, fie că acestea se află subteran (rezervații sau situri arheologice) sau vizibile la suprafața solului (centrul istoric sau zona istorică a unor localități, ansamblu urban etc.). Delimitarea zonei protejate se face de către Consiliul Local și urmărește păstrarea zonei protejate cât mai mult și cât mai bine posibil, controlul intervențiilor de orice fel – defrișări, distrugeri, reparații, modificări, demolări, construcții noi, săpături care să afecteze subsolul, etc. – și punerea în valoare a zonei protejate pentru îmbunătățirea calității mediului și a vieții locuitorilor, pentru turism nedistructiv.

Autenticitatea: presupune a fi în starea de construire inițială a clădirii, prin păstrarea materialului original care a îmbătrânit și s-a patinat odată cu trecerea timpului.

Arhitectura tradițională: desemnează construcțiile ridicate de meșteri, de oameni specializați în construcții care și-au preluat cunoștințele pe cale orală, din strămoși care provin din zona etnografică în care edifică, construiesc în clacă sau primesc onorariu pentru munca lor. Materializarea cunoștințelor lor conduc la o arhitectură specifică zonei din care fac parte. Arhitectura tradițională cuprinde și clădiri cu caracter public (ex: biserici).

Arhitectura populară: este arhitectura tradițională, așa cum s-a definit mai sus, dar aplicată doar în mediul rural.

Arhitectura rurală: desemnează arhitectura în mediul rural – atât cea populară cât și tendințele de-a lungul timpului. Nu are valorile arhitecturii tradiționale sau ale arhitecturii populare.

Arhitectura vernaculară: termenul “vernacular” vine din limba latină “vernaculus” care desemnează incinta destinată sclavilor, în spatele grădinii stăpânului. Iar “vernaculum” însemnă tot ceea ce era făcut în casă, în opoziție cu ceea ce era procurat la schimb. Este termenul folosit pentru a desemna construcțiile populare, realizate de persoane a căror activitate principală nu este neaparat în domeniul construcțiilor. Se bazează pe o cunoaștere empirică a materialelor, câștigată în timp, prin încercări (și eșecuri) repetate – cunoștințe care sunt transmise din generație în generație, pe cale orală.

Termeni generali

Alterarea: este intervenția care modifică funcțiunea sau aspetul unei așezări/clădiri.

Contextul: este orice relație relevantă din punct de vedere arhitectural între o așezare/obiect și alte așezări/obiecte.

Desemnarea/clasarea: presupune identificarea valorilor patrimoniale ale unei așezări/obiect conferându-i statut formal prin legi sau reglementări menite să mențină acele valori.

Structura: este substanța materială ce alcătuiește o așezare: geologia, depunerile arheologice, rețelele construite, clădirile și flora.

Structura portantă: este ansamblul elementelor de construcție solidarizate între ele, care țin în picioare o clădire, preiau toate sarcinile la care este supusă clădirea și care îi asigura sprijinirea și transmiterea acestor sarcini la sol. Principalele subansambluri ale unei structuri tradiționale sunt: fundațiile, bolțile, planșeele, pereții portanți și șarpanta sau acoperișul.

Degradarea: este o schimbare de stare în mai rău; se referă în mod particular la lipsa lucrărilor corecte/constante de întreținere și/sau la efectele unor intervenții inadecvate asupra unei așezări/construcții sau asupra valorilor patrimoniale.

Reparația: presupune o lucrare mai complexă decât întreținerea, prin care sunt remediate defectele cauzate de degradare, vătămare sau exploatare, și care permite adaptări minore cu scopul de a obține un rezultat sustenabil, dar nu implică lucrări de restaurare sau alterare/modificare.

Reversibilitatea: presupune o intervenție ce poate fi îndepărtată oricând pentru a se reveni la starea inițială.

Înnoirea: presupune desfacerea și înlocuirea comprehensivă al unui element sau loc, în cazul structurilor încorporând în mod natural toate elementele.

Patrimoniul: înglobează toate resursele moștenite pe care comunitatea le apreciază din alte motive decât cel strict utilitar.

Patrimoniul cultural: însumează bunurile moștenite identificate și apreciate de comunitate ca fiind reflexia și expresia cunoștințelor dezvoltate, a credințelor și a tradițiilor, respectiv a modului de interpretare a credințelor și tradițiilor altora.

Patrimoniul natural: însumează habitatul și speciile moștenite, geologia și morfologia ecosistemelor, inclusiv cele acvatice și subacvatice, cărora comunitatea le conferă valoare.

Mediul istoric: înglobează aspectele de mediu rezultate de-a lungul timpului din interacțiunea cu așezarea, incluzând toate elementele palpabile (vizibile sau acoperite) ale activităților umane din trecut, a plantațiilor și a modului de a modela vegetația.

Integritatea: presupune plenitudine și sinceritate, se referă la păstrarea întreagă sau intactă a elementelor de patrimoniu natural și/sau cultural și a atributelor acestora. Vine în completarea criteriului de autenticitate.

Intervenția: este o acțiune care are efect fizic în structura unei așezări/construcții.

Întreținerea: este o muncă de rutină perpetuă necesară pentru a păstra starea de sănătate a unei construcții și/sau structură sau țesutul unei așezări în stare bună.

Material natural de construcție: este orice material ce provine din mediul natural imediat învecinat așezării, poate fi exploatat manual, satisface cerințele de anduranță, confort și prelucrabilitate.

Schimbarea naturală: este schimbarea ce are loc în cadrul mediului istoric fără intervenție umană, lucru care însă, în unele cazuri, necesită raspunsuri administrative (întreținere specială sau înnoire periodică) pentru a susține permanent semnificația acestui mediu.

Obiectul: este orice lucru (încă) nefixat (mobil) sau neîncorporat în structura unei așezări, dar care istoric vorbind poate fi asociat cu așezarea.

Așezarea/locul: poate fi orice element la orice scară al mediului istoric care dispune de identitate distinctă percepută de comunitate.

Proporționalitatea: presupune calitatea de a fi în relație corectă în dimensiune, grad sau orice altă caracteristică măsurabilă cu un alt obiect.

Public: înseamnă a fi, a face, a fi preocupat, a acționa etc. pentru oameni ca și comunitate.

Cadrul: este anturajul în care locul/așezarea/construcția este percepută împreună cu contextul local, înglobează relațiile istorice și contemporane cu peisajul înconjurător.

Semnificația (unui loc): însumează valorile naturale și culturale patrimoniale ale unui loc, adeseori formulată într-un statut sau declarație.

Locul semnificativ: este o așezare ce dispune de valori patrimoniale.

A susține: presupune a întreține, a nutri și a afirma o validitate.

Sustenabilitatea: presupune capabilitatea de a armoniza fără compromisuri necesitățile actuale cu cele de viitor.

Valoarea: este un aspect ce punctează meritul sau importanța, în cazul nostru lucru atribuit de către oameni calităților unei așezări.

Valoarea estetică: este calitatea ce derivă din modul în care oamenii percep stimulii senzoriali și intelectuali ai unui loc/așezare.

Valoarea comună: este calitatea ce derivă din semnificația pe care un loc îl are în conștiința oamenilor care relaționează cu acesta sau a acelora care au o memorie a locului sau au trăit o experiență colectivă în acel loc.

Valoarea evidentă (intrinsecă): este calitatea ce derivă din potențialul unui loc de a pune în valoare mărturiile activităților umane din trecut.

Valoarea istorică: este calitatea ce derivă din modul în care oamenii, evenimentele și aspectele vieții cotidiene din trecut pot fi legate prin intermediul unui loc (a unei așezări) de prezent.

Discernământul bazat pe valoare: este o evaluare ce reflectă valorile persoanei sau al grupului de oameni care face acea evaluare.

Peisajul: este constituit din mulțimea trăsăturilor, caracterelor, formelor unui teritoriu, unei regiuni, unui ținut.

Peisajul cultural: este un termen ce reunește diverse manifestări ale interacțiunii om-natură representative pentru gradul de evoluție al societății umane sub influența constrângerilor de ordin fizic, a oportunităților habitatului natural și al factorilor social, economic și cultural.

Peisajul antropic: se caracterizează prin lipsa aproape totală a elementelor naturale din cadrul componentelor peisajului, fapt relevant în fizionomia acestuia. Locul acestora este luat de componentele antropice ale unui mediu construit, rezultat în urma unei activități umane intense într-un areal bine delimitat.

Poluarea istorică: înseamnă afectarea calității mediului dintr-un anume areal, urmare a unor activități umane, industriale, realizate în timpul unei perioade îndelungate de timp (de la zeci, sute la mii de ani).

ANEXA 3
Legislație

Coeficient de utilizare a terenului (CUT): raportul dintre suprafața construită desfășurată (suprafața desfășurată a tuturor planșeelor) și suprafața parcelei. Nu se iau în calculul suprafeței construite desfășurate: suprafața subsolurilor cu înălțimea liberă de până la 1,80m, suprafața subsolurilor cu destinație strictă pentru gararea autovehiculelor, spațiile tehnice sau spațiile destinate protecției civile, suprafața balcoanelor, logiilor, teraselor deschise și neacoperite, teraselor și copertinelor necirculabile, precum și a podurilor neamenajabile, aleile de acces pietonal/carosabil din incintă, scările exterioare, trotuarele de protecție; (Legea 350/2001)

Procent de ocupare a terenului (POT): raportul dintre suprafața construită (amprenta la sol a clădirii) și suprafața parcelei. Suprafața construită este suprafața construită la nivelul solului, cu excepția teraselor descoperite ale parterului care depășesc planul fațadei, a platformelor, scărilor de acces. Proiecția la sol a balcoanelor a căror cotă de nivel este sub 3,00 m de la nivelul solului amenajat și a logiilor închise ale etajelor se include în suprafața construită (Legea 350/2001).

Excepții de calcul ale indicatorilor urbanistici POT și CUT:

- dacă o construcție nouă este edificată pe un teren care conține o clădire care nu este destinată demolării, indicatorii urbanistici (POT și CUT) se calculează adăugându-se suprafața planșeelor existente la cele ale construcțiilor noi;
- dacă o construcție este edificată pe o parte de teren dezmembrată dintr-un teren deja construit, indicii urbanistici se calculează în raport cu ansamblul terenului inițial, adăugându-se suprafața planșeelor existente la cele ale noii construcții (Legea 350/2001).

Construcții anexe: construcții distincte, de regulă având dimensiuni reduse și un singur nivel suprateran, care deservesc funcțiunea de locuire. Din categoria construcțiilor anexe fac parte: garaje individuale, depozite pentru unelte de grădinărit, șoproane, terase acoperite, foișoare, pergole, bucătării de vară. Realizarea construcțiilor anexe se autorizează în aceleași condiții în care se autorizează corpurile principale de clădire.

Demisol (prescurtat D): nivel construit al clădirii având pardoseala situată sub nivelul terenului (carosabilului) înconjurător cu maximum jumătate din înălțimea liberă a acestuia și prevăzut cu ferestre în pereții de închidere perimetrală. Demisolul se consideră nivel suprateran al construcției. Atunci când pardoseala este situată sub nivelul terenului (carosabilului) înconjurător cu mai mult de jumătate din înălțimea liberă, se consideră subsol și se include în numărul de niveluri subterane ale construcției (P118-99 Normativ de siguranță la foc a construcțiilor).

Echiparea edilitară: ansamblul format din construcții, instalații și amenajări, care asigură în teritoriul localităților funcționarea permanentă a indiferent de poziția acestora față de sursele de apă, energie, trasee majore de transport rutier, feroviar, aerian sau naval, cu respectarea protecției mediului ambiant (G.M – 007 – 2000).

Mansardă (prescurtat M): spațiu funcțional amenajat integral în volumul podului construcției. Se include în numărul de niveluri supraterane. (P118-99 Normativ de siguranță la foc a construcțiilor). În sensul prezentului regulament, se consideră mansarde acele spații care respectă următoarele condiții suplimentare:

- podul construcției va forma un unghi maxim de 45 de grade cu planul orizontal;
- podul construcției nu va depăși, în proiecție orizontală, conturul exterior al ultimului nivel plin (inclusiv balcoane sau cursive) cu mai mult de 1 m. La calculul coeficientului de utilizare a terenului, mansarda va contribui cu cel mult 60% din suprafața desfășurată a ultimului nivel plin.

Parcela: suprafața de teren ale cărei limite sunt sau nu materializate pe teren, proprietatea unuia sau mai multor proprietari, aparținând domeniului public sau privat, și care are un număr cadastral ce se înscrie în registrul de publicitate funciară. Împreună cu construcțiile sau amenajările executate pe suprafața sa, parcela reprezintă un bun imobil (G.M – 007 – 2000).

Pazie: Scândură (ornamentală) așezată vertical la capătul din afară al căpriorilor unui acoperiș cu streașină pentru a ascunde capetele acestora.

Suprafața construită (SC): (amprenta la sol a clădirii) suprafața construită la nivelul solului, cu excepția teraselor descoperite ale parterului care depășesc planul fațadei, a platformelor, scărilor de acces. Proiecția la sol a balcoanelor a căror cotă de nivel este sub 3,00 m de la nivelul solului amenajat și a logiilor închise ale etajelor se include în suprafața construită (Legea 350/2001).

- Planurile Urbanistice Generale ale Unităților Administrativ-Teritoriale aprobate, în vigoare
- Planurile de Amenajare ale Teritoriilor Judetene și Zonale aprobate, în vigoare
- Legea nr.10/1995 privind calitatea în construcții, republicată și actualizată;
- Legea 50/1991, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.114/1995 Legea locuinței, cu modificările ulterioare;
- Legea nr.153/2011 privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul (UE) nr.305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții si de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului;
- Hotărârea Guvernului nr. 622/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piață a produselor pentru construcții, republicată, cu modificarile si completarile ulterioare;
- Ordinul ministrului dezvoltării regionale si locuinței nr. 839/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, cu modificările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 766/1997 pentru aprobarea Regulamentului privind agrementul tehnic pentru produse, procedee și echipamente noi în construcții, modificată și completată;
- Ordinul Ministerului Transporturilor Construcțiilor și Turismului nr.1889/2004 pentru aprobarea Procedurii de agrement tehnic pentru produse, procedee și echipamente noi în construcții și Procedurii privind avizarea agrementelor tehnice;
- Reglementări tehnice privind documentațiile de urbanism (sursa; http://www.mdrap.ro/constructii/reglementari-tehnice);
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea lucrărilor de învelitori;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea lucrărilor de izolații;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea lucrărilor de tencuieli, placaje și tapete;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea lucrărilor de pardoseli, plite, scafe, elemente de scări;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea instalațiilor electrice, de apă și canalizare, termice,
- condiționare a aerului, gaze;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea clădirilor de locuit și social-culturale;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea construcțiilor industriale, agro-zootehnice și de irigații;

- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea construcțiilor hidrotehnice, amenajărilor și regularizărilor de râuri;
- Reglementări tehnice privind proiectarea și executarea organizării lucrărilor de construcții-montaj;
- Reglementări tehnice privind verificarea calității și recepția lucrărilor de construcții-montaj;
- Reglementări tehnice privind lucrările de reparații, întreținere și postutilizare a construcțiilor;
- Reglementări tehnice privind performanța energetică a clădirilor;
- Reglementări tehnice privind securitatea la incendiu;
- Hotărârea Guvernului nr.226/2015, privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Argricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările ulterioare;
- Ordinul 961/2016 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de evaluare, soluționarea contestațiilor, selecție și contractare pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurala 2007-2013 pentru care s-a dispus evaluarea și/ sau contractarea prin hotărâri judecătorești definitive care pot fi finanțate de la bugetul de stat, cu modificările ulterioare;
- Ordinul 763/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurala 2014-2020, cu modificările ulterioare;
- Ordinul 1731/2015 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind instituirea schemei de ajutor de minimis „Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole”, cu modificările ulterioare;
- Ordinul 2112/2015 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind instituirea schemei de ajutor de minimis „Sprijin acordat pentru stimularea investițiilor asociate conservării patrimoniului și pentru menținerea tradițiilor și moștenirii spirituale”, cu modificările ulterioare;
- Ordinul 847/2016 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a procesului de evaluare, verificare, soluționare a contestațiilor și selecție pentru proiectele aferente sub-măsurii 9.1. „Înființarea grupurilor de producători în sectorul agricol” și 9.1a. „Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol” din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020;
- Ordinul 295/2016 al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind aprobarea Ghidului solicitantului pentru participarea la Selecția Strategiilor de Dezvoltare Locală.
- REGULAMENTUL (UE) NR. 1305/2013 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;
- REGULAMENTUL DE PUNERE ÎN APLICARE (UE) NR. 808/2014 AL COMISIEI din 17 iulie 2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A COMISIEI din 26.5.2015 de aprobare a programului de dezvoltare rurală al României pentru sprijin din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală CCI 2014RO06RDNP001

CREDIT IMAGINI

Coperta 1 - @primariacorbi

Imagine 1 (pagina 1) - @Gens, association liberale d'architecture

Imagine 1,3,4 (pagina 6) - ©Muscelpedia
Imagine 2 (pagina 6) - ©Prefectura Judetului Arges, Epaminoda Temistocle
Imagine 5 (pagina 6) - ©Google Streetview

Imagine 1-7 (pagina 11) - Silvia Paun

Imagine 8, 11, 13, 14, 15, 17, 18 (pagina 12) - ©Muntenia la pas
Imagine 9,10 (pagina 12) - ©cIMeC si Asociația Muzeelor în Aer Liber din România
Imagine 16 (pagina 12) - Constantin Joja, Actualitatea tradiției arhitecturale românești, Editura Tehnica, 1984, București

Imagine 1 (pagina 13) - ©Artmark Historical Estate
Imagine 2 (pagina 13) - ©Centrul de Cultura Bratianu
Imagine 3,4 (pagina 13) - ©Adrian Corcosenie
Imagine 5 (pagina 13) - ©Consiliul Judetean Arges
Imagine 6,7,8 (pagina 13) - ©INP, @Anca Filip
Imagine 11,16 (pagina 13) - ©Google Streetview

Imagine 4 (pagina 16) - ©Muntenia la pas
Imagine 2,3,7 (pagina 16) - ©cIMeC si Asociația Muzeelor în Aer Liber din România

Imagine 1, 6 (pagina 17) - ©Muntenia la pas
Imagine 2,3,5 (pagina 17) - @INP, Anca Filip
Imagine 4 (pagina 17) - ©Adrian Corcoșenie

Imagine 1 (pagina 18) - ©cIMeC si Asociația Muzeelor în Aer Liber din România
Imagine 4,5,6,7 (pagina 18) - ©Muntenia la pas

Imagine 4 (pagina 19) - ©Muntenia la pas
Imagine 5 (pagina 19) - @Artmark Historical Estate
Imagine 6 (pagina 19) - ©Adrian Corcoșenie

Imagine 1 (pagina 20) - ©cIMeC si Asociația Muzeelor în Aer Liber din România
Imagine 2 (pagina 20) - ©INP, Anca Filip
Imagine 3 (pagina 20) - @Artmark Historical Estate
Imagine 4 (pagina 20) - ©Adrian Corcoșenie
Imagine 8 (pagina 20) - ©Google streetview

Imagine 1,4,5 (pagina 21) - ©Muntenialapas
Imagine 3 (pagina 21) - ©INP, Anca Filip

Imagine 5,6 (pagina 22) - ©cIMeC si Asociația Muzeelor în Aer Liber din România

Imagine 7 (pagina 23) - ©Consiliul Judetean Arges

Imagine 3,4 (pagina 25) - ©Eugen Vaida, Veronica Vaida, Klaus Birthler
Imagine 5 (pagina 25) - www.turistinfo.ro
Imagine 6 (pagina 25) - ©Valea cu Peşti

Imagine 1,2,3 (pagina 33) - ©Siegel&Strain Architects
Imagine 5 (pagina 33) - ©Cornelius&Voge Architects

Imagine 1,2 (pagina 34) - ©WT Architecture

Imagine 2,5 (pagina 35) - ©Eugen Vaida, Veronica Vaida
Imagine 3 (pagina 35) - ©Copsa Mare Guesthouses
Imagine 4 (pagina 35) - ©Viscri 125
Imagine 6 (pagina 35) - ©Heritage Restorations
Imagine 7 (pagina 35) - ©Wabi Sabi

Imagine 1 (pagina 36) - ©WT Architecture
Imagine 2 (pagina 36) - ©goodshomedesign.com
Imagine 3 (pagina 36) - ©michael altschuler
Imagine 4 (pagina 36) - ©Zimcomm New Media, LLC

Imagine 1 (pagina 39) - ©RRA Architects
Imagine 2 (pagina 39) - ©David Thomas
Imagine 3 (pagina 39) - ©Andrew Shave
Imagine 4 (pagina 39) - ©telegraph.co.uk

Imagine 1 (pagina 40) - ©carpenteroakframe.com
Imagine 2 (pagina 40) - ©Edward London
Imagine 3 (pagina 40) - ©Park Design
Imagine 5 (pagina 40) - ©Hugh Strange Architects

Imagine 1 (pagina 41) - ©Verdone Landscape Architecture
Imagine 2 (pagina 41) - ©Adam Knibb
Imagine 3 (pagina 41) - ©RRA Architects
Imagine 4 (pagina 41) - ©Linear 7 Architecture
Imagine 5 (pagina 41) - ©Ben Parsons
Imagine 6 (pagina 41) - ©Walker Warner Architects

Imagine 1 (pagina 42) - ©edp24.co.uk
Imagine 2 (pagina 42) - ©Ben Parsons
Imagine 4 (pagina 42) - ©Design MagasineWalker Warner Architects
Imagine 5 (pagina 42) - ©Apartment Therapy

Imagine 1 (pagina 43) - ©Prewett Bizley Architects
Imagine 2 (pagina 43) - ©pcmsesigns.co.uk
Imagine 3 (pagina 43) - ©Christian Richter
Imagine 4,5 (pagina 43) - ©Apartment Therapy
Imagine 6 (pagina 43) - @pintrest.com
Imagine 7 (pagina 43) - @archdaily

Imagine 1 (pagina 44) - ©Joly&Loiret
Imagine 2,3 (pagina 44) - ©Roswag Architecten

Imagine 1 (pagina 45) - ©Pinterest
Imagine 2 (pagina 45) - ©David Smith Studio
Imagine 3 (pagina 45) - ©Adam Knibb
Imagine 4(pagina 45) - ©Ema Cross
Imagine 5,6 (pagina 45) - @AR Design Studio

Imagine 2,3 (pagina 47) - ©Liliana Chiaburu
Imagine 4 (pagina 47) - ©Adrian Corcosenie

Imagine 1 (pagina 48) - ©Ols Ramsey
Imagine 2 (pagina 48) - ©Masi Architects
Imagine 3 (pagina 48) - ©Brett Boardmann
Imagine 4, 7 (pagina 48) - ©Wojciech Krynski
Imagine 5 (pagina 48) - @Mathieu Noel
Imagine 6 (pagina 48) - @Gardenista

Imagine 1 (pagina 49) - ©Fibhaber.com
Imagine 2 (pagina 49) - ©Asociatia Monumentum
Imagine 3 (pagina 49) - ©Siegel&Strain architects

Imagine 1 (pagina 50) - ©Masi Architects
Imagine 2 (pagina 50) - ©JB Roofing
Imagine 4 (pagina 50) - ©Deve
Imagine 6 (pagina 50) - ©Gardenista
Imagine 7 (pagina 50) - ©historicengland.org.uk

Imagine 2 (pagina 51) - ©daylight systems
Imagine 3 (pagina 51) - ©Cornelius&Voge Architects
Imagine 4 (pagina 51) - ©Alessandro Turina
Imagine 5 (pagina 51) - ©tuttogreen.it
Imagine 6 (pagina 51) - ©arcitecturendesign
Imagine 7 (pagina 51) - ©energymyway

Imagine 1 (pagina 52) - @Gottlieb Paludan Architects, Lars Rolfsted Mortensen, Andrers Sune Berg photographs
Imagine 2 (pagina 52) - ©Hiroyuki Oki

Imagine 1 (pagina 53) - ©Joly Loiret Architects
Imagine 2 (pagina 53) - ©snugarchitects.co.uk
Imagine 3 (pagina 53) - ©Bates Masi Architects
Imagine 4 (pagina 53) - ©Carl Turner Architecture
Imagine 5 (pagina 53) - ©Arenp Groenwegen
Imagine 6 (pagina 53) - ©Subtilitas.tumblr.com
Imagine 7 (pagina 53) - ©Jovan Mitrovic
Imagine 8 (pagina 53) - ©Gardenista
Imagine 9 (pagina 53) - ©historicengland.org.uk
Imagine 10 (pagina 53) - Anagram Architects

Imagine 1 (pagina 54) - ©Arenp Groenwegen
Imagine 2 (pagina 54) - ©Ofis Architects
Imagine 3 (pagina 54) - ©Joy&Loiret Architects
Imagine 4 (pagina 54) - ©Wojciech Krynski
Imagine 5 (pagina 54) - ©Israel Leal
Imagine 6 (pagina 54) - ©historicengland.org.uk

Imagine 2,4 (pagina 55) - ©Muntenialapas
Imagine 3 (pagina 55) - ©Centrul de Cultura Bratianu
Imagine 5 (pagina 55) - ©INP, @Anca Filip

Imagine 1 (pagina 56) - ©Lindab.com
Imagine 2 (pagina 56) - ©WolfsYstem.at
Imagine 3 (pagina 56) - ©Carl Turner Architecture
Imagine 4 (pagina 56) - ©Landydom.pl
Imagine 5 (pagina 56) - ©vencharge.com

Imagine 1 (pagina 57) - ©Anagram Architects
Imagine 2 (pagina 57) - ©Gardenista
Imagine 3,4 (pagina 57) - ©Yukiharu Suzuki & Associates
Imagine 5 (pagina 57) - ©Zecc Architecten
Imagine 6 (pagina 57) - ©Ofis Architects
Imagine 7 (pagina 57) - ©Gothlieb Paludan Architects
Imagine 8 (pagina 57) - ©David Smith Studio

Imagine 1 (pagina 58) - ©Ana-Maria Goilav

Imagine 2 (pagina 59) - ©Arenp Groenwegen
Imagine 3 (pagina 59) - ©Marilen Corciovei
Imagine 4 (pagina 59) - ©glazinginteriordesigner.blogspot.ro

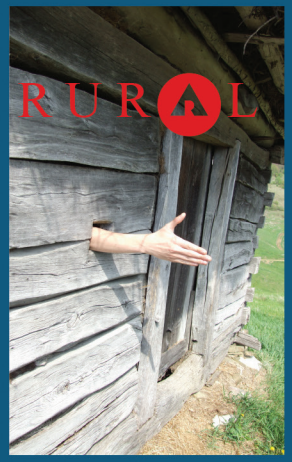
Imagine 1 (pagina 60) - ©Robert Irwin
Imagine 2 (pagina 60) - ©Homedesign
Imagine 3 (pagina 60) - ©Rough Fusion

Imagine 1,3 (pagina 63) - ©Moosmanenterprizes.bizland.com
Imagine 2 (pagina 63) - ©primariacorbi.ro

Imagine 2 (pagina 64) - ©Network of architecture
Imagine 3 (pagina 64) - ©parks and leisure australia
Imagine 5 (pagina 64) - ©earthskapeplay.ca
Imagine 6 (pagina 64) - ©Claudia Santander

Imagine 1,2 (pagina 65) - www.ecohightec.ro/prelucrare_biomasa.html

Imagine 1,2,3,4 (pagina 66) - @RAUM, Grupul RURAL al OAR

Obiectivele generale ale programului RURAL al Ordinului Arhitecților din România:

* creșterea calității practicii profesionale în mediul rural

* conștientizarea nevoii de protejare / promovare a zonelor cu specific local valoros

* folosirea arhitecturii (cu toate domeniile conexe) ca pârghie în dezvotlarea economică a mediului rural pe baze ecologice / responsabile

* elaborarea documentelor ce vor reglementa intervențiile în mediul roral (cu sau fără finanțare europeană)

2017